

Handelingen

2 - 3

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1980-1981

Vergaderingen van november 1980

BENOEMING VAN HET VAST BUREAU

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

REGLEMENT VAN ORDE

BENOEMING VAN DE GRIFFIER

REGEERAKKOORD VOOR DE VLAAMSE EXECUTIEVE

BENOEMING VAN DE COMMISSIES

NIEUWE VOORLOPIGE KREDIETEN 1980

Inhoud

Nr. 2 4 november 1980

Afwezig met kennisgeving, blz. 7

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 7

Benoeming van het vast Bureau, blz. 7
Sprekers : de heren J. Van Elewyck,
J. van Waterschoot

Toespraak van de Voorzitter, blz. 8

Boodschappen, blz. 10

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 10

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 10

Commissieverslag
Indiening, blz. 10

Verslagen van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 10

Jaarverslagen
Indiening, blz. 11

Regeling van de werkzaamheden
Goedkeuring van de agenda, blz. 11

Ontwerp-reglement van orde
Bespreking, blz. 11
Sprekers : de heren W. Verleysen,
verslaggever, J. Bascour, C. De
Clercq, A. De Beul, L. Van Geyt, F.
De Bondt, J. De Seranno
Hoofdelijke stemming, blz. 34

Benoeming van de Griffier, blz. 35

Voorlopige personeelsformatie van de Vlaamse Raad, blz. 35
Spreker : de heer J. van Waterschoot

Regeerakkoord voor de Vlaamse Executieve
Mededeling, blz. 36
Spreker : de heer G. Geens, Minister
van de Vlaamse Gemeenschap, Voor-
zitter van de Vlaamse Executieve

Benoeming van de commissies, blz. 42

Regeling van de werkzaamheden, blz. 45

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 63)
Indiening, blz. 45

Mondelinge vraag (R.v.O. art. 64)
Indiening, blz. 45

Interpellaties (R.v.O. art. 65)
Indiening, blz. 45

Bijlage
Regeerakkoord voor de Vlaamse Executieve, blz. 47

Nr. 3 5 november 1980

Afwezig met kennisgeving, blz. 57

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 57

Mededeling van de Voorzitter, blz. 57

Regeling van de werkzaamheden
Wijziging in de orde van de werkzaamheden, blz. 57

Regeerakkoord voor de Vlaamse Executieve
Debat, blz. 57
Sprekers : de heren K. Poma, J. van
Waterschoot, H. Schiltz

Regeling van de werkzaamheden, blz. 66

Ontwerp van decreet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1980 en die bestemd zijn om de werking van de openbare diensten te waarborgen tijdens de maanden november en december 1980
- 11-A (1980-1981)-Nrs. 1 tot 3
- 13 (1980-1981)-Nr. 1 (Verslag van het Rekenhof)

Ontwerp van decreet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1980 en die bestemd zijn om de werking van de openbare diensten te waarborgen tijdens de maanden november en december 1980
- 12-A (1980-1981)-Nrs. 1 tot 3
- 14 (1980-1981)-Nr. 1 (Verslag van het Rekenhof)
Algemene bespreking, blz. 66
Sprekers : de heren W. Verleysen, verslaggever, F. De Bondt

Ontwerp van decreet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980 en die bestemd zijn om de werking van de openbare diensten te waarborgen tijdens de maanden november en december 1980
- 11-A (1980-1981)-Nrs. 1 tot 3
- 13 (1980-1981)-Nr. 1 (Verslag van het Rekenhof)
Artikelsgewijze bespreking, blz. 69

Procedure, blz. 70

Ontwerp van decreet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1980 en die bestemd zijn om de werking van de openbare diensten te waarborgen tijdens de maanden november en december 1980
- 12-A (1980-1981)-Nrs. 1 tot 3
- 14 (1980-1981)-Nr. 1 (Verslag van het Rekenhof)
Artikelsgewijze bespreking, blz. 70

Ontwerp van decreet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980 en die bestemd zijn om de werking van de openbare diensten te waarborgen tijdens de maanden november en december 1980
- 11-A (1980-1981)-Nrs. 1 tot 3
- 13 (1980-1981)-Nr. 1 (Verslag van het Rekenhof)
Hoofdelijke stemming, blz. 72

Procedure, blz. 73

Ontwerp van decreet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1980 en die bestemd zijn om de werking van de openbare diensten te waarborgen tijdens de maanden november en december 1980
- 12-A (1980-1981)-Nrs. 1 tot 3
- 14 (1980-1981)-Nr. 1 (Verslag van het Rekenhof)
Hoofdelijke stemming, blz. 73

Regeerakkoord voor de Vlaamse Executieve
Debat (Voortzetting), blz. 74
Sprekers : de heren J. Van Elewyck, L. Van Geyt, J. Bascour, C. Moors, O. Van Ooteghem, W. Seeuws, K. Dillen, P. Breyne, J. Nutkewitz, M. Olivier, W. Desaeys, A. Smets, I. Van Belle, A. De Beul, B. Cools, A. Diegenant, J. Valkeniers, H. Deleeck, G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, R. Vandezande, M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, W. Calewaert, Minister van Nationale Opvoeding, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, mevrouw R. Steyaert, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, P. Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap

Boodschap, blz. 134

Samenstelling van een commissie
Wijziging onder de plaatsvervangende leden, blz. 134

Regeling van de werkzaamheden, blz. 135

Schriftelijke vraag (R.v.O. art. 63)
Indiening, blz. 135

Mondelinge vraag (R.v.O. art. 64)
Indiening, blz. 135

2e vergadering

Dinsdag 4 november 1980

VOORZITTER : de heer H. Lahaye,
oudste lid in jaren.

Mejuffrouw M. De Weweire en de heer P. Breyne, jongste leden, nemen als voorlopig Secretaris plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

– De vergadering wordt geopend om 14.45 uur.

De Voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

T. Declercq, G. De Rouck, E. Flament, J. Gabriels, R. Nauwelaerts, E. Vansteenkiste, gezondheidsredenen.

L. Croux, W. Demeester-De Meyer, J. Henckens, M. Smet, L. Tobback, C. Van Elsen, buitenslands.

P. De Vlies, A. Duclos, M. Rutten, ambtsverplichtingen.

W. De Clercq, L. Detiège, J. Férrir, J. Van den Eynden, familieverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

P. De Keersmaeker, P. De Kerpel, J.

Duprez, L. Lenaerts, C. Planckaert-Staessens, L. Tindemans, F. Vangronsveld, Joris Verhaegen, J. Verroken, G. Willems.

E. Coppens, F. Van Acker, W. Vernimmen.

F. Boey, R. Bonnel, E. Cuvelier, H. De Croo, A. De Winter, S. Février, A. Kempinaire, J. Nutkewitz, L. Pans, G. Sprockeels, H. Vanderpoorten, L. Van De Velde, W. Van Renterghem.

M. Capoen, L. Van Biervliet, R. Vandekerckhove.

BENOEMING VAN HET VAST BUREAU

De Voorzitter : Aan de orde is de benoeming van het vast Bureau. Vraagt iemand het woord omtrent de benoeming van het vast Bureau ?

De heer Van Elewycck heeft het woord.

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Voorzitter, namens de socialistische fractie heb ik de eer de kandidatuur van de heer Rik Boel voor te stellen als eerste Voorzitter van de Vlaamse Raad.

(Applaus op alle banken)

De Voorzitter : Vraagt iemand het woord omtrent de benoeming van de andere leden van het vast Bureau ?

De heer van Waterschoot heeft het woord.

De heer J. Van Elewycck (SP),
fractievoorzitter

De heer J. van Waterschoot : Mijnheer de Voorzitter, namens mijn fractie stel ik voor als vast Bureau te benoemen het uittredend Bureau van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, met name als Eerste Ondervoorzitter de heer Lindemans, als Tweede Ondervoorzitter mejuffrouw Devos, als Derde Ondervoorzitter de heer Bascour, als Vierde Ondervoorzitter de heer Vandezande en als Secretarissen de heren Verleyssen, Laridon en Olivier.

De Voorzitter : Wij hebben de voorstellen van de heren Van Elewycck en van Waterschoot gehoord. Zijn er nog andere voorstellen ? **(Nee)**

Ik constateer de eenstemmigheid van de fracties omtrent de verdeling van

Voorzitter

de ambten in het vast Bureau.

Daar het aantal kandidaatstellingen voor elk ambt in het Bureau gelijk is aan het aantal te begeven ambten verklaar ik verkozen :

tot Voorzitter : de heer Boel,

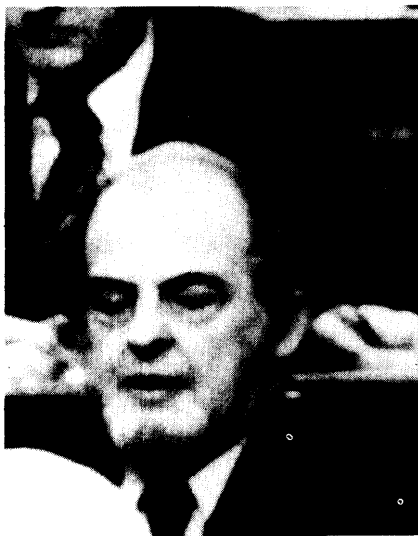
tot Eerste Ondervoorzitter : de heer Lindemans,

tot Tweede Ondervoorzitter : mejuffrouw Devos,

tot Derde Ondervoorzitter : de heer Bascour,

tot Vierde Ondervoorzitter : de heer Vandezande,

tot Secretarissen : de heren Verleyesen, Laridon en Olivier.

De heer J. van Waterschoot (CVP), wvd. fractievoorzitter

Ik wens mijn collega's die tot het vast Bureau toetreden geluk met hun benoeming, maar ik feliciteer inzonderheid de heer Rik Boel die ik voor de derde keer als Voorzitter mag aankondigen en van wie wij weten dat hij als eerste Voorzitter van de Vlaamse Raad deze Raad met kunde en objectiviteit zal leiden.

Het vast Bureau van de Vlaamse Raad is aldus samengesteld en ik verzoek de

Voorzitter en twee Secretarissen plaats te nemen aan het bureau van de Raad.

Ik wil nog de jonge Secretarissen danken die mij in mijn taak van Voorzitter hebben bijgestaan.

(De heer H. Lahaye, oudste lid in jaren, en de heer H. Boel, Voorzitter, geven elkaar de accolade. De heer H. Boel, Voorzitter, neemt plaats in de voorzitterszetel. De heren A. Laridon en M. Olivier, Secretarissen, nemen plaats aan het bureau)

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

De Voorzitter: Leden van de Raad, laat mijn eerste woord een woord zijn van dank voor het vertrouwen dat blijkens deze verkiezing in mij wordt gesteld. De eerste voorzitter te mogen zijn van deze nieuwe Raad, de Raad van de Vlaamse Gemeenschap, ervaar ik als een eer en een voorrecht. Ik neem mij voor, in dienst van u allen, werk te maken van de organisatie en de uitbouw van de nieuwe instelling.

Uiteraard heb ik ook een dankwoord voor het voorlopig Bureau, dat onder de deskundige leiding van collega Lahaye, ons oudste lid in jaren, het over twee zittingen verspreide openingsgebeuren tot aller tevredenheid heeft afgewerkt. **(Applaus bij alle leden)**

Op dit ogenblik past het ook een bijzonder woord van waardering uit te spreken aan het adres van allen, die in het voorbije decennium de Cultuuraad op gang hebben gebracht en de werkzaamheden van dit eerste Vlaamse Parlement hebben mogelijk gemaakt : de opeenvolgende voorzitters, de leden van het Bureau en, zeker even hartelijk en oprecht, de personeelsleden. Hun inzicht, hun doorzettingsvermogen, hun werkracht hebben de grondslag gelegd voor het Vlaams wetgevend werk. Zij hebben een traditie gecreëerd, waarop wij in vertrouwen kunnen voortbouwen. Ik kan alleen de hoop uitspreken dat deze goede wil niet zou

verzanden op een gebrek aan middelen en mensen. Deze Raad moet efficiënt en ruim voor zijn taak worden uitgerust. Terecht werd dezer dagen in de pers gesteld dat, in vergelijking tot de privé-sector, het Parlement, vaak mede door zijn aftandse tradities, nog met griffel en telraam werkt. De vraag naar een moderne parlementaire studiedienst, uitgerust met elektronische apparatuur, is zeker niet onverantwoord.

Leden van de Raad, gebeurtenissen als die van vandaag pleegt men historisch te noemen.

Wij allen, gehard als we zijn door het politieke dagwerk en sceptisch geworden in de schijnbare eindeloosheid van politiek gepalaver, zullen niet licht die woorden in de mond nemen. Brandende actualiteit die vervliegt, houdt ons meestal meer in de ban dan historisch perspectief.

Overigens zijn gebeurtenissen alleen historisch te betitelen als ze duidelijk een verandering teweegbrengen in de verhoudingen tussen individuen of groepen, als nieuwe, nog niet geziene of onvermoede ontwikkelingen erdoor mogelijk worden gemaakt, als de samenleving ze, na verloop van tijd, als een «point of no return» erkent. De vraag is of wij met deze nieuwe instelling werkelijk daaraan toe zijn.

Er zal wel niemand op deze banken zetelen of hij is ervan overtuigd, dat de Vlaamse emancipatie nog niet voltooid is. De Vlaamse Beweging heeft haar doelstellingen niet alle bereikt. Evenmin als de arbeidersbeweging, of de vrouwenbeweging, of de vredesbeweging dit deden.

Maar ik wil hier, zonder triumfalisme, onderstrepen dat het niet opgaat telkens opnieuw te verkrampen in het geestelijk en intellectueel getto van de underdog. Maar al te vaak is er een bepaalde Vlaamse aanpak, die nog al te zeer uitgaat van een mentaliteit en een stuk rancune, die door de sociologische en politieke realiteit niet gewettigd is. Die realiteit is : een ondanks alles herboren Vlaanderen, met economisch substraat, intellect, jeugd en wereldopenheid als nooit voorheen in de geschiedenis. Blindheid voor die realiteit leidt tot opschroeven

Voorzitter

van kwesties die, hoe dan ook, randproblemen zijn en tot veronachtzamen van problemen, die in de eerste plaats onze aandacht zouden moeten hebben. Die realiteit is ook : een maatschappijbestel, waarin permanent een enorme werkloosheid dreigt te worden ingebouwd, waar noch de jongeren, noch de vrouwen, noch de aangeslotenen bij een vakvereniging verantwoordelijk voor zijn.

Zijn wij bereid te streven naar fundamentele wijzigingen in de structuren van dit bestel ? Zijn wij bereid als eerste Vlaamse plicht het vrijwaren en uitbreiden van de werkgelegenheid te beschouwen ? Zoniet dreigt elke versobering hoofdzakelijk op de rug van de minstbedeelden terecht te komen.

Deze bekommernis moet doorwegen in de vraag, waarop deze Baad spoedig het antwoord zal moeten geven : welk Vlaanderen willen wij ?

Dit Vlaamse Parlement zal maar kunnen waargemaakt worden, zowel in de ogen van het publiek als tegenover de uitvoerende macht, als wij onze bevoegdheid inderdaad maximaal gebruiken, als wij bezielde zijn met de politieke wil om alle mogelijkheden en kansen af te tasten.

Hoe zien onze fracties en partijen, en evenzeer, onze pressiegroepen, onze verenigingen de democratische ontplooiing van Vlaanderen ? Hebben zij reeds werk gemaakt van een operationele toekomstvisie, gesteund op wetenschappelijk onderzoek en geformuleerd in politiek doorzichtige doelstellingen ?

Steeds zullen volgende principes moeten voorzitten bij de vraag wat wij met onze beginnende autonomie zullen doen :

- de wil tot intellectuele openheid die ons moet behoeden voor verzuiling en verstarring ;

- de confrontatie als middel om de intellectuele analyse en de maatschappelijke benadering van uit diverse hoeken aan mekaar te toetsen en de besluitvorming te grondvesten op rechtvaardigheid, gelijkheid, verdraagzaamheid en pluralisme ;

De heer H. Boel (SP), Voorzitter van de Vlaamse Raad

- het streven om over de gemeenschapsgrenzen heen te kijken en de solidariteitsgedachte toepassing te doen vinden op elk terrein waar wij verantwoordelijkheid hebben.

Alleen dan zal het tot stand komen van de Vlaamse Baad inderdaad historisch zijn.

Leden van de Baad, dit nieuwe Vlaamse Parlement, dit produkt van anderhalve eeuw Vlaamse Beweging en strijd voor democratisering van onze samenleving, komt tot stand op een moment waarop het functioneren van de parlementaire democratie in het gedrang dreigt te komen. Alsof de periode tussen de twee wereldoorlogen Europa, en ook Vlaanderen, niets heeft geleerd, stuiten wij opnieuw op denkbeelden en acties die rondt een bedreiging zijn voor het soort democratie waarin wij onze dromen en onze ideeën proberen waar te maken.

Antwerpen, Bologna, München, Parijs zijn even zovele tekenen aan de wand, die ons de ogen moeten openen. Als Voorzitter van dit eerste Vlaamse Parlement wil ik in deze eerste openingstoespraak iedereen in dit land oproepen om waakzaam en weerbaar te zijn. Overal en steeds waar het mogelijk is moeten wij het weder-

oplevende fascisme de kop indrukken. De Vlaamse samenleving hoeft niet bepaald een Biedermeier-aanblik te vertonen. Verscheidenheid en veelheid van levensbeschouwingen, politieke denkrichtingen, filosofische overtuigingen, culturele stromingen is haar grootste rijkdom en het is de hoogste plicht van de overheid die diversiteit toekomstgericht te beschermen en te garanderen. Maar diegenen die het op de beginselen zelf van ons samenlevingsmodel hebben gemunt, die opnieuw offeren aan racisme, mensonwaardig en ons allen ontrend, moeten uit ons bestel worden verbannen. Ik denk hier niet in de eerste plaats aan repressief optreden of strengere ordehandhaving, ofschoon het mij van het hart moet dat bepaalde televisiebeelden mij de jongste tijd diep hebben geschokt. De eindelijke stemming van het wetsvoorstel tegen het racisme, dat reeds sinds 1966 sluimert, en de correcte toepassing van de reeds bestaande wetgeving biedt een reële waarborg voor de democratie. Maar dan moet die wetgeving daadwerkelijk worden toegepast. Ik ben ervan overtuigd dat ik uw aller tolk ben om onze verontrusting, ja, onze verontwaardiging over bepaalde onbelemmerde manifestaties en agitaties uit te drukken.

Voorzitter

Dames en heren, Vlaanderen moet zijn democratische samenlevingsvorm waarborgen.

Leden van de Raad, ik verklaar de Vlaamse Raad geconstitueerd. Hier- van zal worden kennis gegeven aan het Staatshoofd, de Senaat, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Conseil de la Communauté française en de Conseil régional wallon.

BOODSCHAPPEN

De Voorzitter : Dames en heren, ik geef u kennis van de volgende boodschappen :

– bij brief van 21 oktober 1980 deelt de Voorzitter van de Rat der deutschen Kulturgemeinschaft mee dat de Rat zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd ;

– bij brief van 24 oktober 1980 deelt de Voorzitter van de Senaat mee dat de Senaat zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd ;

– bij brief van 24 oktober 1980 deelt de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissies verwezen :

– Ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 over de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest – 22 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor

ruimtelijke ordening, leefmilieu en huisvesting.

– Ontwerp van decreet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1980 en die bestemd zijn om de werking van de openbare diensten te waarborgen tijdens de maanden november en december 1980 – 11-A (1980-1981)-Nr. 1.

– Ontwerp van decreet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1980 en die bestemd zijn om de werking van de openbare diensten te waarborgen tijdens de maanden november en december 1980 – 12-A (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor de begroting.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissies verwezen :

– Voorstel van decreet van de heer J. De Seranno houdende de landinrichting – 23(1980-1981)-Nr. 1.

– Voorstel van decreet van de heer J. De Seranno houdende de ruiming van onbevaarbare waterlopen – 24(1980-1981)-Nr. 1.

– Voorstel van decreet van de heer B. Cools houdende bevordering van de stadsvernieuwing – 25 (1980-1981)-Nr. 1.

– Voorstel van decreet van de heer J. Somers houdende instelling van streekcommissies voor advies inzake het leefmilieu – 26(1980-1981)-Nr. 1.

– Voorstel van decreet van de heer J.

Somers houdende bescherming van bepaalde Vlaamse oppervlaktewateren tegen verontreiniging – 27 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor ruimtelijke ordening, leefmilieu en huisvesting.

– Voorstel van decreet van mevrouw W. Demeester-De Meyer houdende bevordering van de rechtszekerheid en de mogelijkheden tot integratie van mindervaliden – 28 (1980-1981)-Nr. 1.

– Voorstel van decreet van mevrouw W. Demeester-De Meyer houdende maatregelen betreffende een snellere werking van het Rijksfonds voor sociale reklassering der mindervaliden – 29 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor gezondheidsbeleid en bijstand aan personen.

COMMISSIEVERSLAG

Indiening

De Voorzitter : Het volgend verslag werd ingediend :

– door de heer W. Verleysen namens de Commissie voor het reglement over het ontwerp-reglement van orde – 19 (1980-1981)-Nr. 2

VERSLAGEN VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend en naar de bevoegde commissie verwezen :

– Verslag van het Rekenhof over het onderzoek van het ontwerp van decreet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Ne-

Voorzitter

derlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1980 en die bestemd zijn om de werking van de openbare diensten te waarborgen tijdens de maanden november en december 1980 - 13 (1980-1981)-Nr. 1.

- Verslag over het onderzoek van het ontwerp van decreet waarbij nieuwe voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1980 en die bestemd zijn om de werking van de openbare diensten te waarborgen tijdens de maanden november en december 1980 - 14 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor de begroting.

JAARVERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende jaarverslagen werden ingediend :

- Jaarverslag 1979 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

- Balans en resultatenrekening 1979 van de Belgische Radio en Televisie. Nederlandse Uitzendingen + Bijlage: verlies en winstrekening 1979 van de vzw Solidariteitsactie Boemerang.

- Jaarverslag 1978-1979 van de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie - 20 (1980-1981)-Nr. 1.

- Jaarverslag 1978 van de Vaste. Nationale Cultuurpactcommissie - 2 1 (1980-1981)-Nr. 1.

Deze verslagen liggen ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Goedkeuring van de agenda

De Voorzitter : Nu het vast Bureau is benoemd, ben ik zo vrij u namens dit Bureau voor te stellen de behandeling aan te vatten van de punten die op de agenda voorkomen.

Is de Raad het daarmee eens ?

(Instemming)

Aldus is besloten. De agenda is goedgekeurd.

ONTWERP-REGLEMENT VAN ORDE

Bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp-reglement van orde van de Raad.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen en ik stel voor dat wij, na de verslaggever te hebben gehoord, onmiddellijk artikelsgewijs te werk gaan. De leden die eventueel beschouwingen van algemene aard willen naar voor brengen, kunnen dat dan bij artikel 1 doen.

Geen bezwaar ?

(Instemming)

Aldus is besloten.

De heer Verleysen, verslaggever, heeft het woord.

De heer W. Verleysen, verslaggever (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, namens uw Commissie voor het reglement hebben wij de eer u verslag uit te brengen over het ontwerp van reglement voor de Vlaamse Raad.

Het voorontwerp van reglement, voorbereid door het scheidend bureau van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap samen met de fractievoorzitters, heeft als basis gediend voor de bespreking. Het werd u allen toegezonden.

Het kan echter nuttig zijn de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van

het Reglement van de Cultuurraad even toe te lichten samen met de amendementen die werden ingediend en al dan niet werden aangenomen.

De taak van het voorlopig Bureau wordt als volgt omschreven : in artikel 2, ten eerste, het onderzoek naar de taalgroep ; ten tweede, de benoeming van het vast Bureau.

De artikelen 3 en 4 vloeien voort uit de bijzondere wet op de hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 en hebben betrekking op de taalgroepen en de indeling der leden met het oog op de aangelegenheden vermeld in artikel 107quater van de Grondwet.

In artikel 5 wordt het vast Bureau belast met de afhandeling van de lopende zaken tijdens de periode dat de zitting gesloten is of bij ontbinding van de Raad tot het nieuw vast Bureau gekozen is.

Artikel 6 bepaalt dat het vast Bureau moet verkozen zijn opdat de voorzitter van de Raad deze voor samengesteld zou kunnen verklaren.

Artikel 7 werd in de Commissie licht gewijzigd ingevolge de wijziging door de Commissie aanvaard bij artikel 10. Het zijn alleen de voorzitters van de in artikel 10, punt 2, erkende fracties die deel uitmaken van het uitgebreid Bureau.

In artikel 10 heeft de Commissie een nieuwe tekst aanvaard zich steunend op de bepalingen van artikel 65 paragraaf 2 van de buitengewone wet tot hervorming der instellingen. Dit artikel bepaalt uitdrukkelijk wat als een fractie moet worden beschouwd na de eerstvolgende algehele vernieuwing van de Raad met het oog op de samenstelling van de Executieve volgens de evenredige vertegenwoordiging. Gezien deze vorm van samenstellen van de Executieve voor minstens vier jaar geldig is en het niet wenselijk is tijdens een zelfde periode verschillende en dus mogelijk ook tegenstrijdige begrippen over wat een fractie is te hanteren, werd gekozen voor de wettelijke omschrijving ook al is de huidige Executieve niet op basis van de evenredige vertegenwoordiging samengesteld. Uw Commissie neemt zich dan ook voor, eens deze overgangsperiode voorbij, deze aangelegenheid aan een nieuw onderzoek te onderwer-

Verlezen

pen. Paragraaf 2 opent de mogelijkheid tot het oprichten van een fractie-secretariaat en paragraaf 3 vertrouwt aan het bureau toe er de werkingsvoorwaarden en de eventuele hulp van te bepalen. Artikel 11 behandelt de door de Raad uit zijn leden te verrichten benoemingen en voordrachten. De tekst van dit artikel 11 paragraaf 1 is hier een overname van artikel 33 paragraaf 2 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 in verband met de samenstelling van het Bureau.

Bij artikel 13 werden twee amendementen ingediend ertoe strekkend in het Reglement zelf te bepalen volgens welke basis de evenredige vertegenwoordiging moest worden berekend. In het verslag dat u werd toegezonden werd hierover uitvoerig gerapporteerd. Het amendement ertoe strekkend : «het door elke fractielijst behaalde aantal stemmen» als basis te nemen werd verworpen. Het amendement ertoe strekkend het bij de algemene verkiezingen van toepassing zijnde stelsel-D'Hondt als basis te nemen werd ingetrokken omdat de Commissie die overbodig vond gezien dit stelsel tot nog toe steeds werd toegepast in uitvoering van artikel 21 van de wet van 21 juli 1971 dat de evenredige vertegenwoordiging van zijn politieke fracties omschrijft voor het Bureau en de Commissies.

In artikel 18 worden enkele nieuwigheden ingevoerd met het oog op de efficiënte werking van de commissies en een spoediger behandelen van de afghandelde onderwerpen in de openbare vergadering.

Zo wordt ondermeer bepaald dat de verslaggever kan worden aangewezen bij consensus indien alle in de commissie vertegenwoordigde fracties aanwezig zijn. De mogelijkheid wordt eveneens geschapen een in de commissie afgehandeld ontwerp of voorstel, zonder verslag, aan de Raad voor te leggen. Hiertoe is echter eenparigheid in de commissie vereist en moeten de leden van de Raad, drie dagen op voorhand, kennis hebben gekregen van deze beslissing, samen met het voorstel dat de commissie aan de Raad doet.

Artikel 19 bepaalt de wijze van stemmen in de verenigde commissies : er is slechts één stemming waaraan al de aanwezige leden gezamenlijk deelnemen. Een lid dat behoort tot meer dan één commissie in deze verenigde commissies die samen vergaderen, kan slechts eenmaal stemmen.

Artikel 21 bepaalt dat steeds de meerderheid van de commissieleden moeten aanwezig zijn opdat geldig zou kunnen worden gestemd. Wanneer het echter gaat om beslissingen van minder belang, en indien al de fracties het ermede eens zijn, kan een beslissing bij consensus worden genomen, ongeacht het aantal aanwezige commissieleden.

Bij artikel 27 wordt gevraagd de wenselijkheid te onderzoeken om bij het organiseren van hearings, technici te kunnen opvorderen. Binnen het raam van de huidige wetgeving is dit onmogelijk. Indiende de noodzakelijkheid ertoe zich zou voordoen, zal het Bureau onderzoeken of dan niet een speciale onderzoekscommissie zou moeten worden opgericht die bevoegdheden krijgt tegenover personen die niet tot de Raad behoren.

Artikel 30 werd na een langdurige gedachtenwisseling en een onderzoek van het ingediende amendement volledig herschreven. Het principe van de presentielijst werd aanvaard, alsook de wijze waarop aan het publiek wordt kennis gegeven van het al dan niet gerechtvaardigd afwezig zijn.

Artikel 32 beoogt een maximale spreektijd voor elk lid te bepalen maar terzelfdertijd toch een minimale spreektijd te waarborgen. Over deze modaliteiten werd langdurig van gedachten gewisseld, maar uiteindelijk werd de voorgestelde tekst aanvaard, behalve punt 6, C dat wordt weggelaten daar het overbodig geworden is door de wijzigingen aangebracht in artikel 10.

Bij artikel 40 werd een amendement ingediend dat werd aanvaard.

Artikel 43 bepaalt dat personeelsleden, nodig voor de vergadering, toegang hebben tot de zittingszaal. Het is de griffier die over deze noodzakelijkheid oordeelt.

Artikel 47 behandelt de procedure die

moet worden gevolgd ingeval van bevoegdheidsconflicten. De punten 1 en 2 zijn geïnspireerd door artikel 18, paragrafen 3 en 4 van de gewone wet van 9 augustus 1980. De enige afwijking met de wettekst betreft het weglaten in ons artikel 47 van het woord «voorontwerp», omdat wij als Raad geen «voorontwerpen van decreet» te behandelen krijgen.

Artikel 47 zou nog juister geformuleerd zijn indien het zou luiden : «Indien een voorstel van decreet of een amendement op een ontwerp of voorstel van decreet...». Immers wanneer een ontwerp van decreet ons wordt voorgelegd heeft het reeds als «voorontwerp van decreet» een beredeneerd advies vanwege de Raad van State ontvangen.

Wij laten het aan de wijsheid van de Raad over deze tekstwijziging nu aan te brengen ofwel ze te verwijzen naar de Commissie.

Artikelen 48 en 49 zijn nieuw. Zij behandelen de belangenconflicten zoals dit wordt voorgeschreven in artikel 32 van de gewone wet van 9 augustus 1980. In artikel 48 wordt de werkwijze voor het indienen van deze gemotiveerde motie vastgelegd, terwijl in artikel 49 de procedure wordt bepaald voor het behandelen van een conflict tussen onze Raad, de Raad van de Franse Gemeenschap of de Waalse Gewestraad.

De procedure voor het behandelen van een conflict tussen onze Raad en één der wetgevende Kamers is nog niet omschreven, omdat wij het wenselijk oordeelden hierover vooraf overleg te plegen met de Bureau's van Kamer en Senaat en dit kan slechts nadat het vast Bureau van onze Raad is geïnstalleerd, dus vanaf vandaag.

Artikel 55 behandelt de indiening van amendementen in de commissies. Hier wordt duidelijk bepaald dat het de Voorzitter van de Commissie is die oordeelt over de ontvankelijkheid van een amendement. De Voorzitter moet zich ter zake laten leiden door het dringende voorschrift opgenomen in punt 1 : het amendement moet rechtstreeks verband houden met het behandelde onderwerp. Over dit verband oordeelt de Voorzitter souverain.

Verleysen

Artikel 60 bepaalt hoe de behandeling van de begroting geschiedt in de Commissie. Om de raadsleden toe te laten met een nog grotere efficiëntie aan de bespreking deel te nemen, zal worden onderzocht hoe de medewerking van het Rekenhof nog kan worden verbeterd.

Bij het bespreken van artikel 67 werd gevraagd dat de Commissie voor de verzoekschriften een ruimere rol zou spelen dan tot nog toe het geval was. Deze vraag werd naar het Bureau van de Raad verwezen.

Artikel 71 geeft de Raad de bevoegdheid om de personeelsformatie, het administratief en het geldelijk statuut van het personeel te bepalen. Dit is nieuw maar vloeit voort uit de wet. Een voorstel om de algemene vergadering van alle personeelsleden voortaan als personeelsraad te beschouwen in de plaats van de thans bestaande door de personeelsleden verkozen «Raad van afgevaardigden», wordt na bespreking niet verder aangehouden.

Artikel 72 bepaalt dat over het geldelijk beheer verslag bij de Raad dient te worden uitgebracht.

In het voorstel van reglement hebben wij geen enkele werkwijze vooropge-

steld met betrekking tot het indienen van moties naar aanleiding van een verklaring van de Executieve of van een interpellatie. Deze aangelegenheid, die zeer delicaat is, wenst het scheidend bureau toe te vertrouwen aan de nieuwe Commissie voor het reglement die vandaag zal worden samengesteld. Indien gewenst kan deze Commissie bij urgentie bijeenkomen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, we hebben met deze commentaar beoogd de belangrijkste wijzigingen even toe te lichten en er tevens op te wijzen dat nog enkele artikelen in de eerstkomende maanden zullen dienen te worden aangepast aan de nieuwe staatsstructuur. Een reglement van orde is een werkinstrument en geen keurslijf, laat staan een dwangbuis. Waar in de praktijk zou blijken dat een bepaling hinderlijk is voor de goede werking van onze Raad, moet het artikel worden gewijzigd. Artikel 73 beschrijft hoe dit kan.

Het is dan ook in de overtuiging dat het voorgestelde ontwerp van Reglement van Orde de Vlaamse Raad zal toelaten in goede omstandigheden te starten, dat we u vragen dit ontwerp goed te keuren.

(Applaus)

De Voorzitter : Daar niemand meer het woord vraagt, gaan we over tot de bespreking van de artikelen.

TITEL 1

VESTIGING, INRICHTING EN WERKING VAN DE RAAD

HOOFDSTUK 1

Vestiging van de Raad

Artikel 1

De Vlaamse Raad, hierna te noemen de Raad, bepaalt de plaats van zijn zetel.

De Voorzitter : Vraagt iemand het woord ?

De heer Bascour heeft het woord.

De heer J. Bascour (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Eerste Minister, dames en heren, Ministers en Staatssecretarissen, geachte collega's, bij het opstellen van dit reglement van orde, werd, zoals u weet, door het scheidend Bureau van de Cultuurraad, samen met de fractievoorzitters, een ontwerp-reglement van orde als basisdocument voorbereid.

Naast het bestaande reglement van orde van onze vroegere Cultuurraad werden bij deze voorbereidende werkzaamheden, ook de bestaande reglementen van Kamer en Senaat, alsmede het reglement van het Europees Parlement, van dichtbij bekeken.

Ook, en vanzelfsprekend, zou ik zeggen, waren de nieuwe artikelen van de grondwet en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en de gewone wet van 9 augustus 1980, beide wetten tot hervorming van de Instellingen, uiteraard het uitgangspunt voor het opstellen van het voorliggend reglement van orde. Dit werd trouwens reeds aangestipt in het zeer degelijk verslag van collega Verleysen. Maar toch wil ik dit nog even herhalen en in herinnering brengen omdat, mijns inziens, een uiterst belangrijk probleem dat zich stelt, niet werd aangeraakt in dit reglement van orde, met name het probleem van de politieke verantwoordelijkheid van de Vlaamse Executieve ten opzichte van onze Vlaamse Raad. Dit voor onze Vlaamse Raad zo essentieel probleem op het gebied van zijn bevoegdheden en vooral op het vlak van zijn werking komt, mijns inziens, zeker niet voldoende tot zijn recht in de tekst van dit reglement van orde.

Dit zo primordiaal probleem van de politieke verantwoordelijkheid van de Vlaamse Executieve ten opzichte van onze Raad, kan, ik herhaal het, niet worden ontweken, ook niet in de huidige fase.

Deze politieke verantwoordelijkheid dient alleszins op een of andere wijze vertaald te worden in dit Reglement, wil men de werking en de werkzaamheden van onze Raad zo goed moge-

Secretaris W. Verleysen (CVP), verslaggever over het ontwerp-reglement van orde

Bascour

lijk verzekeren, hetgeen toch **ongetwijfeld** de bedoeling is van ons allen.

Dames en heren, men zou kunnen **laten opmerken** dat dit reglement van orde toch zal moeten gewijzigd en/of aangevuld worden bij het einde van de overgangsfase of bij het einde van de overgangperiode. Men zou tevens kunnen opmerken dat nu ook in dit reglement overgangsbepalingen vervat zitten die in de volgende fase of fasen zullen moeten herzien worden. Dit is juist.

Dit is inderdaad zo wat onder meer artikel 10 van dit reglement betreft – en het werd reeds onderstreept door de verslaggever – handelend over de politieke fracties die bepaald worden conform artikel 65 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, artikel dat in de huidige overgangsfase nog niet van kracht of nog niet van toepassing is.

Maar het probleem waarvoor de Raad hier gesteld is, met name het probleem van de kwestieuze politieke verantwoordelijkheid heeft niet direct noch indirect te maken met één of andere overgangsbepalingen of overgangsmatregelen. Tot vóór een week, tot vóór vorige dinsdag, tot voor de Regeringsverklaring van de Eerste Minister kon er nog enige twijfel bestaan, kon men artikel 70 van de geciteerde wet van 8 augustus 1980 op een of andere wijze en op verschillende manieren interpreteren. Maar sindsdien is, voor mij althans, alle mogelijke twijfel totaal weggenomen.

De heer F. De Bondt : In welke zin ?

De heer J. Bascour : Mijnheer De Bondt, ik meen dat wij morgen, bij de beraadslaging van het regeerakkoord, de gelegenheid zullen krijgen dit zeer duidelijk te stellen.

Als men nu weet wat op dat ogenblik – en ik spreek van vorige dinsdag – de Commissie voor het reglement haar werkzaamheden reeds had beeindigd, dat de Commissie voor 'het Reglement, wellicht om redenen van uiteenlopende aard, de problematiek van deze politieke verantwoordelijkheid niet grondig besprak en er in dit Reglement ook geen vertaling van gaf,,

is thans de behandeling van het probleem door deze Commissie voor het reglement een dringende noodzaak geworden. Ik meen dat ook de verslaggever in die zin een wens heeft uitgesproken. Deze noodzaak wordt, wellicht vanmiddag en zeker morgen bij de behandeling van het regeerakkoord, voor de Vlaamse Raad nog scherper gesteld.

Mijnheer de Voorzitter, de PW dringt er derhalve op aan de Commissie voor het reglement onverwijld te gelasten met de aanpassing of de aanvulling van het reglement inzake de wijze waarop de Vlaamse Raad deze politieke verantwoordelijkheid in zijn werking en bevoegdheden zal concretiseren.

Onder voorbehoud van deze bemerking en van dit verzoek zal de PW dit reglement goedkeuren.
(Applaus bij alle leden)

De Voorzitter : Wenst nog iemand het woord ? **(Nee)**

— Artikel 1 wordt aangenomen.

HOOFDSTUK II

Voorlopig Bureau

Artikel 2

1. Bij de opening van iedere zitting treedt het oudste aanwezige lid in jaren als tijdelijk voorzitter op totdat de voorzitter van de Raad overeenkomstig artikel 5, punt 1 is benoemd. Hij verklaart de zitting geopend en heeft uitsluitend tot taak de verrichtingen inzake het in artikel 3 omschreven onderzoek naar de taalgroep en de in artikel 5, punt 1 omschreven benoeming van het vast Bureau te leiden.

2. De twee jongste aanwezige leden in jaren treden als tijdelijk secretaris op totdat de secretarissen van de Raad overeenkomstig artikel 5, punt 1 zijn benoemd.

3. Tijdelijk voorzitter en tijdelijke se-

cretarissen vormen samen het voorlopig Bureau.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK III

Onderzoek naar de taalgroep

Artikel 3

1. Bij elke vernieuwing van de Raad of bij vervanging van één of meer leden vergewist de Raad er zich van of zijn leden zijn ingeschreven op de lijsten van de leden van de Nederlandse taalgroep zoals die zijn opgemaakt door de Senaat en de Kamer van Volksvertegenwoordigers, hierna te noemen de Wetgevende Kamers.

2. Te dien einde onderzoekt een uit zeven bij loting aangewezen leden samengestelde commissie de in punt 1 bedoelde lijsten.

3. De in punt 2 bedoelde commissie benoemt een verslaggever, die de besluiten van de commissie aan de Raad mededeelt.

4. De Raad doet uitspraak over de besluiten van de commissie. De voorzitter roept degenen die krachtens deze besluiten tot de Nederlandse taalgroep behoren, uit tot lid van de Raad en vermeldt de leden die werden verkozen door het kiescollege van het arrondissement Brussel, de provincieraad van Brabant of de Senaat en die op de dag van hun verkiezing of eedaflegging hun woonplaats in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad hebben.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK IV

Leden die tot het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad behoren

Voorzitter

Artikel 4

De leden die overeenkomstig artikel 3, punt 4 tot het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad behoren, nemen aan alle werkzaamheden van de Baad deel doch zijn niet stemgerechtigd inzake aangelegenheden bedoeld in artikel 107 quater van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK V

Vast Bureau

AFDELING 1

Bureau

Artikel 5

1. Bij de opening van iedere zitting benoemt de Baad achtereenvolgens bij afzonderlijke stemming een voorzitter,

De heer J. Bascour (PVV), Ondervoorzitter van de Vlaamse Raad

ter, een eerste ondervoorzitter, een tweede ondervoorzitter, een derde ondervoorzitter, en bij gezamenlijke stemming drie secretarissen, die samen het vast Bureau vormen, hierna te noemen het Bureau.

2. De Baad kan het aantal ondervoorzitters en het aantal secretarissen vermeerderen of verminderen.

3. Bij ontbinding van de Baad ofwel wanneer de zitting is gesloten of reeds geopend en er nog geen Bureau overeenkomstig punt 1 is benoemd, handelt het scheidend Bureau de lopende zaken af, onverminderd de bepalingen van artikel 2.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

Zodra het Bureau is benoemd, verklaart de voorzitter de Baad geconstitueerd en geeft hij hiervan kennis aan de Koning, de Wetgevende Kamers, de Baad van de Franse Gemeenschap en de Waalse Gewestraad.

— **Aangenomen.**

AFDELING II

Uitgebreid Bureau

Artikel 7

De voorzitters van de overeenkomstig artikel 10, punt 2 erkende fracties nemen met raadgevende stem deel aan alle werkzaamheden van het Bureau, waarmede zij samen het uitgebreid Bureau vormen.

Zij worden gelijkgesteld met de ondervoorzitters van de Baad, behalve wat de specifieke in artikelen 8, punt 4 en 66, punt 1 omschreven taak betreft.

— **Aangenomen.**

De Voorzitter : Bij dit artikel werd een amendement inzendend door de heer

Constant De Clercq c.s. dat luidt als volgt :

A. In hoofddorde : Dit artikel weglaten.

B. In bijkomende orde : De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt : «De leden van het in artikel 5 bedoelde Bureau en de voorzitters van de overeenkomstig artikel 10, punt 1 bedoelde fracties, vormen samen de Commissie van de werkzaamheden van de Raad».

De heer De Clercq heeft het woord.

De heer C. De Clercq (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Eerste Minister, dames en heren, het amendement bij artikel 7 heeft bepaald een principiële inhoud. Er wordt gesteld dat het Bureau van deze Baad een essentiële andere taak heeft dan de taken die normaliter toekomen aan de fractieleiders en de fracties. Het Bureau van deze Vlaamse Baad beheert en organiseert inderdaad de instelling, ik zou haast zeggen de onderneming «Vlaamse Raad», terwijl de fractieleiders en de fracties een essentiële politieke en wetgevende taak hebben te vervullen.

Mijnheer de Voorzitter, ik betreur alleen dat in mijn verantwoording de laatste zin is weggefallen. Deze luidt als volgt : «Het Bureau en de politieke fracties hebben om redenen van beheer en democratie er alle belang bij geen vermenging van bevoegdheid en verantwoordelijkheid te hebben».

Gezien het een principieel amendement is, dat eventueel bij aanvaarding andere artikelen van het reglement wijzigt, ben ik wel bereid, mijnheer de Voorzitter, met uw instemmen, het amendement naar de Commissie voor het reglement te laten verwijzen, om deze materie ten gronde en ook technisch verder te bespreken.

In het amendement B, hadden wij gezegd dat wij er wel voor te vinden waren dat de werkzaamheden in deze Baad moesten worden georganiseerd, in overleg tussen Bureau en fracties. Om deze reden hadden wij gedacht — zoals trouwens in de Senaat wijselijk wordt gedaan — dat een commissie voor de werkzaamheden van de Baad zou kunnen worden opgericht, zodanig dat wij ook daar de bezwaren en de

C. De Clercq

eventuele problemen zouden kunnen opvangen.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben bereid dit amendement naar de Commissie te laten verwijzen.

(Applaus bij de meerderheid)

De Voorzitter : De heer Verleysen, verslaggever, heeft het woord.

De heer W. Verleysen, verslaggever : Mijnheer de Voorzitter, ik kan met dit voorstel instemmen.

De Voorzitter : Bijgevolg wordt artikel 7 aangehouden en samen met het amendement van de heer De Clercq opnieuw naar de Commissie voor het reglement verwezen.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, ik veronderstel dat het de bedoeling is dat artikel 7 wordt aangenomen zoals het in het ontwerp-reglement van orde voorkomt en dat de Commissie voor het reglement zich naderhand, naar aanleiding van het amendement van de heer De Clercq, erover zou uitspreken of dit artikel al of niet moet worden gewijzigd. Zoniet zou er hier een reglement worden goedgekeurd waarvan een sluitstuk ontbreekt.

De heer W. Verleysen, verslaggever : De heer De Clercq heeft duidelijk gezegd dat hij bereid is de tekst van artikel 7 zoals hij voorligt te aanvaarden, op voorwaarde dat de Commissie voor het reglement zijn amendement als een voorstel aanvaardt en het tijdens de eerstvolgende zitting behandelt.

De Voorzitter : De tekst van artikel 7 wordt dus aangenomen en zal eventueel worden herzien indien er in de Commissie voor het reglement daaroemtrent een meerderheid zou zijn.

AFDELING III

Voorzitter

Artikel 8

1. De voorzitter leidt de werkzaamheden van de Baad en van het Bureau ; oordeelt over de ontvankelijkheid van alle bij de Baad aanhangig gemaakte zaken, behoudens andersluidende bepalingen ; bepaalt welke onderwerpen betrekking hebben op aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet en welke onderwerpen betrekking hebben op aangelegenheden bedoeld in artikel 107 quater van de Grondwet ; doet het reglement naleven ; handhaaft de orde bij de beraadslagingen ; verleent het woord ; formuleert de punten waaromtrent de Raad een besluit of beslissing moet nemen ; kondigt de uitslag van de stemmingen af ; ondertekent elk besluit van de Raad en elke beslissing van het Bureau ; staat in voor de uitvoering van de door de Baad en het Bureau genomen beslissingen en vertegenwoordigt de Baad naar buiten.

2. Indien de voorzitter in een beraadslaging het woord wil voeren, tenzij dit nodig is ter uitvoering van de hem opgedragen taak, verlaat hij de voorzittersstoel. Hij neemt die niet weder in zolang de betrokken beraadslaging aan de orde is.

3. De voorzitter geeft de Baad kennis van de ingekomen stukken. Hij stelt de Baad zodanige besluiten voor als de aard van de stukken medebrengt.

4. De ondervoorzitter die de voorzitter vervangt, heeft dezelfde bevoegdheid als de voorzitter.

– **Aangenomen.**

AFDELING IV

Secretarissen

Artikel 9

1. De secretarissen houden toezicht op de redactie van de notulen, houden de hoofdelijke oproeping en tekenen de stemmingen aan.

2. Secretarissen die in een beraadslaging het woord wensen te voeren, ne-

De heer C. De Clercq (CVP) licht zijn amendement op het ontwerp-reglement van orde toe

men plaats onder de leden zolang de betrokken beraadslaging aan de orde is.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VI

Politieke fracties

Artikel 10

1. De leden die samen een politieke fractie vormen zoals bepaald in artikel 65, § 2 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, delen de samenstelling en het bestuur ervan mede aan de voorzitter van de Baad.

2. Elke fractie die uit tien leden bestaat, kan een secretariaat oprichten,

Voorzitter

te noemen fractiesecretariaat, waarvan zij het personeel aanstelt.

3. Het Bureau bepaalt de toelage en de materiële inrichting die aan iedere fractie worden toegekend, alsmede het recht van toegang van het fractiepersoneel tot de lokalen van de Baad.

De Voorzitter: De heer Van Geyt heeft het woord.

De heer L. Van Geyt : Mijnheer de Voorzitter, in verband met artikel 10 wil ik even de werkzaamheden van de Commissie voor het reglement in herinnering brengen.

Het was immers wel verstaan dat de verwijzing naar artikel 65, paragraaf 2 van de wet betreffende de hervorming der instellingen niet impliceert dat als fractie enkel deze wordt erkend die in aanmerking komt om in de toekomstige Executieve te worden vertegenwoordigd.

Het kwam me niet onnuttig voor dat dit uitdrukkelijk wordt gespecificeerd.

De Voorzitter: De heer Verleysen heeft het woord.

De heer W. Verleysen, verslaggever : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik dacht dat de geschreven verklaring in het verslag duidelijk was. Wij nemen de tekst van 'de wet om te bepalen wat een fractie is. Inderdaad de wet bepaalt dat een fractie samengesteld is uit gekozenen, al dan niet opgeëapparenteerde lijsten, uit gecoöpteerde en provinciale senatoren, in het huidige standpunt. Volgens de lijst waarop men zich presenteert bij de bevolking, wordt men als dusdanig als fractie erkend. Dit is in het reglement opgenomen.

Artikel 10, tweede alinea stipuleert welke fracties eventueel aanspraak kunnen maken op een secretariaat of andere werkingsfaciliteiten.

De Voorzitter : Geen verdere opmerkingen ? *(Neen)*

- Artikel 10 wordt aangenomen.

HOOFDSTUK VII

Benoemingen en voordrachten

AFDELING 1

Procedure

Artikel 11

1. Alle door de Baad uit zijn leden te verrichten benoemingen en voordrachten geschieden bij geheime stemming en bij volstreekte meerderheid. Bij staking van stemmen geniet de kandidaat met het langst ononderbroken parlementair mandaat en bij gelijke anciënniteit de jongste kandidaat in jaren de voorkeur.

Wanneer bij de eerste stemming de volstreekte meerderheid niet is behaald, heeft een tweede stemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald en hun kandidaatstelling handhaven. In voorkomend geval worden de deelneming aan de tweede stemming en de uitslag ervan overeenkomstig de in het vorige lid omschreven voorkeuregeling bepaald.

Bij de tweede stemming is de kandidaat die de meeste stemmen heeft behaald, benoemd of voorgedragen. Niet of niet behoorlijk ingevulde stembiljetten tellen mede voor het bepalen van het quorum doch niet voor het bepalen van de meerderheid.

2. De vier jongste aanwezige leden in jaren, in voorkomend geval de tijdelijke secretarissen niet medegerekend, doen de stemopneming. De jongste stemopnemer in jaren doet de algemene telling.

3. De voorzitter kondigt de uitslag van de stemmingen af.

4. In overleg met het Bureau bepaalt de voorzitter zo nodig de termijn waarbinnen de kandidaten moeten worden voorgedragen. In voorkomend geval wordt deze termijn medegedeeld en wordt de kandidatenlijst

aan de leden rondgedeeld.

5. Indien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, worden de kandidaten benoemd of voorgedragen verklaard.

- Aangenomen.

Artikel 12

Alle door de Baad buiten zijn leden te verrichten benoemingen en voordrachten geschieden overeenkomstig de in artikel 11 omschreven procedure, met uitzondering van de in artikel 11, punt 1, le lid bepaalde voorkeuregeling bij staking van stemmen ; in bedoeld geval geniet de oudste kandidaat in jaren de voorkeur.

- Aangenomen.

AFDELING II

Evenredige vertegenwoordiging

Artikel 13

Alle door de Baad te verrichten benoemingen en voordrachten geschieden overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging van de fracties. Op voorstel van het Bureau bepaalt de Baad voor elk geval afzonderlijk het aantal plaatsen dat aan iedere fractie toekomt en waarbuiten geen kandidaten mogen worden voorgedragen.

De Voorzitter : Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer Van Geyt, dat luidt als volgt :

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt : «De door de Baad te verrichten benoemingen en voordrachten geschieden per geheime stemming, op basis van de kandidatenlijsten voorgedragen door de fracties, en 'overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging naar gelang het door elke fractielijst behaalde aantal stemmen.

Voorzitter

Evenwel mag de vertegenwoordiging van de kandidaten van, één fractie, nooit meer dan de helft bedragen van het totaal aantal te begeven plaatsen, in alle beheers- en adviesorganen, op dewelke het Cultuurpact van toepassing is – met inbegrip van de Vlaamse vleugel van de Cultuurpactcommissie en van de Beheerraad van de BRT.

Wanneer de grendel, voorzien in het tweede lid, dient toegepast, wordt het geheel van de andere te begeven plaatsen verdeeld onder de andere fractielijsten, overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging naar gelang het door elk van bedoelde lijsten behaalde aantal stemmen».

De heer Van Geyt heeft het woord.

De heer L. Van Geyt (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Eerste Minister, dames en heren, Ministers en Staatssecretarissen, waarde collega's, ik had mijn amendement bij artikel 13 reeds ingediend met het oog op de werkzaamheden in de Commissie. Het werd niet weerhouden door de Commissie, maar om principiële redenen heb ik vandaag opnieuw ingediend. Ik wil dit nu even toelichten.

En zulks, om wat betreft het eerste lid

De heer L. Van Geyt (KPB) bij de behandeling van zijn amendement op het ontwerp-reglement van orde

aan de Raad te vragen zich erover uit te spreken en, wat betreft de tweede en derde leden, om ze aan de Raad in overweging te geven.

Artikel 13 voorziet in de wijze van benoemingen en kandidatuurvoorstellen wanneer het gaat om meer dan één kandidatuur.

Het weerhouden systeem, dat trouwens ook in de Cultuurraad gold, bestaat in een automatische evenredige vertegenwoordiging, volgens het aantal leden van de fracties, doch met uitschakeling van ieder persoonlijke stemming of keuze van de leden van de Raad.

Dit heeft voor gevolg dat men tot een systeem komt dat wellicht zou kunnen geïnterpreteerd worden, zoal niet als een vorm van participatie dan wel als een vorm van fractiecratie bij het voorstellen van de kandidaturen.

Het komt mij voor dat, even normaal als het is dat alleen de fracties beschikken over het recht om kandidaturen voor te dragen, het normaal zou zijn dat de leden van de Raad individueel zouden kunnen stemmen. En dit ten eerste, omdat zulks toelaat aan deze leden van de Raad die tot een kleinere fractie behoren, mede te bepalen hoe de kandidaturen toebedeeld worden – dit is zoals u ziet een enigszins «egocentrische» wijze om het probleem te stellen – ten tweede, omdat het de mogelijkheid schept voor alle leden van de Raad, om eventueel het klassement van de door de (grote) fracties voorgestelde kandidaten te beïnvloeden door een persoonlijke voorkeurstem.

Ik pleit dus voor de kandidatuurstelling door de fracties én de hoofdelijke stemming door de leden van de Raad. Na de discussie in de Commissie heb ik echter begrepen dat de formulering van mijn amendement aanleiding zou kunnen geven tot misverstanden. Volgens mij gaat het duidelijk om het volgende begrip : «de door de Raad te verrichten benoemingen en voordrachten geschieden per geheime stemming, door de leden van de Raad uiteraard op basis van de kandidatenlijsten voorgedragen door de fracties, en overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging naargelang het door

elke fractielijst – en ik voeg eraan toe, in de Raad – behaalde aantal stemmen». Het gaat dus niet om het aantal door elke fractie behaalde kiezersstemmen, maar wel het door elke fractielijst behaalde stemmen in de Raad. Dat was het principiële deel van mijn amendement en ik zou aan de Voorzitter willen vragen dit ter stemming voor te leggen.

Het tweede deel van mijn amendement wordt meer ter overweging aan de Raad voorgelegd. Het gaat namelijk over de samenstelling van de advies- en beheersorganen van culturele instellingen die ressorteren onder de wet en het decreet betreffende het Cultuurpact. In het leven van de Cultuurraad hebben wij ervaringen meegemaakt waarbij in het ene geval positiever dan in het andere werd gestreefd om te verhinderen dat één fractie, uiteraard de talrijkste, in bepaalde van deze organismen zou beschikken over de absolute meerderheid. In één van de gevallen heeft de grootste fractie vrijwillig verzaakt om over die absolute meerderheid te beschikken. Dat was bij de samenstelling van de beheerraad van de BRT. Mijn voorstel strekt ertoe, met het oog op dergelijk geval een overeenstemmende minimale afwijking van de regel van de evenredige vertegenwoordiging in te bouwen in het reglement, zodat het voortaan overbodig zou zijn een beroep te doen op dergelijk eventueel gebaar van goede wil, wat tenslotte voor niemand erg wenselijk lijkt. Wat dit punt betreft, hoorde ik graag de reactie van de woordvoerders van de diverse fracties in de Raad. Ik dring echter nu niet aan op een stemming over dit deel van mijn amendement want het blijkt dat ik een beetje vooruit loop op een eventuele evolutie in de wetgeving of de decreetgeving zelf.

De Voorzitter : De heer Verleysen heeft het woord.

De heer W. Verleysen, verslaggever (op de tribune) : Volgens de toelichting van de heer Van Geyt bij het eerste gedeelte van zijn amendement, is de tekst dezelfde als deze van het amendement dat ik de eer had in te dienen en hetwelk ik, na bespreking in de Commissie, heb teruggetrokken omdat aldaar uitdrukkelijk gezegd

Verleysen

werd dat, in ons reglement inschrijven dat men het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging moet toepassen, overbodig is, gezien het onnodig is, hetgeen regelmatig wordt toegepast, bestendig te herhalen.

Dit amendement is dan ook in de Commissie verworpen. Ik vraag aan de heer Van Geyt dat hij dit amendement zou intrekken, omdat het overbodig is. Inderdaad, hetgeen hierin wordt geformuleerd is de praktijk die wij tot nog toe steeds hebben toegepast.

De Voorzitter : De heer Van Geyt heeft het woord.

De heer Van Geyt : Mijnheer de Voorzitter, ik wil niet insisteren op een stemming over het tweede deel van mijn amendement.

Wat betreft het eerste deel meen ik, mijnheer de verslaggever, dat er een klein misverstand bestaat. Het deelnemen van de leden van de Baad aan een hoofdelijke stemming is inderdaad wel degelijk iets anders dan de automatische proportionaliteit alleen maar volgens het aantal leden van de fracties.

De heer W. Verleysen, verslaggever : Indien dat de interpretatie is, moet ik de heer Van Geyt verwijzen naar artikel 21 van de wet van 21 juli 1971, waar uitdrukkelijk bepaald is dat het Bureau en de commissies – want daarover gaat het – uitdrukkelijk volgens het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging worden bepaald.

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, wat het eerste lid van het amendement betreft, voorgesteld door collega Van Geyt, vinden wij dat deze tekst even bruikbaar is als de tekst aangenomen door de Commissie. Er bestaat geen fundamenteel verschil tussen beide teksten. Men moet het amendement geen interpretatie geven die niet in de bedoeling ligt van de heer Van Geyt.

De tekst van artikel 13 is volgens ons goed en aan de feitelijke toestand zou

door het amendement niets worden veranderd.

Wat het tweede en derde lid van het voorstel van collega Van Geyt betreft, voelen wij veel voor wat betreft de geest van het amendement. Wij menen echter dat deze discussie niet moet gevoerd worden in de Baad naar aanleiding van het opstellen van een nieuw reglement, maar dat deze eventueel thuishoort bij een herziening vnn het Cultuurpact. Wat de geest betreft – dat wensen wij uitdrukkelijk te onderstrepen en wij hopen dat andere fracties zich daarbij zullen aansluiten – staan wij achter lid 2 en 3 van het amendement van de heer Van Geyt.

De Voorzitter : Wordt het amendement gesteund ? **(Nee)**

Vermits dit amendement niet door vijf leden gesteund wordt, kan het niet in stemming worden gebracht. Aldus is artikel 13 aangenomen.

HOOFDSTUK VII

Commissies

AFDELING 1

Samenstelling van de commissies

Artikel 14

1. De Baad kan voor de duur van een zittingsperiode commissies benoemen, waarvan aantal, samenstelling, bevoegdheid en benaming door het Bureau worden voorgesteld, onverminderd de bepalingen van artikelen 3, punt 2,60, punt 2,66,67, punten 4 en 5 en 73, punt 3.

2. Iedere commissie wijst haar voorzitter, een eerste ondervoorzitter, een tweede ondervoorzitter en een secretaris aan, na overleg tussen de fracties en onverminderd de bepalingen van artikelen 60, punt 2, le lid, 66, punt 1 en 73, punt 3.

3. De ondervoorzitter die de voorzit-

ter vervangt, heeft dezelfde bevoegdheid als de voorzitter.

– **Aangenomen.**

Artikel 15

1. Voor de vaste leden van iedere commissie worden plaatsvervangers benoemd naar rata van de helft van het aantal vaste leden indien dit aantal even is, en van de helft van dit aantal plus een indien het oneven is.

2. Een afwezig vast lid wordt vervangen door een plaatsvervanger. Aan de voorzitter van de commissie wordt kennis gegeven van deze vervanging.

– **Aangenomen.**

AFDELING II

Bijeenroeping, aanwezigheid en orde in de vergaderzaal

Artikel 16

1. De commissies worden bijeengeroepen door hun voorzitter of, bij ontstentenis, door de voorzitter van de Baad. Op schriftelijk verzoek van een vierde van de leden van een commissie moet de voorzitter deze binnen veertien dagen samenroepen, behalve tijdens de recesperiodes.

2. De voorzitter van de commissie opent en sluit de vergadering.

3. Bij het binnenkomen in de vergadering tekenen de leden de presentielijst.

4. In het Beknopt Verslag van de meest nabije openbare vergadering worden de namen van de aanwezige leden en van de al dan niet met kennisgeving afwezige leden opgenomen.

5. De voorzitter van de commissie oefent toezicht uit op de orde in de vergaderzaal.

6. Buiten de leden van de commissie, betrokken leden van de Executieve

Voorzitter

van de Vlaamse Gemeenschap, hierna te noemen de Executieve, en hun medewerkers alsmede de griffier en het voor de vergadering vereiste personeel heeft niemand onder enig voorwendsel toegang tot de vergaderzaal, onverminderd de bepalingen van artikelen 25 en 27, punt 2.

- Aangenomen.

AFDELING III

Agenda

Artikel 17

1. De agenda van de commissievergaderingen wordt vastgesteld door de commissie of, bij ontstentenis, door haar voorzitter, de voorzitter van de Baad of de Baad zelf.
2. Begrotingsaangelegenheden en ontwerpen van decreet hebben voorrang.
3. Elk voorstel van decreet wordt samen met een ontwerp van decreet behandeld indien het hetzelfde onderwerp heeft.
4. Voor het op de agenda plaatsen van voorstellen van decreet of resolutie of van voorstellen tot wijziging van het reglement wordt in beginsel rekening gehouden met de chronologische volgorde van indiening, behoudens andersluidende bepalingen.
5. Indien een voorstel van decreet of resolutie of een voorstel tot wijziging van het reglement binnen het jaar na de indiening ervan niet op de agenda van de commissie werd geplaatst, plaatst de voorzitter van de commissie het op verzoek van de indiener op de agenda.

- Aangenomen.

AFDELING IV

Behandeling van ontwerpen van de-

creet, voorstellen van decreet, voorstellen van resolutie, voorstellen tot wijziging van het reglement en andere onderwerpen

Artikel 18

1. De commissies behandelen de ontwerpen en voorstellen van decreet, de voorstellen van resolutie, de voorstellen tot wijziging van het reglement en alle andere onderwerpen die hun door de voorzitter van de Baad worden overgezonden. Met instemming van het Bureau kunnen zij enig ander onderwerp op hun agenda plaatsen voor zover het tot hun bevoegdheid behoort.
2. De commissies benoemen een of meer verslaggevers bij volstreekte meerderheid, behoudens door de voorzitter van de commissie geconstateerde eenparige instemming bij aanwezigheid van een vertegenwoordiger van elke fractie.
3. In geval van mogelijke nieuwe uitgaven ten gevolge van enig voorstel van decreet of amendement waarvoor vooraf in de nodige middelen moet worden voorzien, kan het betrokken lid van de Executieve vóór de eindstemming in commissie worden verzocht aan de commissie ofwel een nota te bezorgen met een raming van de nieuwe uitgaven en met opgave van de middelen om die uitgaven te bestrijden, ofwel zijn met redenen omkleed voorstel tot afwijzing mede te delen.
Het verslag vermeldt in voorkomend geval dat noch nota noch voorstel tot afwijzing is ingekomen.
4. De voorzitter van de commissie bepaalt de termijn waarbinnen het betrokken lid van de Executieve gehouden is de door de commissie gevraagde en voor het verslag noodzakelijke bij komende informatie te verstrekken.
5. Het verslag wordt bij de Baad uitgebracht en bevat een samenvatting van de besprekingen en de met redenen omklede besluiten van de commissie. Er kan ook mondeling verslag worden uitgebracht.
6. De voorzitter van de commissie

keurt het verslag goed, tenzij een lid vraagt dat het aan de commissie ter goedkeuring wordt voorgelegd.

7. De commissieverslagen worden gedrukt en ten minste drie dagen vóór de algemene bespreking in openbare vergadering aan de leden rondgedeeld, tenzij de Baad zich voor spoedbehandeling heeft uitgesproken.

8. a) Met eenparigheid van stemmen kan een commissie beslissen dat over ontwerpen of voorstellen van decreet of voorstellen van resolutie die in de commissie zonder wijziging en zonder belangrijke opmerkingen zijn aangenomen, geen verslag wordt uitgebracht.

b) Ten minste drie dagen vóór de algemene bespreking in openbare vergadering wordt aan de leden een lijst rondgedeeld die de opschriften en nummers van de in lettera a) bedoelde ontwerpen en voorstellen alsmede de beslissing van de commissie vermeldt.

- Aangenomen.

AFDELING V

Verenigde commissies

Artikel 19

De voorzitter van de Baad kan twee of meer commissies belasten met een gezamenlijk onderzoek van aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren.

Bedoelde commissies vergaderen als verenigde commissies en beslissen gezamenlijk. Zij worden voorgezeten door de oudste voorzitter in jaren van de betrokken commissies.

Leden die deel uitmaken van meer dan een van die commissies, doen zich vervangen overeenkomstig artikel 15, punt 2.

- Aangenomen.

Voorzitter

AFDELING VI

Wijze van stemmen, meerderheid en quorum

Artikel 20

1. De commissies geven hun wil te kennen :

a) ofwel bij door 'de voorzitter geconstateerde eenparige instemming, onverminderd de bepaling van artikel 21, punt 1;

b) ofwel bij stemming met handopsteken.

De voorzitter van de commissie kan over enig onderwerp laten herstemmen indien er twijfel bestaat omtrent de regelmatigheid van de uitgebrachte stemmen.

2. De uitslag van de stemmingen wordt vastgesteld door de voorzitter en de secretaris.

– **Aangenomen.**

Artikel 21

1. Opdat geldig kan worden gestemd, moet de meerderheid van de leden van de commissie aanwezig zijn.

2. Indien het in punt 1 bedoeld quorum niet wordt bereikt, schorst de voorzitter de vergadering voor ten hoogste 30 minuten. Na die schorsing wordt de stemming herhaald ; wordt bedoeld quorum nog niet bereikt, dan sluit de voorzitter de vergadering nadat de volgende vergadering op een zo nabij mogelijk tijdstip werd vastgesteld.

3. In de volgende uitdrukkelijk daartoe bijeengeroepen vergadering zijn de stemmingen geldig, ongeacht het aantal aanwezige leden.

– **Aangenomen.**

Artikel 22

De orde van stemmingen over gestelde vraagpunten wordt zo geregeld dat

alle meningen het best tot uiting kunnen komen, met inachtneming van de volgende regels :

a) een onderwerp dat verschillende punten bevat, wordt op verzoek gesplitst ;

b) zijn er verscheidene voorstellen omtrent hetzelfde punt, dan heeft achtereenvolgens elk voorstel waarover kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, voorrang, te beginnen met het meest verstrekkende.

Onder voorstellen waarover niet kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, wordt voorrang gegeven aan de meest verstrekkende ; aanneming van dergelijk voorstel brengt verwerping van de andere mede.

– **Aangenomen.**

Artikel 23

Leden die op het ogenblik van de stemming aanwezig zijn en die niet stemmen, worden geacht zich te hebben onthouden.

Onthoudingen tellen mede voor het vaststellen van het quorum, doch niet voor het bepalen van de meerderheid.

– **Aangenomen.**

Artikel 24

Alle besluiten worden bij volstreekte meerderheid van stemmen genomen.

Bij staking van stemmen is het behandelde onderwerp verworpen.

– **Aangenomen.**

AFDELING VII

Toegang tot de vergadering

Artikel 25

Behoudens strijdige beslissingen van

de commissie mogen de leden van de Baad de vergadering van de commissies waar zij geen deel van uitmaken, bijwonen en er het woord voeren, zonder stemgerechtigd te zijn.

– **Aangenomen.**

AFDELING VIII

Bijzondere bepalingen inzake het verslag

Artikel 26

1. De voorzitter van de Baad deelt eventueel aan de voorzitters van de commissies mede binnen welke termijn de verslagen over de aanhangige zaken moeten worden ingediend.

2. Hij kan ook om materiële redenen beslissen dat statische gegevens of cijfermateriaal in tabelvorm niet in het verslag worden opgenomen maar bij het secretariaat ter inzage liggen. Hiervan wordt in het verslag melding gemaakt.

3. Hij kan, als hij het nodig acht, de in punt 2 bedoelde maatregel toepassen op antwoorden die leden van de Executieve op in de commissie gestelde vragen hebben gegeven. Ook hiervan wordt melding gemaakt in het verslag.

– **Aangenomen.**

AFDELING IX

Raadpleging van andere commissies en hoorzittingen

Artikel 27

1. Acht een commissie het advies van een andere commissie nodig, dan deelt zij dit mede aan de voorzitter van de Baad, die beslist.

2. Bij de behandeling van een ontwerp of voorstel van decreet, een voorstel van resolutie of enig ander onderwerp in de zin van artikel 18, punt 1,2e lid

Voorzitter

kan de commissie krachtens een bij volstreekte meerderheid van haar leden genomen beslissing en met instemming van het Bureau, personen of instellingen die niet tot de Raad, de Wetgevende Kamers of de Executieve behoren, uitnodigen en horen of om documentatie, voorlichting of medewerking verzoeken.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IX

Regeling van de werkzaamheden

Artikel 28

1. Het Bureau bereidt de vergaderingen van de Raad voor en stelt de agenda voor, waarbij wordt vermeld welke onderwerpen betrekking hebben op aangelegenheden bedoeld in artikel 59 bis van de Grondwet en welke onderwerpen betrekking hebben op aangelegenheden bedoeld in artikel 107 quater van de Grondwet. Een afgevaardigde per niet-vertegenwoordigde fractie neemt daartoe met raadgevende stem aan zijn werkzaamheden deel.

2. De voorzitter brengt dag en uur van de bijeenkomst van het Bureau ter kennis van de Executieve, die deze kan bijwonen en haar advies doen kennen.

3. De voorzitter legt de regeling van de werkzaamheden aan de Raad ter goedkeuring voor.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK X

Openbare vergadering

AFDELING 1

Bijeenroeping, dag, uur en agenda

Artikel 29

1. De voorzitter roept de Raad in openbare vergadering bijeen.

2. Hij opent en sluit de vergadering.

3. Op het einde van elke vergadering geeft hij namens het Bureau kennis van dag, uur en agenda van de volgende vergadering.

– **Aangenomen.**

AFDELING II

Aanwezigheid

Artikel 30

1. Bij het binnenkomen in de vergadering tekenen de leden de presentielijst.

2. Een lid dat verhinderd is een vergadering bij te wonen, verwittigt de voorzitter met kennisgeving van de reden van verhindering.

3. De namen van de leden die afwezig zijn, worden in de Handelingen en het Beknopt Verslag opgenomen, hetzij met vermelding van de reden van verhindering, hetzij met de vermelding «afwezig zonder kennisgeving».

– **Aangenomen.**

AFDELING III

Notulen, Handelingen en Beknopt Verslag

Artikel 31

1. De notulen van de jongste vergadering worden, na goedkeuring door een secretaris, een half uur vóór de volgende vergadering ter tafel gelegd.

2. Ieder lid heeft het recht gedurende de vergadering opmerkingen te maken op de notulen.

Opheldering en toelichting worden door een secretaris verstrekt.

Wordt de opmerking desondanks ge-

handhaafd, dan vraagt de voorzitter het advies van de Raad. Deze kan een nieuwe redactie in overweging geven.

3. Worden er vóór het sluiten van de vergadering geen opmerkingen gemaakt, dan worden de notulen geacht goedgekeurd te zijn.

4. De notulen, zowel van openbare als van besloten vergaderingen, worden door de voorzitter, een secretaris en de griffier ondertekend en in het archief van de Raad bewaard.

5. De Raad kan beslissen dat van zijn besloten vergadering geen notulen worden gemaakt.

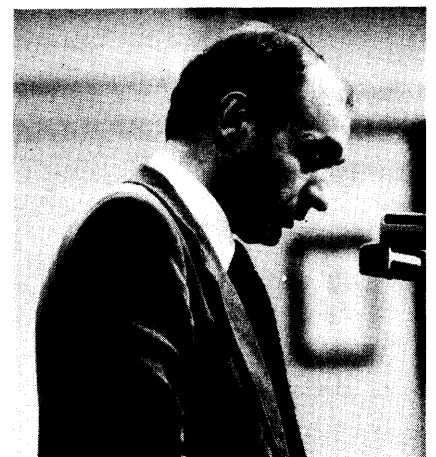
6. De beraadslagingen van de Raad worden in extenso opgenomen en in de vorm van Handelingen gedrukt, aan de leden rondgedeeld en verspreid.

7. Daarenboven wordt staande de vergadering een Beknopt Verslag van de beraadslagingen opgesteld en zo spoedig mogelijk aan de leden rondgedeeld.

– **Aangenomen.**

AFDELING IV

Voeren van het woord

De heer A. De Beul (VU)

Voorzitter

Artikel 32

1. Geen lid voert het woord dan na inschrijving op de sprekerslijst of na het woord gevraagd en van de voorzitter verkregen te hebben.

2. De voorzitter verleent het woord in de orde van inschrijving of aanvraag. Hij kan hiervan afwijken en beurtelings het woord verlenen voor of tegen het behandelde onderwerp.

Door hun fracties gemandateerde sprekers hebben echter voorrang.

3. De spreker richt zich slechts tot de voorzitter of tot de vergadering.

4. Geen lid voert meer dan tweemaal het woord over hetzelfde onderwerp tenzij de Baad anders beslist.

5. Tenzij de voorzitter anders beslist, is de maximumspreektijd :

a) in een algemene bespreking 30 minuten voor de door de fracties gemandateerde sprekers en 10 minuten voor de overige sprekers ;

b) in een bespreking van artikelen en amendementen 5 minuten.

6. Het Bureau kan de duur van een beraadslaging bepalen en op grond van de volgende criteria een maximumspreektijd vaststellen :

a) een eerste gedeelte van de spreektijd wordt gelijkelijk over alle fracties verdeeld ;

b) een tweede gedeelte van de spreektijd wordt over de fracties verdeeld naar verhouding van hun leden-tal.

7. De voorzitter kan de spreektijd van alle sprekers beperken, uitgezonderd die van de leden van de Executieve of van de verslaggevers.

In ieder geval beschikt ieder lid van de Baad steeds over een minimumspreektijd van 5 minuten.

8. Leden van de Executieve en verslaggevers worden gehoord wanneer zij het vragen.

De Baad kan de aanwezigheid van de leden van de Executieve vorderen.

9. Behoudens andersluidende bepalingen mag een lid van de Baad na een lid van de Executieve te allen tijde het woord voeren met een maximumspreektijd van 5 minuten.

– **Aangenomen.**

AFDELING V

Moties van orde

Artikel 33

1. Een lid kan steeds bij motie van orde het woord vragen om :

a) een voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure te stellen ;

b) een voorafgaande vraag tot afwijzing van de behandeling te stellen ;

c) een voorstel tot verwijzing naar de commissie te doen ;

d) een voorstel tot verdaging van de beraadslaging of de stemming ofwel tot sluiting van de beraadslaging te doen ;

e) een voorstel tot spoedbehandeling te doen ;

f) een ' voorstel tot het verlenen van voorrang te doen ;

g) een voorstel tot wijziging van de agenda of in de orde van de werkzaamheden te doen ;

h) een voorstel tot schorsing van de vergadering te doen ;

i) ophelderingen over de stand van de beraadslaging te vragen ;

j) een beroep op het reglement te doen ;

k) een beroep op de agenda te doen ;

1) een persoonlijk feit te beslechten.

2. Alle moties van orde moeten vooraf worden medegedeeld aan de voorzitter,

ter, die bij ontvankelijkheid het tijdstip van behandeling bepaalt.

3. Tenzij het van de voorzitter uitgaat, moet een voorstel tot sluiting van de beraadslaging door tien leden worden gesteund. Het wordt onmiddellijk in bespreking en in stemming gebracht.

4. Tenzij de voorzitter anders beslist, is de maximumspreektijd bij de behandeling van een motie van orde 5 minuten en is het aantal sprekers beperkt tot één spreker per fractie, met dien verstande dat de voorzitter aan de niet bij een fractie aangesloten leden dezelfde spreektijd kan toekennen.

5. Wanneer het een persoonlijk feit betreft, genieten alleen de betrokken leden een maximumspreektijd van 5 minuten.

6. Tenzij de voorzitter anders beslist, wordt er over alle in punt 1, littera's a) tot h) bedoelde aangelegenheden bij zitten en opstaan gestemd.

7. Na de behandeling van een motie van orde en in voorkomend geval na de stemming over de behandelde aangelegenheid verklaart de voorzitter het incident gesloten.

– **Aangenomen.**

AFDELING VI

Besloten vergadering

Artikel 34

De Baad komt in besloten vergadering bijeen bij beslissing van de voorzitter of op schriftelijk verzoek van ten minste vijf leden.

Hij beslist daarna bij volstreekte meerderheid of de vergadering in het openbaar zal worden hervat ter behandeling van hetzelfde onderwerp.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK XI

Wijze van stemmen,
meerderheid en quorum

Artikel 35

1. De Baad geeft zijn wil te kennen :

a) ofwel bij zitten en opstaan ;

b) ofwel bij door de voorzitter geconstateerde eenparige instemming, onverminderd de bepaling van artikel 38, punt 2 ;

c) ofwel bij hoofdelijke stemming, hetzij bij oproeping hetzij elektrisch uitgebracht ;

d) ofwel bij geheime stemming, bij oproeping met stembiljetten uitgebracht.

De voorzitter kan over enig onderwerp hoofdelijk laten stemmen indien er twijfel bestaat omtrent de regelmatigheid van op een andere wijze uitgebrachte stemmen, behalve in geval van geheime stemming.

2. Eindstemming over ontwerpen en voorstellen van decreet, voorstellen van resolutie, moties en voorstellen tot wijziging van het reglement geschiedt steeds bij hoofdelijke stemming.

In de overige gevallen geeft de Baad zijn wil bij zitten en opstaan te kennen, tenzij ten minste twaalf leden de hoofdelijke stemming vragen.

Dergelijk verzoek is slechts ontvankelijk bij ontstentenis van andersluidende bepalingen. Bij ontvankelijkheid tekenen de secretarissen de namen van die leden aan en kan de voorzitter hen verzoeken eerst te stemmen ; indien niet ten minste twaalf van die leden aan de stemming deelnemen, wordt de aangevangen stemming als vervallen beschouwd.

3. Stemming bij zitten en opstaan bestaat uit proef en tegenproef; voorzitter en secretarissen beslissen over de uitslag ervan ; proef en tegenproef

mogen worden herhaald ; is na herhaling de uitslag nog niet duidelijk dan wordt hoofdelijk gestemd.

4. Vóór de sluiting van de hoofdelijke stemming, verzoekt de voorzitter de leden die niet hebben gestemd, alsnog hun stem uit te brengen.

5. De uitslag van de stemmingen wordt vastgesteld door de voorzitter en de secretarissen.

6. Ingeval een hoofdelijke stemming bij oproeping geschiedt of in geval van geheime stemming, wordt de naam uitgeloot van het lid met wie de oproeping voor die stemming en alle volgende tijdens dezelfde vergadering gehouden dergelijke stemmingen begint.

7. Hoofdelijke stemmingen worden vóór 17 uur gehouden, tenzij de agenda vermeldt dat er ook na 17 uur wordt gestemd.

Niet op de agenda aangekondigde en na 17 uur gevraagde hoofdelijke stemmingen worden tot een latere vergadering verdaagd.

– **Aangenomen.**

Artikel 36

De orde van stemmingen over gestelde vraagpunten wordt zo geregeld dat alle meningen het best tot uiting kunnen komen, met inachtneming van de volgende regels :

a) een onderwerp dat verschillende punten bevat, wordt op verzoek gesplitst ;

b) zijn er verscheidene voorstellen omtrent hetzelfde punt, dan heeft achtereenvolgens elk voorstel waarover kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, voorrang, te beginnen met het meest verstrekkende.

Onder voorstellen waarover niet kan worden gestemd zonder stemming over de andere uit te sluiten, wordt voorrang gegeven aan het meest verstrekkende ; aanneming van dergelijk voorstel brengt verwerping van de andere mede.

– **Aangenomen.**

Artikel 37

Leden die in de vergadering aanwezig zijn en zich bij een hoofdelijke stemming onthouden, worden na die stemming door de voorzitter verzocht hun redenen te doen kennen.

Leden die op het ogenblik van de stemming aanwezig zijn en niet stemmen, worden geacht zich te hebben onthouden.

Onthoudingen tellen mede voor het vaststellen van het quorum, doch niet voor het bepalen van de meerderheid.

– **Aangenomen.**

Artikel 38

1. Behoudens andersluidende bepalingen worden alle besluiten bij volstrekte meerderheid van stemmen genomen. Bij staking van stemmen is het behandelde onderwerp verworpen.

2. De Raad kan geen besluit nemen indien niet de meerderheid van zijn leden aanwezig is.

3. Voor een stemming bij zitten en opstaan is het in punt 2 bedoeld quorum niet vereist.

4. Indien het in punt 2 bedoeld quorum bij hoofdelijke stemming niet wordt bereikt, schorst de voorzitter de vergadering voor ten hoogste één uur. Na die schorsing wordt de hoofdelijke stemming herhaald ; wordt bedoeld quorum nog niet bereikt, dan sluit de voorzitter de vergadering na behandeling van de op de agenda voorkomende interpellaties en nadat hij de volgende vergadering in overleg met het Bureau op een zo nabij mogelijk tijdstip heeft vastgelegd. De zonder gevolg gebleven hoofdelijke stemming wordt herhaald bij het begin van die vergadering.

5. In de Handelingen van een vergadering waarin het quorum bij hoofdelijke stemming niet wordt bereikt, worden de namen van de aanwezigen, de namen van de afwezigen en de namen van de leden die met kennisgeving afwezig zijn, opgenomen.

– **Aangenomen.**

Artikel 39

De voorzitter kondigt de besluiten van de Baad af als volgt : «De Baad neemt aan» of «De Baad neemt niet aan».

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK XII

Tucht

Artikel 40

1. Leden die de orde verstoren, worden door de voorzitter tot de orde geroepen.

2. In geval van herhaling worden zij door de voorzitter andermaal tot de orde geroepen. Bovendien ontnemt de voorzitter hun het woord indien zij het reeds hadden gekregen en mogen zij voor de verdere duur van de vergadering niet meer het woord voeren.

Leden aan wie het woord om deze reden is ontnomen, kunnen deze maatregel ongedaan maken door te verklaren dat het hen spijt de orde te hebben verstoord.

3. In erge gevallen kan de voorzitter in overleg met de Baad andere tuchtmaatregelen nemen, gaande tot de uitsluiting voor ten hoogste drie vergaderingen. Uitsluiting brengt het verbod mede aan de werkzaamheden van de Baad deel te nemen en het Raadgebouw te betreden.

4. Is de stem van een uitgesloten lid bij een stemming beslissend, dan wordt die stemming met deelneming van het betrokken lid na het verstrijken van de uitsluiting herhaald, tenzij de Baad het verkieslijk acht het betrokken lid tijdens de uitsluiting tot die stemming toe te laten. Over dergelijke toelating wordt bij zitten en opstaan gestemd.

– **Aangenomen.**

Artikel 41

Bij ernstige verstoring van de orde kondigt de voorzitter aan dat hij de vergadering zal schorsen.

In voorkomend geval schorst hij de vergadering gedurende één uur ; na die schorsing wordt de vergadering hervat.

– **Aangenomen.**

Artikel 42

De voorzitter kan in de Handelingen, het Beknopt Verslag en enig gedrukt stuk van de Baad de woorden doen schrappen die hij strijdig acht met dit reglement.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK XIII

Orde in de vergaderzaal en in de galerij en

Artikel 43

1. De voorzitter oefent namens de Baad toezicht uit op de orde in de vergaderzaal.

2. Buiten de leden van de Baad, de leden van de Executieve, de griffier en het voor de vergadering vereiste personeel heeft niemand onder enig voorwendsel toegang tot de vergaderzaal.

3. Zolang de vergadering duurt, moeten de toehoorders in de openbare galerijen gezeten blijven en het stilzwijgen in acht nemen.

Het is hun verboden enig teken van goed- of afkeuring te geven.

Wie de orde verstoort, wordt onmiddellijk uit de galerijen verwijderd en zo nodig voor de bevoegde overheid geleid.

– **Aangenomen.**

TITEL II

Behandeling van ontwerpen van decreet, voorstellen van decreet, voorstellen van resolutie, moties en amendementen

HOOFDSTUK 1

Culturele en persoons- of plaatsgebonden aangelegenheden

Artikel 44

De bij de Baad ingediende ontwerpen en voorstellen van decreet, voorstellen van resolutie en moties vermelden of zij betrekking hebben op aangelegenheden bedoeld in artikel 59 bis van de Grondwet dan wel op aangelegenheden bedoeld in artikel 107 quarter van de Grondwet.

De Voorzitter : Dames en heren, bij dit artikel stelt de heer De Bondt een amendement voor luidend als volgt :

In de tekst van dit artikel, op de vierde regel, de woorden «dan wel» vervangen door de woorden «en/of».

De heer F. De Bondt (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, uw Commissie heeft bij het opstellen van dit ontwerp-reglement met de grootste nauwgezetheid nagekeken welke beschikkingen uit de wetten van 8 en 9 augustus 1980 dwingend in de tekst van het reglement zelf dienden te worden opgenomen. Vandaar dat, tot op dit ogenblik, over dit ontwerp-reglement in deze Vergadering grote éénstemmigheid tot uiting komt.

U zult mij toestaan, naar aanleiding van artikel 44, de vraag te stellen of de opstellers van het ontwerp-reglement een bepaald voorschrift uit de wet van 8 augustus 1980 niet uit het oog zijn verloren.

Het komt mij voor dat de bevoegdheden van de Vlaamse Baad aanleiding kunnen geven tot het stemmen van een decreet op basis van een ontwerp voorgelegd door de deelregeling of van een voorstel uitgaande van één

De Bondt

van de leden. Deze decreten kunnen handelen over het geheel van de materies die opgesomd worden vanaf artikel 4 van de wet van 8 augustus 1980 tot en met een aantal artikelen die daaropvolgen, enerzijds de grondbevoegdheden van de regio's en gemeenschappen en anderzijds een aantal afgeleide bevoegdheden die nodig zijn om op een zinvolle wijze de grondbevoegdheden te behandelen.

In de openbare vergadering van de Senaat fine juli van dit jaar werd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen de vraag gesteld of met betrekking tot de Vlaamse Raad niet in hetzelfde decreet aangelegenheden mochten worden behandeld die zowel betrekking hebben op gewestelijke als op gemeenschapsaangelegenheden. De Minister heeft toen verklaard dat naar zijn inzicht daartegen geen bezwaar kon bestaan.

Wanneer ik artikel 44 lees en de manier waarop ik het begrijp de juiste is, dan zou – indien wij de tekst handhaven – het antwoord van de Minister

De heer F. De Bondt (CVP)

van Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen, in de Senaat verstrekt, geen geldigheid hebben. Dat is dus de reden waarom ik aan de Raad suggereer de woorden «dan wel» te vervangen door de woorden «en/of». Men zou nu onmiddellijk de vraag kunnen stellen of er geen moeilijkheden ontstaan indien men op mijn suggestie zou ingaan met betrekking tot de toepasbaarheid van artikel 4 op dit ontwerp-reglement, artikel 4, dat u in het document vindt op bladzijde 11, omdat de wijze waarop de Vlaamse Raad stemt over decreten, verschillend kan zijn naargelang het gaat om een gemeenschapsaangelegenheid dan wel om een regionale aangelegenheid.

Dit hoeft echter geen bezwaar te zijn heeft ons dat geleerd – vertrouwd geraakt zijn met stemmingen die behalve een globale goedkeuring ook een gearticuleerde meerderheid – toen was het een meerderheid in elke taalgroep – diende te vertolken, met andere woorden dat, mits het respect voor artikel 4 het decreet dat aangelegenheden zou behandelen die terzeldertijd gewestelijke en gemeenschapsaangelegenheden bevatten, zou zijn aangenomen indien bij de stemming zou blijken dat er een voldoende meerderheid aanwezig is in hoofde van de meerderheid vereist zowel voor gemeenschapsaangelegenheden als voor gewestelijke aangelegenheden.

De zorg van de Minister van Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen, wanneer hij het antwoord heeft verstrekt waarnaar ik thans heb verwezen, was ongetwijfeld dat de Vlaamse Raad, die hiervoor bevoegd is – en wij aanzien dit als een grote verwezenlijking van het standpunt van de Vlaamse Gemeenschap – het gevaar uit de weg zou gaan van de feodaliserende van de wetgeving op het stuk van het gehele pakket van moderne bevoegdheden, namelijk de gewestelijke en de gemeenschapsbevoegdheden.

Weliswaar zal dit meebrengen dat, indien decreten aangelegenheden bevatten die over het geheel van de bevoegdheden van de Vlaamse Raad handelen, bijzondere schikkingen of

uitzonderingsbepalingen desgevallend zullen nodig zijn met betrekking tot het hoofdstedelijk gebied.

Het is een kwestie van inhoud omdat ik aanneem dat, telkens de Vlaamse Raad zal legifereren, hij met grote zorg zal waken aan geen bevoegdheidsoverschrijding te doen.

Mijnheer de Voorzitter, het is dan ook in die zin dat mijn amendement dient te worden begrepen.

De Voorzitter : De heer Verleysen heeft het woord.

De heer W. Verleysen, verslaggever **(op de tribune) :** Mijnheer de Voorzitter, geachte leden, artikel 44, zoals wij u dat hebben voorgelegd in ons reglement, is gestoeld op artikel 19, § 1, 2e lid van de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen.

De tekst hiervan luidt : «De decreten van de Vlaamse Raad en van de in artikel 1, § 4 bedoelde Raad – van Wallonië – vermelden of zij aangelegenheden regelen bedoeld in artikel 59bis of in artikel 107quater van de Grondwet».

Wij hebben onze tekst geschreven in functie van onze Raad en alleen het woord «of» vervangen door het woord «dan wel».

Naar mijn oordeel is het dan ook onmogelijk de suggesties, voorgesteld door de heer De Bondt, te volgen omdat, wanneer er een voorstel zou worden ingediend dat betrekking heeft, zowel op de materies van artikel 59bis als van artikel 107quater, hierover niet bij één enkele stemming zou kunnen worden gestemd omdat de samenstelling van de Vergadering die daarover moet stemmen, anders ligt.

Ik denk dan ook dat de tekst die de heer De Bondt ons voorlegt, niet geschikt is om het voorstel dat u door de Commissie werd gedaan, te vervangen.

Ik vraag dat de heer De Bondt zijn amendement zou willen intrekken, zoniet verzoek ik de leden van deze Raad het te verwerpen.

De Voorzitter: De heer De Bondt heeft het woord.

De heer F. De Bondt : Mijnheer de Voorzitter, ik heb hier de Franse tekst van de wet van 8 augustus 1980 voor mij liggen. Ik citeer artikel 19, § 1, tweede lid : «Les décrets du Conseil flamand mentionnent s'ils règlent des matières visées à l'article 59bis de la Constitution ou à l'article 107quater de la Constitution».

Iedereen weet dat het Franse «ou» en het Nederlandse woordje «of» elkaar niet dekken. Het Franse «ou» betekent in het Nederlands «en/of». Wanneer men nu het woordje «of» vervangt door de woorden «dan wel» dan verliest men een stuk van de betekenis van de Franse tekst.

De Minister waarvan ik het antwoord heb aangehaald, heeft ongetwijfeld zijn antwoord verstrekt vanuit de tekst die door hem zelf werd gebruikt. Men kan hem dat niet kwalijk nemen. Ik heb mij dus in die zin uitgedrukt.

Er zou ook bij de stemming een moeilijkheid van technische aard kunnen rijzen. Bij de stemopneming moet men immers tweemaal de stem opnemen. Ten eerste, een stemopneming op basis van participatie van de leden van de Vlaamse Raad om de meerderheid te verkrijgen voor die beschikkingen die betrekking hebben op gemeenschapsaangelegenheden en ten tweede voor participatie van de leden van de Vlaamse Raad die bevoegd zijn voor gewestelijke aangelegenheden opdat de beschikkingen die betrekking hebben op gewestelijke aangelegenheden zouden verworven zijn.

De Voorzitter : De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, de bekommernis van onze collega is voor een gedeelte ook de onze. Ik meen dat wij met een eventuele verduidelijking van de bestaande tekst niet zullen ingaan tegen de wet op de staatshervorming maar dat wel de bedoeling wordt gedekt die de Minister er destijds heeft aan gegeven, wanneer wij zouden zeggen : «de ontwerpen, de voorstellen van decreet, de voorstellen van resoluties en de moties vermelden welke onderdelen betrekking hebben op aangelegenheden

den bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet dan wel bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet».

Het moet toch mogelijk zijn een decreet in te dienen dat gelijktijdig materies regelt vermeld in de artikelen 59bis en 107quater. Dat moet in eenmaal kunnen worden behandeld. Het is toch mogelijk dat er bij de stemming over bepaalde artikelen van zulk een decreet een andere meerderheid tot uiting komt.

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, wanneer wij te maken hebben met een decreet betreffende het natuurbehoud en de landschapszorg dan kunnen wij deze twee aangelegenheden niet uit elkaar trekken. Het landschapsbehoud wordt geconditioneerd door het vormend natuurbehoud. Beide begrippen zijn zo innig met elkaar verweven dat dit in één decreet moet kunnen worden goedgekeurd, zij het dan in verschillende artikelen. Ik meen dat een concreet voorbeeld wel te vinden is.

De Voorzitter : Ik stel u voor over het artikel 44 te stemmen zoals het nu voorligt.

Vermits er ook een amendement is van de heer Constant De Clercq suggereer ik dit samen met het amendement van de heer De Bondt naar de Commissie voor het reglement te verwijzen.

Is iedereen hiermede akkoord ?
(*Instemming*)

Dan is artikel 44 aangenomen.

HOOFDSTUK II

Discriminatie om ideologische en filosofische redenen

Artikel 45

1. Een met redenen omklede motie, ondertekend door ten minste een vier-

de van de leden van de Raad en bij de voorzitter ingediend na de indiening van het commissieverslag over een ontwerp of voorstel van decreet en vóór de eindstemming in openbare vergadering, kan verklaren dat de bepalingen die zij in een bij de Raad ahangig ontwerp of voorstel van decreet aanwijst, een discriminatie om ideologische en filosofische redenen inhouden.

De indiening van dergelijke motie schorst de behandeling van de omstrede bepalingen.

2. a) De voorzitter deelt de motie aan de Raad mede en zendt ze over aan de voorzitters van de Wetgevende Kamers en van de Raad van de Franse Gemeenschap, die samen met de voorzitter van de Vlaamse Raad als college zitting houdend over de ontvankelijkheid van de motie beslissen, gelet op de bepalingen van punt 1, le lid.

Bij staking van stemmen is de motie ontvankelijk.

b) De Raad kan de behandeling van de omstrede bepalingen slechts hervatten indien het in littera a) bedoeld college tot onontvankelijkheid besluit.

c) De Raad kan echter bij hoofdelijke stemming beslissen de behandeling van de omstrede bepalingen te hervatten indien het in littera a) bedoeld college zich na verloop van een termijn van dertig dagen nog niet heeft uitgesproken.

3. a) Indien het in punt 2, littera a) bedoeld college tot ontvankelijkheid besluit, blijft de behandeling van de omstrede bepalingen geschorst en worden het betrokken ontwerp of voorstel van decreet en de motie verwezen naar de Wetgevende Kamers, die uitspraak doen over de gegrondheid van de motie.

b) De Raad kan de behandeling van de omstrede bepalingen slechts hervatten nadat elk van de Wetgevende Kamers de motie ongegrond heeft verklaard.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Raadpleging van de Raad van State

Artikel 46

1. De voorzitter kan in elke stand van de procedure, tussen de indiening en de eindstemming in openbare vergadering, het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State vragen over alle bij de Vlaamse Raad aanhangige ontwerpen of voorstellen van decreet of amendementen hierop, uitgezonderd ontwerpen van decreet betreffende begrotingen, rekeningen, leningen en domeinverrichtingen en amendementen hierop.

Dergelijke vraag om advies schorst de behandeling van het betrokken onderwerp.

2. Met inachtneming van de in punt 1 bepaalde uitzonderingen is de voorzitter verplicht het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State over bij de Vlaamse Raad aanhangige voorstellen van decreet of amendementen op ontwerpen of voorstellen van decreet te vragen wanneer ten minste een derde van de leden van de Vlaamse Raad erom verzoekt.

Bedoeld verzoek mag in elke stand van de procedure, tussen de indiening en de eindstemming in openbare vergadering, bij de voorzitter worden ingediend in de vorm van een met redenen omklede en door ten minste een derde van de leden van de Vlaamse Raad ondertekende motie.

De indiening van dergelijke motie schorst de behandeling van het betrokken onderwerp.

3. Elke vraag om advies wordt bij de Nederlandstalige kamer van de afdeling wetgeving van de Raad van State aanhangig gemaakt.

4. Elk advies wordt zo spoedig mogelijk gedrukt en aan de leden van de Vlaamse Raad rondgedeeld.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Bevoegdheidsconflicten

Artikel 47

1. Indien een ontwerp of voorstel van decreet of een amendement hierop volgens het beredeneerd advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State de bevoegdheid van de Vlaamse Raad te buiten gaat, zendt de voorzitter het betrokken ontwerp of voorstel van decreet of amendement om advies over aan het in artikel 31 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaald Overlegcomité.

2. Het in punt 1 bedoeld Overlegcomité brengt binnen een termijn van veertig dagen bij consensus een met redenen omkleed advies uit over de vraag of er al dan niet bevoegdheidsoverschrijding is.

Bij bevoegdheidsoverschrijding dient de Executieve de amendementen in die het Overlegcomité vaststelt om aan de bevoegdheidsoverschrijding een einde te maken.

3. Elk advies wordt zo spoedig mogelijk gedrukt en aan de leden van de Vlaamse Raad rondgedeeld.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK V

Belangenconflicten

Artikel 48

Een bij de voorzitter ingediende met redenen omklede en bij hoofdelijke stemming met ten minste drie vierde van de stemmen aangenomen motie kan verklaren dat de Vlaamse Raad door een bij de Wetgevende Kamers, de Raad van de Franse Gemeenschap of de Waalse Gewestraad aanhangig ontwerp of voorstel van wet of decreet

of amendement hierop in zijn belangen ernstig wordt benadeeld en derhalve, met het oog op overleg, schorsing van de procedure in de betrokken Wetgevende Kamer of Raad vraagt.

Dergelijke motie mag door ten hoogste zes leden zijn ondertekend.

– **Aangenomen.**

Artikel 49

1. De beraadslaging over de in artikel 48 bedoelde motie geschiedt rechtstreeks in openbare vergadering en in een enkele bespreking overeenkomstig de bepalingen van artikel 5 1, punt 1.

De aanneming van de motie schorst de procedure in de betrokken Wetgevende Kamer of Raad gedurende zestig dagen.

De voorzitter zendt de motie met het oog op overleg over aan de betrokken Wetgevende Kamer of Raad.

2. Indien het in punt 1,3e lid bedoeld overleg binnen de in punt 1,2e lid bedoelde termijn tot geen regeling leidt, zendt de voorzitter de motie over aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers, die binnen een termijn van dertig dagen een met redenen omkleed advies uitbrengt bij het in artikel 47, punt 1 bedoeld Overlegcomité, dat binnen een termijn van dertig dagen bij consensus beslist.

3. Wanneer overeenkomstig artikel 47 een procedure in verband met een bevoegdheidsconflict is of wordt ingeleid, wordt elke procedure tot regeling van een belangenconflict over eenzelfde aangelegenheid geschorst.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VI

Ontwerpen van decreet

Artikel 50

1. Elk ontwerp van decreet wordt met

Voorzitter

de memorie van toelichting en het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State bij de voorzitter ingediend, gedrukt en aan de leden van de Vlaamse Raad rondgedeeld.

2. Elk ontwerp van decreet wordt naar een commissie verwezen, tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten.

3. De voorzitter wijst de bevoegde commissie aan. Hij kan hierover ook overleg plegen met de Vlaamse Raad, in voorkomend geval wordt over verwijzing naar een commissie zonder debat bij zitten en opstaan gestemd.

– **Aangenomen.**

Artikel 51

1. De beraadslaging over een ontwerp van decreet omvat de algemene en de artikelsgewijze bespreking.

2. De algemene bespreking loopt over het ontwerp van decreet in het algemeen en over het beginsel dat eraan ten grondslag ligt.

3. Behoudens strijdige beslissingen van de Raad wordt door de commissie aangenomen tekst als basis voor de artikelsgewijze bespreking genomen.

4. Bij de artikelsgewijze bespreking wordt achtereenvolgens ieder artikel, in voorkomend geval met de desbetreffende amendementen, in de volgorde ervan on bespreking en in stemming gebracht.

Onverminderd de bepalingen van artikel 36, littera b) worden amendementen vóór het artikel en subamendementen vóór de amendementen in stemming gebracht.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VII

Voorstellen van decreet

Artikel 52

1. Ieder lid van de Raad heeft het recht voorstellen van decreet bij de voorzit-

ter in te dienen.

Een voorstel van decreet mag door ten hoogste zes leden zijn ondertekend.

2. De voorzitter kan een voorstel van decreet ofwel laten drukken en aan de leden van de Raad ronddelen ofwel verwijzen naar het Bureau, dat beslist.

3. De bepalingen van artikel 50, punten 2 en 3 en 51 gelden ook voor voorstellen van decreet.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VIII

Voorstellen van resolutie

Artikel 53

1. Ieder lid van de Raad heeft het recht voorstellen van resolutie bij de voorzitter in te dienen.

Een voorstel van resolutie mag door ten hoogste zes leden zijn ondertekend.

2. De voorzitter kan een voorstel van resolutie ofwel laten drukken en aan de leden van de Raad ronddelen ofwel verwijzen naar het Bureau, dat beslist.

3. De bepalingen van artikel 50, punten 2 en 3 en 51 gelden ook voor voorstellen van resolutie, behoudens andersluidende bepalingen.

– **Aangenomen.**

Artikel 54

1. Een voorstel van resolutie dat naar aanleiding van een interpellatie in de zin van artikel 65 wordt ingediend, wordt de voorzitter ter hand gesteld vóór het incident wordt gesloten.

2. Onverminderd de bepalingen van punt 3 deelt de voorzitter dergelijk voorstel van resolutie onmiddellijk aan de Raad mede.

3. De bepalingen van artikelen 50, punten 2 en 3 en 53, punten 1 en 2 gelden ook voor dergelijk voorstel van resolutie.

4. Dergelijk voorstel van resolutie wordt in de bevoegde commissie bij voorrang behandeld en zo spoedig mogelijk in openbare vergadering in bespreking en in stemming gebracht.

5. De beraadslaging over dergelijk voorstel van resolutie geschiedt in een enkele bespreking overeenkomstig de bepalingen van artikel 51, punten 3 en 4.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IX

Amendementen

Artikel 55

1. Ieder lid van de Raad heeft het recht in elke stand van de procedure bij de voorzitter van de Raad of staande de commissievergadering bij de voorzitter van de commissie amendementen in te dienen, voor zover zij rechtstreeks verband houden met het betrokken onderwerp en hierover nog niet artikelsgewijs is gestemd.

Een amendement mag door ten hoogste zes leden zijn ondertekend.

2. Amendementen worden naar de bevoegde commissie verwezen, gedrukt en aan de leden van de Raad rondgedeeld tenzij zij staande de commissievergadering of openbare vergadering worden ingediend.

In afwijking van artikel 8, punt 1 oordeelt de voorzitter van de commissie over de ontvankelijkheid van staande de commissievergadering ingediende amendementen.

3. Het verslag van de commissie vermeldt het aan amendementen gegeven gevolg.

4. De bepalingen van punten 1 tot 3 gelden ook voor subamendementen.

– **Aangenomen.**

Artikel 56

1. Om in openbare vergadering in be-

Voorzitter

spreking en in stemming te worden gebracht, moet een amendement door ten minste vijf leden worden gesteund.

2. De Raad kan elk amendement naar de bevoegde commissie verwijzen en de beraadslaging derhalve schorsen. In bedoeld geval behandelt de bevoegde commissie het bij voorrang en brengt zij een aanvullend verslag uit bij de Raad.

3. De bepalingen van punten 1 en 2 gelden ook voor subamendementen.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK X

Tweede lezing

Artikel 57

1. Nadat in commissie of in openbare vergadering over een ontwerp of voorstel van decreet artikelsgewijs is gestemd en vóór de eindstemming kan :

a) ieder lid van de Executieve steeds een tweede lezing vragen over het gehele ontwerp of voorstel van decreet of over de aangewezen bepalingen ervan.

Bij tweede lezing wordt artikelsgewijs beraadslaagd en gestemd over het gehele ontwerp of voorstel van decreet of over de aangewezen bepalingen ervan, alsmede over de eventueel door het betrokken lid van de Executieve ingediende nieuwe amendementen ;

b) ieder lid van de commissie of van de Raad, naar gelang van het geval, een tweede lezing vragen indien een of meer artikelen zijn verworpen ofwel een of meer amendementen zijn aangenomen.

Bij tweede lezing wordt alleen artikelsgewijs beraadslaagd en gestemd over de verworpen artikelen of aangenomen amendementen en de uit die verwerping of aanneming voortvloeiende nieuwe amendementen die

tot doel hebben de tekst naar de vorm en de onderlinge samenhang van de artikelen te verbeteren, met uitsluiting van alle andere nieuwe amendementen.

2. De Raad kan met het oog op tweede lezing beslissen naar gelang van het geval het gehele ontwerp of voorstel van decreet ofwel de aangewezen bepalingen ervan opnieuw te verwijzen naar de bevoegde commissie, die ze bij voorrang behandelt en een aanvullend verslag bij de Raad uitbrengt. Over dergelijke beslissing wordt bij zitten en opstaan gestemd.

3. Een tweede lezing wordt steeds in een volgende vergadering gehouden en na verloop van ten minste een dag.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK XI

Intrekking

Artikel 58

Indieners van voorstellen van decreet of resolutie, moties, voorstellen tot wijziging van het reglement of amendementen kunnen deze intrekken, ook al is de bespreking ervan reeds geopend ; wanneer een of meer andere leden ze echter overnemen, wordt de bespreking voortgezet.

– **Aangenomen.**

TITEL III

Taalgebruik

Artikel 59

1. Ontwerpen en voorstellen van decreet, voorstellen van resolutie, moties, voorstellen tot wijziging van het

reglement, amendementen alsmede alle teksten betreffende de werkzaamheden van de Raad worden of straffe van onontvankelijkheid in het Nederlands ingediend. De beraadslagingen en stemmingen worden op straffe van nietigheid in dezelfde taal gehouden.

2. Anderstalige mondelinge betogen van niet tot de Raad behorende personen worden simultaan vertaald en in het Nederlands in de verslagen van de beraadslagingen opgenomen.

– **Aangenomen.**

TITEL IV

Werkwijze in begrotingsaangelegenheden

Artikel 60

1. Indien er in een ontwerp van decreet betreffende begrotingsaangelegenheden, hierna te noemen begroting, bepalingen van decreetgevende aard voorkomen die geen rechtstreeks verband houden met de betrokken begroting, worden deze uit bedoelde begroting gelicht en tot een onderscheiden ontwerp van decreet omgewerkt.

2. Alle begrotingen worden verwezen naar de commissie voor de begroting, die wordt voorgezeten door de voorzitter van de Raad.

Na een algemene bespreking in de commissie voor de begroting worden de begrotingen door de voorzitter van de Raad naar de bevoegde commissies van de Raad gezonden, met vermelding van de te bespreken artikelen van de tabellen. Deze commissies formuleren zodanige algemene beschouwingen als zij dienstig achten en brengen bij de commissie voor de begroting bij wijze van advies verslag uit over de bespreking van de hun toegevoegde artikelen van de tabellen.

3. Een amendement op een begroting dat verhoging van uitgaven tot gevolg heeft en waarvoor vooraf in de nodige middelen moet worden voorzien,

Voorzitter

moet binnen acht dagen na de rondeling van de begroting bij de voorzitter van de Raad worden ingediend ; wordt de behandeling in de commissie voor de begroting gedurende die termijn geopend, dan moet het amendement vóór de sluiting van de algemene bespreking in bedoelde commissie worden ingediend.

4. De commissies behandelen de begrotingen aan een stuk door en tot volledige afhandeling.

– **Aangenomen.**

Artikel 61

1. De beraadslaging over de begroting

in openbare vergadering wordt op de meest nabije datum na de indiening van het verslag op de agenda van de Raad geplaatst.

2. Wanneer het zich laat aanzien dat de algemene bespreking in openbare vergadering meer dan één vergadering in beslag zal nemen, wordt de sprekerslijst op het einde van de eerste vergadering ambtshalve afgesloten.

– **Aangenomen.**

TITEL V

Schriftelijke vragen, mondelinge

vragen, dringende vragen en
interpellaties

HOOFDSTUK 1

Schriftelijke vragen, mondelinge
vragen en dringende vragen

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 62

1. De tekst van schriftelijke of mondelinge

De Vlaamse Raad in openbare vergadering

Voorzitter

linge vragen moet beperkt blijven tot wat strikt nodig is opdat het onderwerp beknopt en zonder nadere toelichting kan worden uiteengezet.

2. De voorzitter oordeelt over de ontvankelijkheid van de vragen.

3. Onontvankelijk zijn onder meer :

a) vragen met betrekking tot particuliere aangelegenheden of persoonlijke gevallen ;

b) vragen die uitsluitend strekken tot het verkrijgen van statische gegevens, documentatie of juridische adviezen ;

c) vragen over aangelegenheden waaromtrent reeds voordien in de loop van dezelfde zitting een interpellatie is gehouden ofwel een ontwerp of voorstel van decreet, een voorstel van resolutie of een motie is ingediend.

– **Aangenomen.**

AFDELING II

Schriftelijke vragen

Artikel 63

1. Leden van de Raad die een schriftelijke vraag tot een lid van de Executieve wensen te richten, dienen de tekst ervan bij de voorzitter van de Baad in.

De vraag mag door ten hoogste drie leden zijn ondertekend.

2. Bij ontvankelijkheid zendt de voorzitter de vraag over aan het betrokken lid van de Executieve.

3. Behalve tijdens de recesperiodes moet het antwoord van het betrokken lid van de Executieve binnen veertien dagen in drievoud aan de voorzitter worden bezorgd.

4. Vraag en antwoord worden opgenomen in het veertiendaags Bulletin van

Vragen en Antwoorden, hierna te noemen het Bulletin.

5. Indien het antwoord niet is ingekomen binnen de in punt 3 gestelde termijn, wordt alleen de vraag in het Bulletin opgenomen, met dien verstande dat zij bij de publikatie van het antwoord in het Bulletin opnieuw wordt opgenomen.

6. Een voorlopig antwoord binnen de in punt 3 gestelde termijn stuit deze termijn met ingang van de dag waarop bedoeld antwoord inkomt en wordt met de vraag in het Bulletin opgenomen, onverminderd de bepalingen van punten 4 en 5.

– **Aangenomen.**

AFDELING III

Mondelinge vragen en dringende vragen

Artikel 64

1. Leden van de Baad die een lid van de Executieve in openbare vergadering een mondelinge vraag wensen te stellen, dienen de tekst ervan bij de voorzitter van de Raad in met schriftelijk verzoek om mondelinge beantwoording in openbare vergadering.

2. De vraag mag ten hoogste tien regels beslaan en slechts door een enkel lid van de Baad zijn ondertekend.

3. De vraag moet uiterlijk 's woendags van de week vóór de meest nabije openbare vergadering worden ingediend.

4. Wanneer de voorzitter de vraag niet van die aard bevindt dat zij mondeling moet worden beantwoord, kan hij in overleg met het Bureau beslissen dat zij moet worden omgewerkt in een schriftelijke vraag in de zin van artikel 63.

5. Alleen wegens dringende noodzaak en met instemming van het betrokken lid van de Executieve kan van de in punt 3 gestelde termijn worden afgeweken. In bedoeld geval kan de voor-

zitter in overleg met het Bureau beslissen dat de betrokken vraag als dringende vraag en in afwijking van de in punt 7 bepaalde volgorde bij voorrang wordt behandeld.

6. Bij ontvankelijkheid zendt de voorzitter de vraag over aan het betrokken lid van de Executieve.

7. De vragen worden in chronologische volgorde van indiening vooraan op de agenda van de meest nabije openbare vergadering geplaatst.

8. Het antwoord van het betrokken lid van de Executieve geeft geen aanleiding tot wederwoord.

Na bedoeld antwoord verklaart de voorzitter het incident gesloten.

9. Het recht om als steller van een vraag het woord te voeren, is persoonlijk.

Indien de vraagsteller afwezig is, wordt de vraag als ingetrokken beschouwd.

Indien het betrokken lid van de Executieve afwezig is, wordt het antwoord in de volgende vergadering gegeven.

In geen geval mag een vraag in onveranderde omstandigheden opnieuw worden gesteld in de loop van dezelfde zitting.

– **Aangenomen..**

HOOFDSTUK II

Interpellaties

Artikel 65

1. Leden van de Baad die een lid van de Executieve in openbare vergadering wensen te interpellieren over aangelegenheden van algemeen belang en van actuele aard, geven de voorzitter van de Baad schriftelijk kennis van het onderwerp ervan met nauwkeurige opgave van de gegevens van de zaak, de toedracht van de feiten en met de voornaamste beschouwingen

Voorzitter

die zij naar voren wensen te brengen.

2. De in punt 1 bedoelde tekst van de interpellatie mag slechts door een enkel lid van de Raad zijn ondertekend.

3. De in punt 1 bedoelde tekst van de interpellatie moet uiterlijk 's woensdags van de week vóór de meest nabije openbare vergadering worden ingediend.

4. De voorzitter oordeelt over de ontvankelijkheid van de interpellatie.

5. a) Bij ontvankelijkheid zendt de voorzitter de in punt 1 bedoelde tekst van de interpellatie over aan het betrokken lid van de Executieve en wordt de tekst gedrukt en aan de leden van de Raad rondgedeeld.

b) Wanneer de voorzitter de interpellatie niet in die mate van algemeen belang en van actuele aard bevindt dat zij het onderwerp kan zijn van een debat zoals geregeld in dit artikel, kan hij in overleg met het Bureau beslissen dat zij moet worden omgewerkt tot een schriftelijke of mondelinge vraag in de zin van artikelen 62 tot 64.

6. De interpellaties worden in chronologische volgorde van indiening achteraan op de agenda van de meest nabije openbare vergadering geplaatst.

7. a) De uiteenzetting van de interpellatie mag niet langer duren dan 15 minuten.

b) Na de interpellant mogen ten hoogste vijf sprekers het woord voeren met elk een maximumsprektijd van 5 minuten.

c) Na het antwoord van het betrokken lid van de Executieve mogen naast de interpellant nog ten hoogste 5 sprekers met elk een maximumsprektijd van 5 minuten het woord voeren, waarna de voorzitter, in voorkomend geval na een wederwoord van het betrokken lid van de Executieve, het incident gesloten verklaart.

8. a) Wanneer een interpellatietekst is ingediend en daarop andere interpellatieteksten over hetzelfde onderwerp volgen, worden zij samengevoegd om slechts één debat te vormen.

b) In bedoeld geval beschikt alleen de eerste interpellant over een spreektijd van 15 minuten, terwijl de overige interpellanten elk een maximumsprektijd van 10 minuten genieten, onverminderd de toepassing van de bepalingen van punt 7, littera's b) en c) nadat alle interpellanten het woord hebben gevoerd.

9. Interpellaties die vóór de behandeling van de begroting nog niet zijn behandeld, worden bij de beraadslaging over de begroting gevoegd. In bedoeld geval zijn de in punt 7, littera's b) en c) en punt 8, littera b) omschreven regels niet van toepassing en geniet elke interpellant een maximumsprektijd van 15 minuten.

10. Elke interpellatie wordt afgehandeld tijdens de vergadering waarin zij wordt uiteengezet.

11. Het recht om als interpellant het woord te voeren, is persoonlijk.

Indien de interpellant afwezig is, wordt de interpellatie als ingetrokken beschouwd.

In geen geval mag een interpellatie in veranderende omstandigheden opnieuw worden gehouden in de loop van dezelfde zitting.

– **Aangenomen.**

TITEL VI

Bijzondere bepalingen

HOOFDSTUK 1

Samenwerking tussen de gemeenschappen

Artikel 66

1. De commissie voor samenwerking heeft tot doel de samenwerking tussen de Vlaamse en de Franse gemeenschap te bevorderen en bestaat uit vijftien vaste leden en een overeen-

komstig artikel 15, punt 1 bepaald aantal plaatsvervangers.

Ambtshalve zijn de voorzitter en de ondervoorzitter van de Raad vaste leden en respectievelijk voorzitter en ondervoorzitter van de commissie.

2. De in punt 1 bedoelde commissie kan samen met de gelijkaardige commissie van de Raad van de Franse Gemeenschap overeenkomstig een afzonderlijk reglement van orde als verenigde commissies voor samenwerking vergaderen.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Verzoekschriften

Artikel 67

1. Verzoekschriften moeten tot de voorzitter van de Raad worden gericht; zij mogen niet door personen of afvaardigingen worden overhandigd.

2. Ieder verzoekschrift moet ondertekend zijn en de volledige identiteit alsmede de hoedanigheid van de ondertekenaar of de ondertekenaars vermelden.

3. Alleen de gestelde overheden hebben het recht verzoekschriften in gemeenschappelijke naam in te dienen.

4. Verzoekschriften worden naar de commissie voor de verzoekschriften verwezen of in voorkomend geval naar de commissie die een ontwerp of voorstel van decreet over eenzelfde onderwerp te behandelen heeft.

In dringende gevallen kan de voorzitter in overleg met het Bureau beslissen dat zij rechtstreeks in openbare vergadering worden behandeld.

5. De commissie voor de verzoekschriften bestaat uit zeven vaste leden en een overeenkomstig artikel 15, punt 1 bepaald aantal plaatsvervangers.

– **Aangenomen.**

Artikel 68

1. De commissie voor de verzoekschriften besluit, naar gelang van het geval, ofwel de verzoekschriften naar het bevoegde lid van de Executieve of naar een andere commissie van de Raad te verwijzen, ofwel ze bij de Raad ter tafel te leggen, ofwel er geen gevolg aan te geven.

2. De leden van de Executieve zijn verplicht omtrent de naar hen verwezen verzoekschriften en het ~~eraan ge-~~geven gevolg uitleg te verstrekken als de Raad het vordert.

3. Driemaandelijks wordt een lijst met de onderwerpen van de verzoekschriften en de commissiebesluiten aan de leden van de Raad rondgedeeld en in de Handelingen opgenomen.

4. In de eerste openbare vergadering na de ronddeling van de in punt 3 bedoelde lijst mag ieder lid van de Raad vragen dat de commissie voor de verzoekschriften over een verzoekschrift verslag uitbrengt. In overleg met het Bureau beslist de voorzitter over de ontvankelijkheid van dergelijke vraag.

5. Wanneer de gestelde termijn is verstreken of wanneer de voorzitter de in punt 4 bedoelde vraag in overleg met het Bureau heeft afgewezen, zijn de besluiten van de commissie voor de verzoekschriften onherroepelijk.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

De Griffier

Artikel 69

Op voordracht van het Bureau benoemt de Raad buiten zijn leden een griffier met de rang van secretaris-generaal.

– **Aangenomen.**

Artikel 70

1. De griffier neemt plaats aan het bureau en staat de voorzitter bij tijdens de openbare en besloten vergaderingen, de vergaderingen van het Bureau en in alle omstandigheden.

2. Hij neemt akte van de beraadslagingen en besluiten van de Raad alsmede van de beslissingen van het Bureau en maakt de notulen van de in punt 1 bedoelde vergaderingen op.

3. Hij ondertekent samen met de voorzitter elk besluit van de Raad en elke beslissing van het Bureau.

4. Hij is onder het gezag van de ~~voorzitter~~ belast met de tenuitvoerlegging van de door de Raad en het Bureau genomen beslissingen.

5. Hij staat in voor de administratie van de Raad en oefent namens het Bureau gezag uit over alle diensten en het personeel van de Raad.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Personeel

Artikel 71

1. Op voorstel van het Bureau bepaalt de Raad de personeelsformatie alsmede het administratief en geldelijk statuut van het personeel van de Raad.

2. Het Bureau benoemt de leden van het personeel van de Raad, met uitzondering van de griffier.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK V

Geldelijk beheer

Artikel 72

Het Bureau staat in voor het geldelijk

beheer en wijst daartoe een of meer secretarissen aan, die rekening en verantwoording doen bij de Raad.

– **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VI

Voorstellen tot wijziging van het reglement

Artikel 73

1. Ieder lid van de Raad heeft het recht voorstellen tot wijziging van het reglement bij de voorzitter in te dienen. Een voorstel tot wijziging van het reglement mag door ten hoogste zes leden zijn ondertekend.

2. De voorzitter kan een voorstel tot wijziging van het reglement ofwel laten drukken en aan de leden van de Raad ronddelen ofwel verwijzen naar het Bureau, dat beslist.

3. Tenzij tot spoedbehandeling wordt besloten, worden alle voorstellen tot wijziging van het reglement verwezen naar de commissie voor het reglement, die wordt voorgezeten door de voorzitter van de Raad.

4. De beraadslaging over een voorstel tot wijziging van het reglement geschiedt in een enkele bespreking, overeenkomstig de bepalingen van artikel 51, punten 3 en 4.

– **Aangenomen.**

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het afgehandelde ontwerp-reglement van orde;

Er wordt overgegaan tot de stemming.

Uitslag van de stemming :
149 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
149 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt de Raad het Reglement van Orde aan.

Ik onderste1 dat de Raad het er eenpa-

Voorzitter

rig mede eens is dat het Reglement van Orde onmiddellijk van kracht wordt. (**Instemming**)

JA hebben geantwoord :

Adriaensens H.
Adriaensens J. (Mevr.)
Aerts F.
Akkermans P.
Anciaux V.
Baert F.
Baldewijns E.
Bascour J.
Blanckaert K.
Boel H.
Bogaerts A.
Bourgeois A.
Bourry M.
Breyne P.
Bril L. .
Buchmann J.
Buyse M. (Mevr.)
Calewaert W.
Canipel A.
Cardoen G.
Carpels O.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Claes Albert
Claeys Walter
Coens D.
Colla F.
Cools B.
Coppieters A.
Cornelis F.
Daems J.
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Beul A.
De Bondt F.
De Clercq Constant
Declercq Raphaël
Deconinck A.
De Coster M.
De Graeve J.
De Grève L.
Deleek H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeulenaere-De Wilde F.
De Mey O.
Deneir A.
De Pauw-Deveen L.
De Rore A.
Desaeyere W.
De Seranno J.
De Smeyter G.
Desutter E.
Devos G. (Mej.)

De Winter A.
Dewulf Maurice
D'Haeyer R
D'Hondt-Van Opdenbosch P.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dielens G. (Mevr.)
Dillen K.
Galle M.
Geens G.
Gerits J.
Gheysen R
Gijs R
Grootjans F.
Hancké L.
Hostekint R
Houben F.
Kelchtermans L.
Kenens M.
Kuylen H.
Kuijpers W.
Lahaye H.
Laridon A.
Lindemans L.
Maes-Vanrobaeys M. L.
Mangelschots J.
Marchand C.
Martens W.
Mesotten W.
Moors C.
Nauwelaerts-Thues J.
Olivier M.
Otte R
Panneels-Van Baelen M.
Peters Renaat
Peters Walter
Piot F.
Poma K.
Ramaekers J.
Rommel-Souvagie A.
Rutten André
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smeers T.
Smets A.
Smitt C. (Mej.)
Somers J.
Staels-Dompas N.
~~Steverlynck~~ A.
Steyaert R (Mej.)
Storme M.
Suykerbuyck H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tanghe F.
Temmerman G.
Turf-De Munter G.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R
Valkeniers J.
Van Belle 1.

Vandenabeele A.
Van den Brande L.
Van Den Broeck O.
Vandenhove M.
Van den Nieuwenhuijzen J.
Vandenborgh F.
Van der Elst F.
Vanderheyden V.
Van der Niepen P.
Van Dessel M.
Vandezande R
Van Elewyck J.
Van Elslande R.
Vangeel J .
Van Geyt L.
Van Grembergen P.
Vanhaverbeke A.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R
Van Ooteghem O.
Van Rompaey R
Vanvelthoven L.
Van Waterschoot J.
Verberckmoes F.
Verbist A.
Verhaegen Guido
Verleysen W.
Vreven A.
Waltiel L.
Weckx H.
Windels R

BENOEMING VAN DE GRIFFIER

De Voorzitter: Aan de orde is nu de benoeming van de Griffier van de Raad.

Door het Bureau wordt de heer Hendrik Vandenberg als kandidaat voorgedragen.

Zijn er nog andere voorstellen ?
(Neen)

Daar er geen andere kandidaat wordt voorgedragen, verklaar ik de heer Vandenberg benoemd tot Griffier van de Vlaamse Raad. (**Applaus**)

VOORLOPIGE PERSONEELSFORMATIE VAN DE VLAAMSE RAAD

De Voorzitter : Aan de orde is de voorlopige personeelsformatie van de

Voorzitter

Vlaamse Raad.

Zoals u weet komt het de Raad, luidens artikel 45 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en artikel 71, punt 1 van ons reglement, toe de personeelsformatie alsmede het administratief en geldelijk statuut van het personeel van de Raad vast te stellen.

In dit verband deel ik u mede dat, ten einde de continuïteit en een goede administratieve werking te verzekeren, het scheidend Bureau en de fractievoorzitters van de voormalige Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap het Bureau van de Vlaamse Raad hebben voorgesteld, in afwachting dat de personeelsformatie van de Vlaamse Raad op voorstel van het Bureau eventueel nader kan worden bepaald, de gehele personeelsformatie van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap onderwijzigd over te nemen en stel ik u derhalve namens het Bureau voor op dat verzoek in te gaan en de sedert 1972 door het Bureau van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap genomen beslissingen tot de onze te maken.

Is de Raad het daarmee eens ?
(*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

De Voorzitter : De heer van Water-

De heer H. Vandenbergh (midden), Griffier van de Vlaamse Raad, in gesprek met Voorzitter H. Boel (SP) en Secretaris M. Olivier (CVP)

schoot heeft het woord.

De heer J. Van Waterschoot : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, onze fractie gaat akkoord met het voorstel van het Bureau. Maar onze fractie heeft de wens uitgesproken dat aan het Bureau de suggestie tot matiging van de uitgaven van de Raad zou worden gedaan, meer in het bijzonder wat de gedrukte stukken betreft.

Inderdaad, de vroegere voorstellen en ontwerpen van decreet moeten opnieuw worden ingediend. Zij zijn vervallen. Wij dringen erop aan op dit gebied, al is het dan maar een beperkt terrein, blijk te geven van verbeelding en praktische zin om onnodige kosten te vermijden. (*Applaus*)

De Voorzitter : Dank u voor deze raadgeving.

REGEERAKKOORD VOOR DE VLAAMSE EXECUTIEVE

Mededeling

De Voorzitter : Aan de orde is de mededeling over het regeerakkoord voor de Vlaamse Executieve.

De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap en Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, na jarenlange inspanningen is, door de zopas gerealiseerde staats-hervorming, de autonomie van de Vlaamse Gemeenschap in het nieuwe België, een feit geworden.

De Vlaamse Gemeenschap heeft nu eigen zeggingskracht en beslissingsmacht verworven over taal en cultuur, over onderwijs- en vormingsbeleid, over welzijnszorg, over huisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeleid, over gewestelijk economisch beleid en tewerkstellingspolitiek, over het toezicht op de ondergeschikte besturen enz...

Het is een enorme reeks van bevoegd-

heden, die aan de autonomie van de Vlaamse Gemeenschap, een reële en diepgaande inhoud verschaffen.

De Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap is uitgegroeid tot de Vlaamse Raad, een volwaardig deelparlement voor Vlaanderen. Er is ook één Regering voor de Vlamingen, met name de Vlaamse Executieve.

Zeer binnenkort zal de Vlaamse Gemeenschap voor de uitvoering van haar beleid over een eigen administratie kunnen beschikken. Dit is voor ons een prioritaire opgave. Heel deze uitbouwoperatie is trouwens reeds aan de gang en uit de voorbereidende werkzaamheden blijkt dat het nieuwe Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zal bestaan uit ruim 4.000 personeelsleden. Wij zullen deze administratie opdelen in een logische structuur met een tiental besturen met functioneel gegroepeerde uitvoeringsbevoegdheden.

Even prioritair is de herstructurering van een aantal raden, adviesorganen en instellingen van openbaar nut die thans nog nationaal zijn opgevat.

Naast een eigen administratie dienen uiteraard de nodige budgettaire middelen voorzien te worden om de toebedeelde bevoegdheden in beleidsmaatregelen om te zetten.

Tot nu toe vormde de door de nationale overheid ter beschikking gestelde dotatie voor gewestelijke en gemeenschapsaangelegenheden de enige financieringsbron. Vanaf 1 oktober 1980 beschikken de Gewesten en Gemeenschappen eveneens over eigen niet-fiscale middelen voortspruitend uit hun bevoegdheden en kunnen zij, indien nodig, leningen aangaan. Tevens kunnen zij belastingen heffen op materies die niet het onderwerp zijn van een nationale belasting. De gewijzigde Grondwet kent hen immers een algemene fiscale bevoegdheid toe. Vanaf 1982 kan bovendien beschikt worden over *ristorno's* van de opbrengst van sommige bij wet vastgestelde belastingen en heffingen en kunnen op deze belastingen en heffingen opcentiemen geheven worden. In een nog verder stadium kunnen de aanslagvoeten van die belastingen en heffingen gewijzigd worden. Aldus

Geens

zal de eigen financiële autonomie in steeds grotere mate kunnen worden verwezenlijkt.

In dit globale kader zal alles in het werk worden gesteld om een gezond budgettair beheer te verzekeren. Elk begrotingsvoorstel zal grondig onderzocht worden, een geregelde budgetcontrole zal georganiseerd en meerjarenramingen en -programma's zullen worden opgesteld. De Vlaamse Raad zal zijn controle-functie ten volle moeten opnemen.

Ingevolge artikel 3 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen hebben de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest rechtspersoonlijkheid. Zij zullen zelf zowel hun lopende uitgaven als hun kapitaaluitgaven financieren en moeten dus een eigen thesaurie opzetten. Gelet op de dynamiek van de aan de Vlaamse Gemeenschap toevertrouwde bevoegdheden, zullen de uitgaven een zekere ontwikkeling kennen.

In 1980 zullen de totale verbintenissen 71,7 miljard frank bedragen. Hier- van hebben 19,6 miljard frank betrekking op de lopende uitgaven, waarvan 13,9 miljard frank voor culturele en persoonsgebonden materies en 5,7 miljard frank voor gewestelijke aangelegenheden. 52,1 miljard frank hebben betrekking op de kapitaaluitgaven, waarvan 8,7 miljard frank voor culturele en persoonsgebonden materies en 43,4 miljard frank voor gewestelijke aangelegenheden.

Als overgangsmaatregel werd, in de vergadering van 19 september 1980, door de Ministerraad beslist de kredieten voor persoonsgebonden materies komende van de nationale begrotingen (Justitie, Economische Zaken, Middenstand, Tewerkstelling en Arbeid, Volksgezondheid) voor het begrotingsjaar 1980 in de nationale begrotingen te behouden. Deze kredieten werden immers ingevolge een vroegere beslissing van de vorige Regering door middel van amendementen terug geïntegreerd bij de begrotingen van herkomst.

Deze regeling werd getroffen met het doel de uitkeringen aan de gerechtigden niet nodeloos te vertragen.

Bij dit alles dient het aandeel vermeld van het Vlaamse Gewest in de dotatie aan het Fonds der Gemeenten ten bedrage van 27,5 miljard frank. Daarbij komt nog het aandeel in de dotatie aan het Fonds der Provinciën dat voor de vier Vlaamse Provinciën 2,5 miljard frank belooft.

Er zal een bijzondere inspanning worden geleverd om de opgelopen achterstand voor de begroting 1980 in te lopen. Bovendien neemt de Executieve zich voor ook de begroting 1981 zo vlug mogelijk bij de Raad in te dienen.

Met de middelen die tot onze beschikking staan – zelfstandige beleidsorganen, eigen administratie en eigen financiële middelen – zullen wij systematisch een eigen beleid uitwerken. In het regeerakkoord dat voorligt wordt hierop uitvoerig ingegaan.

Binnen het bestek van deze mededeling wil ik mij beperken tot een commentaar bij enkele aspecten van het regeerakkoord. Het is evenwel duidelijk dat het «Regeerakkoord voor de Vlaamse Executieve» het enige uitgangspunt vormt voor haar toekomstig beleid.

De onderwijssector omvat alle vormings- en opleidingsactiviteiten waar, op systematische wijze, aan ontwikkelingsbegeleiding wordt gedaan en die leiden tot een erkend bekwaamheidsbewijs.

De grondwetgever van 1971 heeft de algemene bevoegdheid inzake onderwijs toegekend aan de cultuurgemeenschappen. Anderzijds onttrekt de Grondwet in artikel 59bis evenwel een aantal belangrijke uitzonderingen aan deze bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap, met name de materies die betrekking hebben op de schoolvrede, de leerplicht, de onderwijsstructuren, de diploma's, de toelagen, de wedden en de schoolbevolkingsnormen.

Hoewel hier een ruime interpretatieruimte blijft, heeft deze bepaling er tot heden toe geleid, dat de overgrote meerderheid van de uitgaven werden ingeschreven op de door het Parlement vast te stellen begrotingen. Het gaat hier echter hoofdzakelijk om wedde-, werking-, bouw- en uitrus-

tingsuitgaven en de overeenkomende toelagen voor het gesubsidieerd onderwijs. Gezaghebbende specialisten van verschillende strekkingen hebben reeds aangetoond dat een totaal andere interpretatie mogelijk is.

De kwalitatief belangrijke, de expansieve sectoren, waarin een écht beleid kan gevoerd worden, behoren echter tot de uitsluitende bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Naarmate binnen de Vlaamse Gemeenschap een consensus groeit en, in het kader van het huidige artikel 59bis § 2 van de Grondwet, de leefbaarheid van de onderwijsinstellingen van de onderscheiden karakters wordt gewaarborgd en de representatieve strekkingen kunnen deelnemen aan het beleid op de onderscheiden niveaus binnen de Vlaamse Gemeenschap, is het ongetwijfeld mogelijk de materies uit te breiden die thans onder onze bevoegdheid vallen.

Overigens werd reeds in het regeerakkoord van 1972 aanvaard, dat het eigenlijke beleidsdebat inzake onderwijs thuishoort in de Cultuurraden. Sommige van onze voorgangers hebben dan ook belangwekkende en omvattende beleidsnota's bij de Cultuurraad ingediend, wat telkens tot een groot debat aanleiding gaf. Het is onze bedoeling in de Vlaamse Raad op deze weg behoedzaam maar resoluut voort te gaan en weldra – en jaarlijks opnieuw – een omstandige beleidsnota voor te leggen, om aldus uw Raad de kans te bieden richtgevend op te treden voor de bepaling van het eigen Vlaamse onderwijsbeleid, gericht op de Nederlandse cultuurgemeenschap in Vlaanderen en in Brussel.

Ik beperk me nu tot de volgende accenten :

1. Onderwijs en opvoeding zijn een recht voor allen : de gemeenschap heeft als plicht elk lid door passende begeleiding maximale kansen op ontplooiing te bieden.

Het begrip «gelijke kansen» is geëvolueerd van een formeellegalistisch wegwerken van de wettelijke hinderpalen, het ontdekken van reeds geactualiseerd talent door het wegwerken van externe sociaal-gebonden factoren, tot een actieve politiek van het

Geens

ontwikkelen van talenten.

Tevens ondersteunt democratisering niet alleen democratisering van de deelname aan het onderwijs, maar tevens een kwalitatieve democratisering in de instelling zelf.

Het uitbouwen van een stelsel van permanente vorming geeft inhoud aan het recht op leren als sociaal grondrecht, dat niet beperkt is tot een professionele aanpassing aan de vereisten van de snel evoluerende wereld, maar tevens leidt tot de integrale ontwikkeling van de persoonlijkheid en tot het participeren aan maatschappelijke vernieuwing.

De school, op welk niveau ook, moet - onverhinderd haar onmiddellijke opdracht - bijdragen tot en voorbereiden op de permanente vorming.

2. De inspanning voor pedagogische vernieuwing zal, met eerbied voor de pedagogische autonomie van elk net, op verschillende onderwijsniveaus worden voortgezet en met name in het secundair en basisonderwijs en in de oriënterings- en begeleidingsdiensten.

3. Een belangrijk initiatief zal worden genomen voor de hervorming van het beroepsonderwijs, dat sociaal en economisch een vaak onderschatte maar niettemin ongemeen belangrijke rol speelt. In het perspectief van de verlenging van de schoolplicht zal weldra een «Stuurgroep voor de Hervorming van het Beroepsonderwijs» geïnstalleerd worden met vertegenwoordigers van de Ministers, de onderwijsnetten, de sociale gesprekspartners en het onderwijzend personeel en pedagogen. Het beroepsonderwijs zal de jongeren niet alleen voorbereiden op de inschakeling in het beroepsleven, maar ook bijdragen tot hun persoonlijkheidsontplooiing.

Het is noodzakelijk deze jongeren te oriënteren naar opleidingsvormen met reële toekomstkansen. De stage dient een integrerend deel te zijn van de opleiding en vanuit de opleidingsinstelling te worden georganiseerd.

De vernieuwing van het onderwijs is een delicate operatie, omdat men ook

in experimenten met reële jonge mensen werkt. Vernieuwing van structuren moet altijd gepaard gaan met een nieuwe scholing en motivering van de leerkrachten en zelfs van de ouders. Werkelijke en grondige vernieuwing zal dus altijd tijd vergen en geleidelijk moeten doorgevoerd worden.

Van doorslaggevend belang voor iedere pedagogische vooruitgang is echter de verbetering van de lerarenopleiding in de hogere pedagogische instituten en vooral aan de universiteiten.

De bijzondere inspanning voor het onderwijs in Brussel-Hoofdstad zal voortgezet worden.

De Vlaamse Gemeenschap dient er over te waken dat in de komende onderhandelingen over de verdere fasen van de institutionele hervormingen de bijzondere inspanningen ten voordele van de Vlaamse onderwijsinstellingen in Brussel gevrijwaard blijven.

Vanzelfsprekend zal de Vlaamse Executieve in het kader van het «Internationaal Jaar van de Gehandicapte» een bijzondere zorg besteden aan de opvang van minder-validen in het onderwijsstelsel.

Het stelsel der studietoelagen en sociale voorzieningen voor studenten moet worden herzien opdat de beschikbare middelen vooral ten goede zouden komen aan hen die er het meest zijn op aangewezen. Nieuwe formules moeten worden uitgewerkt om de nadelen in het huidige stelsel ten aanzien van studenten uit het niet-universitair hoger onderwijs af te bouwen.

Tenslotte is het noodzakelijk niet alleen fundamenteel onderwijskundig onderzoek maar tevens toegepast onderwijskundig onderzoek op te zetten, om de voortdurende wisselwerking tussen theoretische visie en praktische realisering te waarborgen.

De coördinatie van het beleid inzake permanente vorming zal geleidelijk vaste vorm krijgen via het overleg binnen de Vlaamse Executieve en weldra ook door het tot standkomen van het nieuwe departement van de Vlaamse Gemeenschap, nu voor zowel alle aspecten van de vorming als van de

beroepsopleiding en -bijscholing het grondwettelijk en wettelijk kader is gerealiseerd.

Eenzelfde inspanning tot meer coördinatie en planning zal worden geleverd op het vlak van de sport- en culturele infrastructuur.

Deze zorg voor coördinatie wordt onderstreept door de voorgestelde oprichting van een Centrale Baad voor het Cultuurbeleid en in het overleg om te komen tot een nieuwe Nederlandstalige Jeugdraad.

Aangepaste vormings- en scholingskansen moeten geboden worden aan de kansarmen, immigranten, marginalen, werkende en werkzoekende jongeren en ongeschoolde volwassenen. De middelen hiertoe zullen moeten aangepast worden aan de snelle evolutie van de technologie, de specifieke behoeften en de geboden arbeidskansen.

Meer nog dan de culturele centra vervullen de openbare bibliotheken hier een belangrijke functie, door hun toegankelijkheid voor jeugd en volwassenen. Een geleidelijke toepassing van het decreet, binnen de mogelijkheden zowel van provincies en gemeenten als van de Vlaamse Gemeenschap, gepaard gaande met een verdere uitbouw van het bibliotheekonderwijs, is dan ook onontbeerlijk.

Voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, zal de Executieve van de Vlaamse Gemeenschap haar bijzondere inspanningen ten gunste van de Nederlandse Cultuur onverzwakt voortzetten. In samenwerking met de Nederlandse Cultuurcommissie zal zo worden verder gewerkt aan het beter leefbaar worden van onze hoofdstad voor de Vlaamse inwoners.

In het recente verleden kon reeds worden vastgesteld dat bepaalde Brusselse gemeenten bereidheid vertonen om op deze inspanningen in te spelen. Dit geldt zowel inzake bibliotheekwezen als in het domein van de sport.

Mits deze bereidheid ook inhoudt dat de Vlaamse inwoners door de gemeentebesturen volstrekt evenwaardig worden behandeld, zullen deze gemeentelijke initiatieven attent doch onverkort worden gesteund.

Geens

Het behoud van de tewerkstelling in de culturele sector zal het voorwerp uitmaken van de bijzondere bekommernis van de Vlaamse Executieve.

In het verruimde kader van het cultuurbeleid, en mede met inachtneming van de zorg voor de tewerkstelling en het herstel van het evenwicht van onze betalingsbalans, zal een nieuwe inspanning worden geleverd tot de promotie van het aangeboden toeristisch produkt en de uitbouw van de binnenlandse toeristische bewegingen. De uitbreiding van de vrije tijd, de organisatie van meerdere en kortere vakanties, de kwaliteitsverbetering van het aangeboden produkt, kunnen op korte termijn het commercieel toerisme stimuleren. Een permanent overleg tussen alle betrokken beleidsinstanties dringt zich hierbij op.

Het sociaal toerisme, dat een waardevolle vorm van vrijetijdsbesteding uitmaakt, zal door nieuwe realisaties van toeristische centra en aangepaste middelen worden bevorderd. Recreatie en animatie, ook voor kansarme groepen, situeren zich binnen een algemeen maatschappelijke context en zullen van overheidswege krachtig worden aangemoedigd.

Inzake gezondheids- en welzijnszorg bevat het regeerakkoord van de Vlaamse Executieve een zeer gedetailleerd overzicht van beleidsopties.

Belangrijk is dat voor de eerste keer al deze persoonsgebonden materies onder de bevoegdheid van één Staatssecretaris zijn samengebracht.

De krachtlijnen waarop het beleidsprogramma stoelt en van waaruit de afzonderlijk ke maatregelen hun verantwoordiging vinden, kunnen als volgt worden samengevat.

Als eerste krachtlijn van het beleid van de Vlaamse Executieve wordt gesteld dat evenwichtige ontwikkelingsmogelijkheden in alle sectoren van sociale dienstverlening, zowel voor privé- als voor overheidsinitiatief, zullen worden verzekerd, om langs coördinatie te komen tot het voorkomen van enige wildgroei.

Tevens zal er zorg worden voor gedragen dat de filosofische en ideologische opvattingen van alle gebruikers worden geëerbiedigd.

Een tweede krachtlijn voor het gezondheids- en welzijnsbeleid ligt in het vooropstellen van de eigen verantwoordelijkheid van individu, gezin en leefgroep op het gebied van gezondheid en welzijn.

Het beleid zal er dan ook hoofdzakelijk moeten op gericht zijn dit verlangen naar zelfhandhaving in het eigen leefmidden zoveel mogelijk te bevorderen en waar nodig te ondersteunen. In deze optiek zijn van bijzonder belang, ruim opgevatte initiatieven inzake gezondheidsopvoeding en gezinsopvoeding, waardoor een gezonde leefwijze wordt aangemoedigd, het gezinsverband versterkt en in het algemeen de eigen weerbaarheid in de schoot van de samenleving wordt verstevigd.

Met het oog op een gezinsgerichte en kindvriendelijk ke samenleving zullen de diensten voor gezins- en bejaardenhulp een aangepaste hulpverlening moeten kunnen aanbieden 'aan de gezinnen die daaraan **daadwerkelijk** behoefte hebben.

Het gezinsbeleid moet worden afgestemd op de ontplooiingskansen van alle gezinsleden waarbij de gelijkwaardigheid van man en vrouw en hun gemeenschappelijke opdracht belangrijke elementen zijn.

Die ondersteunende functie vormt een essentiële factor van de onderscheiden deelsectoren van het welzijnsbeleid. Het verhogen van de relatiebekwaamheid tussen partners, tussen ouders en kinderen en tussen de burgers onderling zal zijn weerslag hebben op de omvang van de jeugdbeschermingsproblematiek.

Het ondersteunen en activeren van de potentiële draagkracht van individu en gezin zal hun mogelijkheid tot opvang van gehandicapte kinderen in hun thuismilieu vergroten.

Externe ondersteuning door thuisgezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening zal de ouderwordende mens helpen om zich zo lang mogelijk in menswaardige omstandighe-

den te handhaven in het milieu.

Derde krachtlijn voor het welzijnsbeleid is dat de voorzieningen zo adequaat mogelijk op de behoeften moeten worden afgestemd.

Dank zij de zin voor initiatief, zowel van openbare besturen als van particuliere inrichtende machten, werd in het Vlaamse land een uitgebreid gamma van gezondheids- en sociale dienstverleningen tot stand gebracht.

Uit wetenschappelijk onderzoek is echter gebleken dat deze voorzieningen enerzijds elkaar op bepaalde punten soms overlappen terwijl anderzijds toch nog leemten blijven bestaan bv. wat de menselijke aanpak van de desbetreffende problematiek betreft.

Het initiatiefrecht voor eenieder biedt aan een groot aantal sociaal-bewogen burgers, zowel in de openbare als in de privé-sector, talrijke kansen tot persoonlijke inzet en is verenigbaar met de meest rationele aanwending van de financiële middelen, mits van overheidswege een voldoende ordening en samenwerking tussen openbare en privé-initiatieven tot stand wordt gebracht.

De noodzaak van ordening en structureren doet zich allereerst voor op het domein van de eerste lijns-zorg. In dit opzicht zullen de resoluties van de Wereldgezondheidsorganisatie en van de EEG moeten vertaald worden naar onze eigen situatie en zal de sociale dienstverlening moeten worden aangepast.

Het regeerakkoord voorziet ter zake in de oprichting van een stuurgroep om deze problematiek in het vlak van de gezondheidszorg uit te diepen. Ook in de sociale dienstverlening moeten de problemen van ordening en structureren worden doorgelicht.

Het afstemmen van de voorzieningen op de gewijzigde behoeften brengt ook de noodzaak mee van een zekere ombuiging in het beleid voor bepaalde sectoren. Met name de intra-murale sectoren o.m. ziekenhuizen, rustoorden, homes voor gehandicapten, dienen in hun kwantitatieve expansie te worden beperkt, terwijl andersoortige initiatieven meer kans moeten

krijgen.

In verband met het gezondheid,+ en welzijnsbeleid moet nog een vierde kernpunt worden benadrukt. Personen en gezinnen die op de welzijnsvoorzieningen zijn aangewezen bevinden zich dikwijls in een noodsituatie die hen in een afhankelijkheidspositie stelt ten opzichte van de omgeving en van de hulpverleningsstructuren. Het gaat hier om verlaten kinderen, jongeren die aan de jeugdbescherming moeten worden toevertrouwd, lichamelijk en geestelijk zieken, gehandicapten, ouderen en immigranten.

Vandaar het uitzonderlijk belang van de persoonsgerichte benadering op alle niveau's van de gezondheidszorg en de sociale dienstverlening. In de zo noodzakelijke humanisering van de dienstverlening kan en moet nog enorm veel worden gedaan.

Zowel tijdens de opleiding als in de navorming van de hulpverleners zal hieraan een bijzondere aandacht worden besteed.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de door de Grondwet en haar uitvoeringswetten aan onze eigen beleidsorganen toegekende bevoegdheden bieden grote mogelijkheden om het economisch beleid in Vlaanderen een eigen gezicht te geven.

Toch moeten wij ook, op realistische wijze, de beperkingen inzien die voortvloeien uit de economische feiten.

Ook de decentralisering van het economisch beleid is onderworpen aan spelregels teneinde economische desintegratie, verlies van schaafeffecten, differentiëring en compartimentering van het monetair, conjunctuur- en prijsbeleid te voorkomen omdat zulks zou leiden tot economische verschrompeling in plaats van tot optimale behoeftenvoorziening en stijgende welvaartskansen.

Wij mogen niet vergeten dat de Vlaamse economie in een fundamentele onderlinge afhankelijkheid staat met de andere gewesten van het land en zich blijvend en sterker moeten in-

De heer G. Geens (CVP), Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, leidt het debat over het regeerakkoord voor de Vlaamse Executieve in

tegreren in de Europese en wereldmarkten.

De vraag rijst bijgevolg welke de betekenis is van een eigen economisch en tewerkstellingsbeleid in de strijd tegen de economische crisis.

Wanneer we de traditionele doelstellingen van het sociaal en economisch beleid overlopen is de balans verre van schitterend. Het inflatiepeil is relatief laag maar stijgend. De economische groei is op brutale wijze afge remd.

De Belgische betalingsbalans vertoont een aanzienlijk deficit wat een negatieve weerslag heeft ook op de externe economische relaties van het Vlaamse gewest. De sociale herverdeling is nog verre van optimaal. Maar de meest opvallende en tevens sociaal meest gevoelige indicator van de crisis blijft de steeds toenemende werkloosheid, die sommige sub-gewesten op een dramatische wijze treft.

De Vlaamse deelregering meent echter dat het verkeerd zou zijn een beleid te voeren dat alleen zou inspelen op de symptomen, alhoewel de verleiding daartoe dikwijls groot is. Waar het op de eerste plaats om gaat is de oorzaken van de crisis aan te pakken.

De hoofdpodracht hierbij nl. de aanpassing van onze economische structuur aan de evoluerende internationa-

le arbeidsverdeling, wil de Vlaamse deelregering ondersteunen via :

1. de versterking van een selectief expansie- en herstructureringsbeleid ;
2. de uitbouw van een arbeidsmarktbeleid die naam waardig ;
3. de bevordering en coördinatie van het wetenschappelijk onderzoek en meer speciaal het toegepast wetenschappelijk onderzoek.

Inzake het expansie- en herstructureeringsbeleid ligt de nadruk bij het industrieel beleid waarbij een onderscheid kan gemaakt tussen een offensieve en een defensieve aanpak. Met de nadruk op de eerste, zal de inbreng van de Vlaamse deelregering bij de herziening van de expansiewetgeving vooral geïnspireerd zijn door de zorg om prioritair de investeringen te steunen die een hoog technologische activiteit toelaten, die bijdragen tot het behoud en de verhoging van de tewerkstelling, tot ontwikkeling van het onderzoek en die leiden tot een meer rationele aanwending van energie.

Het inhoudelijk gestalte geven aan de contractuele planning zal mede de selectiviteit van de expansiewetgeving bevorderen.

Gelet op de belangrijke plaats die de KMO's in de Vlaamse economie innemen, zal aan de maatregelen die op

Geens

nationaal niveau in het vooruitzicht worden gesteld onmiddellijk concrete uitwerking worden gegeven en zal een bijzondere zorg worden besteed aan de middenstandsopleiding.

De Vlaamse deelregering zal aan de GIMV de nodige middelen ter beschikking stellen om haar taak als ontwikkelingsbank en initiator van openbare industriële initiatieven zo optimaal mogelijk te vervullen.

Het moet in dit verband voor iedereen duidelijk zijn dat wij ons terzake niet de luxe van ideologische discussies kunnen veroorloven. Een pragmatische aanpak ten dienste van onze economie moet voorop staan. Tenslotte doet het er weinig toe van wie het kapitaal komt, van privé-zijde of van de overheid; van cruciaal belang is het efficiënt gebruik ervan.

De Executieve zal er in dit verband over waken dat het openbaar initiatief, naast het privé-initiatief, een volwaardige plaats kan innemen.

Dagelijks wordt het beleid geconfronteerd met ondernemingen in moeilijkheden. Alhoewel de Vlaamse Deelregering prioritair de sterke kernen en waardevolle nieuwe initiatieven wil ondersteunen, zou het niet alleen sociaal maar ook economisch onverantwoord zijn, al deze bedrijven aan hun lot over te laten; zij zal zich hierbij laten inspireren door de criteria in het regeerakkoord vastgelegd.

Dit defensieve beleid, dat jammer genoeg steeds meer de aandacht vraagt, zal zeer binnenkort het voorwerp uitmaken van grondige besprekingen in het kader van het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité, zoals dit trouwens het geval zal zijn voor de essentiële beleidsopties die de Vlaamse deelregering zal nemen.

Bij de uitbouw van het arbeidsmarktbeleid staat de verwerving van de voor de herstructurering vereiste deskundigheid voorop. De doelstelling bestaat erin vraag en aanbod op de arbeidsmarkt beter op elkaar af te stemmen want de noodzaak van de herstructurering van onze economie maakt dat het arbeidsmarktprobleem

op de eerste plaats een probleem is van kwalitatieve aard. In dit kader moeten de in het regeerakkoord vermelde maatregelen gesitueerd worden.

In overeenstemming met het sociaal-economisch herstelplan van de Regering, zal de Vlaamse Executieve streven naar meer mogelijkheden inzake voortdurende scholing, organisatie van specifieke opleidingsprogramma's voor jonge werklozen en werkloze vrouwen en nadere uitwerking op korte termijn van het industrieel leercontract.

Niet alleen omwille van de kost van de werkloosheid maar vooral omwille van de enorme verspilling aan menselijk potentieel is een actief arbeidsmarktbeleid een dringende noodzaak.

De Vlaamse deelregering rekent voor de concretisering ervan op de onontbeerlijke actieve medewerking van de Vlaamse bedrijfsleiders, die in de naoorlogse economische ontwikkeling in Vlaanderen zulke dynamische rol hebben gespeeld, en op de kapitaalbreng van de financieringsinstellingen.

In het kader van het vernieuwd industrieel beleid is ook het wetenschappelijk en vooral het toegepast wetenschappelijk onderzoek van uitnemend belang.

Hier zal de deelregering haar bijdrage leveren via een betere coördinatie van de onderzoeksinspanningen en door oprichting van een Maatschappij voor Industriële Vernieuwing.

De Vlaamse deelregering wil tevens de voorbereiding van het Plan 1981-1985 versnellen op basis van de opties geformuleerd door de GERV en zal in dit verband aandringen op de spoedige herziening van de kaderwet van 15 juli 1970.

De Executieve zal het concept van de integrale planning in de procedure doen opnemen. Daartoe is het enerzijds nodig over te gaan tot de reorganisatie van de GERV en de GERB, terwijl anderzijds moet gestreefd worden naar een betere integratie tussen de regionale administratie en het op te richten Vlaamse Planbureau.

Nu de 25 gewestplannen bij koninklijk besluit werden vastgelegd dient het structuurplan voor Vlaanderen dringend gerealiseerd. Dit structuurplan wil tevens een beleidskader scheppen voor een pragmatisch heddendaags beleid in Vlaanderen.

Naar het woon- en bouwbeleid toe zal aandacht besteed worden aan een vereenvoudiging van de procedures en een zo groot mogelijke decentralisatie zowel voor het sociaal woonbeleid als de privé-bouw. Het nationaal beleid ten aanzien van de bouwmarkt zal door de Executieve worden ondersteund door specifieke maatregelen o.m. inzake kredietverlening, woonsparen en kostenverlaging.

In dit verband wensen wij eens te meer de noodzaak van een sociaal verantwoord grondbeleid te beklemtonen.

Onze doelstellingen zijn er daarbij niet op gericht het eigendomsrecht als zodanig in vraag te stellen; wel willen wij de kandidaat-bouwers de mogelijkheid bieden, om een bouwgrond te verwerven tegen billijke voorwaarden.

Raderend in de zopas gestarte sensibiliseringscampagne voor stads- en dorpsvernieuwing, zal meer aandacht besteed worden aan «actieve stedenbouw» en positieve ruimtelijke ordening», waarbij niet alleen de reglementerende maar tevens de stimulerende rol van de overheid zal worden beklemtoond.

In het regeerakkoord wordt dan ook duidelijk gekozen voor een uitbreidingsstop van stad en dorp.

Uitbreiding moet inbreiding worden. Dat wil zeggen dat de instandhouding, de sanering en de functionele aanpassing van het bestaande woningpatrimonium een prioriteit blijft, binnen het ruimer streefdoel van de herwaardering van onze stads- en dorpscentra.

Naar de ordening van het platteland toe zal verdere aandacht worden besteed aan de zorg voor natuur en landschap in het kader van een globaal landinrichtingsbeleid.

Met bijzondere aandacht voor een

Geens

voldoende coherent beleid worden concrete maatregelen voorgesteld inzake natuurbehoud en bescherming van de bossen, landschappen, groene ruimten en onbevaarbare waterlopen.

Wat de fauna betreft zal op de ingeslagen weg inzake jachtbeleid en vogelbescherming worden verdergegaan.

Voor het behoud van een gezond leefmilieu wordt een doorgezette aanpak van luchtverontreiniging, geluids- en geurhinder vooropgesteld.

Deze aanpak zal gebaseerd zijn op diepgaande studies over de huidige situatie van het leefmilieu en de aan te wenden methoden voor bestrijding van de hinder.

Een efficiënt controlesysteem waarbij men gebruik maakt van de meest moderne technieken zal worden uitgebouwd; de sanctiëring bij normovertredingen zal worden vastgelegd en toepasbaar gemaakt.

Denoodzakelijk ke recuperatie en recycling van energie en grondstoffen vereisen een globale aanpak van het afvalbeheer, zowel met betrekking tot het huishoudelijk als het industrieel afval en het slib afgomstig van de zuiveringsinstallaties.

Op basis van een globale planning dient een optimale spreiding van stortterreinen en vuilverbrandingsinstallaties te worden gerealiseerd. De uitbouw van polyvalente installaties waarin moderne technieken worden toegepast moet de terugwinning en de recycling van vaste afval verzekeren. Om deze beleidsopties te kunnen waarmaken zijn de oprichting van openbare afvalmaatschappijen en de goedkeuring van de afvalwet noodzakelijk.

Het waterbeleid van de Vlaamse Executieve heeft enerzijds aandacht voor een planmatige aanpak van het waterzuiveringsbeleid en een doorgezette bescherming van de oppervlaktewateren en steunt anderzijds op een gefundeerde visie inzake de huidige en toekomstige behoeften en middelen inzake drinkwaterproductie, waartoe een tienjarenprogramma zal worden opgesteld.

De autonomie van de Vlaamse be-

leidsorganen mag niet leiden naar een nieuwe centralisatie: het beleid moet in zijn conceptie en uitvoering gedragen worden door alle **niveau's** van het bestuur.

De ondergeschikte besturen – de provincies en de gemeenten – moeten op doeltreffende wijze aan de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen kunnen medewerken.

De autonomie van de gemeenten zal verder versterkt worden, wat een versoepeling van het administratief toezicht noodzakelijk maakt.

In het kader van deze grotere autonomie kan ook een betere inspraak door de inwoners gesitueerd worden.

In afwachting van de nieuwe gemeentewet, zullen de procedures van het machtigings- en het goedkeuringstoezicht worden vereenvoudigd zodat de dossiers doeltreffender en sneller kunnen worden afgehandeld.

Inzake gesubsidieerde werken zal een optimale spreiding van de gemeenschapsvoorzeningen worden nagestreefd en de tewerkstelling maximaal verzekerd.

De gemeentebesturen zullen worden verzocht de uitvoering van de gemeentelijke werken te kaderen in een rationele meerjaarplanning.

Op korte termijn zal een rationele en rechtvaardige verdeling van het Gemeentefonds worden doorgevoerd op basis van geobjectiveerde economische, culturele en sociale behoeften.

De meerjarenplanning zal in de gemeentelijk ke boekhouding worden ingelast. Ze heeft voor doel de gemeentebesturen een middel aan de hand te doen om hun beleid te verbeteren.

De Vlaamse Executieve zal op actieve wijze medewerken aan het totstandbrengen van een nieuwe financiële basis voor de provincies, teneinde ze in staat te stellen als dynamische tussenschakels tussen de Gemeenschap en de gemeenten op te treden.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, samen met de leden van de Executieve ben ik ervan overtuigd dat de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve in staat zullen zijn een beleid te voeren dat – beter dan voorheen –

aanleunt bij de specifieke eigenheden en behoeften van onze Vlaamse bevolking.

Wij moeten nu, met ons allen, de verwachtingen waar maken die sinds generaties in ons volk gesteld zijn.

Wij moeten nu de staatsvorming in realiteiten omzetten en uitbouwen tot een nieuw samenlevingsmodel, waarin onze verschillende gemeenschappen in volwassenheid kunnen uitgroeien in verdraagzaamheid en wederzijdse verrijking.

De **Vlaamse Executieve** rekent erop dat zij in deze taak door de politieke vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap op dynamische wijze zal worden gesteund.

(Applaus bij de meerderheid)

De Voorzitter : Dames en heren, het debat over het regeerakkoord voor de Vlaamse Executieve wordt morgen gehouden.

BENOEMING VAN DE COMMISSIES

De Voorzitter : Aan de orde is de benoeming van de commissies, op de vroegere Permanente Contactcommissie Cultuurraad – Nederlandse Staten-Generaal na.

De lijsten met de kandidaten van de verschillende fracties zijn op de banken rondgedeeld.

Vraagt iemand daaromtrent het woord? **(Neen)**

Er zijn geen andere voorstellen.

Ik constateer de eenstemmigheid van de fracties omtrent de verdeling van de mandaten in de commissies.

Daar het aantal kandidaatstellingen voor elke commissie gelijk is aan het aantal te begeben mandaten, verklaar ik alle leden die op de lijsten voorkomen, verkozen tot lid van de respectieve commissie waarvoor zij werden voorgedragen.

De commissies van de Raad zijn aldus samengesteld.

Voorzitter

Samenstelling van de commissies :

Commissie voor samenwerking

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : De Kerpel P., De Vlies P., Devos G., Lindemans L., Suyckerbuyk H., Verbist A., Verleysen W., Weckx H.
- plaatsvervangers : Croux L., De Keersmaecker P., Henckens J., Kuylen R.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Laridon A., Detiège L., Van Acker F.
- plaatsvervangers : Tobback L., Van Elewyck J.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Bascour J., De Winter A., Waltniel L.
- plaatsvervangers : D'Haeyer R., Van De Velde L.

voor de VU-fractie :

- vast lid : Vandezande R.
- plaatsvervanger : Baert F.

Commissie voor het reglement

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Bourgeois A., Devos G., Kelchtermans L., Lindemans L., Mesotten W., Marchand C., Uytendaele R., Verleysen W.
- plaatsvervangers : Blanckaert K., d'Alcantara A., D'Hondt-Van Opdenbosch P., Gijs R.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Coppens E., De Rore A., Vernimmen W.
- plaatsvervangers : Van Acker F., Van Elewyck J.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Bascour J., Poma K., Waltniel L.
- plaatsvervangers : Bonnel R., Kenens M.

voor de VU-fractie :

- vast lid : Vandezande R.
- plaatsvervanger : Baert F.

Commissie voor de begroting

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Cauwenberghs F., d'Alcantara A., De Bondt F., Declercq C., Dupré J., Lagae A., Vandenaabeele A., Van den Brande L., Van Nevel A., Verhaegen G., Verleysen W., Weckx H.

- plaatsvervangers : Bourgeois A., Claeys W., Croux L., Dielens G., Olivier M., Rommel-Souvagie A.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Bogaerts A., Danschutter L., Mangelschots J., Van Elewyck J., Vanvelthoven L.
- plaatsvervangers : Cools B., Detiège L., Tobback L.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Boey F., Pans L., Sprockeels G., Verberckmoes F.
- plaatsvervangers : Buchmann J., Colla F.

voor de VU-fractie :

- vaste leden : Desaeyere W., Maes R.
- plaatsvervanger : Declercq Raphaël.

Commissie voor buitenlands beleid

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Declercq T., Dewulf M., Gerits J., Gheysen R., Kelchtermans L., Lenaerts L., Otte R., Steverlynck A., Suykerbuyk H., Turf-De Munter G., van Waterschoot J., Weckx H.

- plaatsvervangers : Claeys W., Henckens J., Peeters R., Tindemans L., Vangronsveld F., Verroken J.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Coppens E., Nauwelaerts-Thues J., Tobback L., Vandenhove M., Van Elewyck J.
- plaatsvervangers : Canipel A., Temmerman G., Wyninckx J.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Daems J., Grootjans F., Kempinaire A., Nutkewitz J.

- plaatsvervangers : Boey F., D'Haeyere R.

voor de VU-fractie :

- vaste leden : de Bruyne H., Van Grembergen P.
- plaatsvervanger : Baert F.

Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Aerts F., Bourgeois A., Demeulenaere-De Wilde F., De Seranno J., Diegenant A., Rutten A., Steverlynck A., **Turf-De** Munter G., Tyberghien-Vandebussche M., Vangronsveld F., Van Herreweghe M., Verhaegen G.
- plaatsvervangers : Coppieters A., Cornelis F., Dewulf M., Rutten M., Smeers T., Van den Nieuwenhuijzen J.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Adriaensens Hugo, Carpels O., Cools B., Deconinck A., Houben F.
- plaatsvervangers : De Baere A., Nauwelaerts-Thues J., Van Elewyck J.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Daems J., De Cordier A., De Grève L., Herman-Michielsens L.
- plaatsvervangers : Duclos A., Van Renterghem W.

voor de VU-fractie :

- vaste leden : De Beul A., Van Ooteghem O.
- plaatsvervanger : Somers J.

Commissie voor economie en energie :

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Aerts F., Beerden G., Cooreman E., Declercq T., Dupré J., Kuylen R., Lenssens J., Smet M., Van den Nieuwenhuijzen J., Vanhaverbeke A., van Waterschoot J., Windels R.
- plaatsvervangers : De Bondt F., Moors C., Smets A., Steverlynck A., Van Nevel A., Vannieuwenhuyze R.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Boeykens G., Detiège L., Van den Eynden J., Vanderheyden V., Wyninckx J.
- plaatsvervangers : Cools B., De Rore A., Ramaekers J.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Bril L., Buchmann J., D'Haeyer R., Poma K.
- plaatsvervangers : De Clercq Willy, Nutkewitz J.

Voorzitter

voor de VU-fractie :

- vaste leden : Desaeyere W., Van der Elst F.
- plaatsvervanger : de Bruyne H.

Commissie voor gezondheidsbeleid en bijstand aan personen

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Deleeck H., Demeester-De Meyer W., Deneir A., De Weire M., Dielens G., Lenssens J., Maes-Vanrobayes M.L., Olivier M., Smitt C., Vangeel J., Vannieuwenhuyze R., Verbist A.
- plaatsvervangers : Buyse M., Lagae A., Van den Brande L., Vanhaverbeke A., Van Rompaey R., Willems G.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Adriaenssens J., Canipel A., Hancké L., Vandenbove M., Wyninckx J.
- plaatsvervangers : De Baere A., De Rore A., Temmerman G.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Colla F., Cuvelier E., Flamant E., Herman-Michielsens L.
- plaatsvervangers : De Coster M., Van Den Broeck O.

voor de VU-fractie :

- vaste leden : Caudron J., Peeters Walter.
- plaatsvervanger : Valkeniers J.

Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming, sport en toerisme

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Breyne P., Cornelis F., De Clercq C., Dielens G., Olivier M., Peeters R., Rommel-Souvagie A., Rutten A., Smets A., Smitt C., Vangeel J., Vannieuwenhuyze R.
- plaatsvervangers : De Weire M., Diegenant A., Lenarts L., Maes-Vanrobayes M.L., Smet M., Windels R.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Adriaenssens Hugo, Adriaenssens J., Baldewijns E., Egelmeers I., Seeuws W.
- plaatsvervangers : Hancké L., Houben F., Van den Eynden J.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : De Coster M., Van Den Broeck O., Van De Velde L., Verberckmoes F.
- plaatsvervangers : De Winter A., Van Belle 1.

voor de VU-fractie :

- vaste leden : Peeters Walter, Van Elsen C.
- plaatsvervanger : Caudron J.

Commissie voor mediabeleid

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Claeyns W., De Loore-Raeymaekers J., De Vlies P., D'Hondt-Van Opdenbosch P., Gijs R., Lenaerts L., Piot F., Planckaert-Staessens C., Storme M., Vanderborgh F., Van Dessel M., Van Elslande R.
- plaatsvervangers : Breyne P., Cauwenberghs F., De Kerpel P., Smitt C., Tyberghien-Van den Bussche M., Van Herreweghe M.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Ramaekers J., Seeuws W., Temmerman G., Van de Eynden J., Vanvelthoven L.

- plaatsvervangers : Deconinck A., Egelmeers I., Houben F.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : De Winter A., Grootjans F., Kenens M., Nutkewitz J.
- plaatsvervangers : De Croo H., Van Belle 1.

voor de VU-fractie :

- vaste leden : Jorissen W., Schiltz H.
- plaatsvervanger : Gabriels J.

Commissie voor ondergeschikte besturen en besturen onder voogdij

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Cardoen G., Cornelis F., De Mey O., D'Hondt-Vanopdenbosch P., Gerits J., Otte R., Panneels-Van Baelen M., Rutten M., Suykerbuyck H., Vandenabeele A., Van Herreweghe M., Vankeirsbilck E.
- plaatsvervangers : Breyne P., Cooreman E., Coppieters A., Verbist A., Van Rompaey R., Verhaegen J.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Bogaerts A., De Graeve J., De Smeyter G., Nauwelaerts - Thues J., Temmerman G.

- plaatsvervangers : Adriaenssens Hugo, Deconinck A., Van der Niepen P.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Claes Albert, De Croo H., Kenens M., Pede J.

- plaatsvervangers : De Grève L., Vreven A.

voor de VU-fractie :

- vaste leden : Gabriels J., Van Elsen C.
- plaatsvervanger : De Beul A.

Commissie voor onderwijs

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Breyne P., Buyse M., Cardoen G., Deleeck H., Demeester-De Meyer W., Demeulenaere-De Wilde F., Kuylen H., Mesotten W., Moors C., Planckaert-Staessens C., Van den Brande L., Windels R.
- plaatsvervangers : Henckens J., Nauwelaerts R., Otte R., Panneels-Van Baelen M., Rommel-Souvage A., Van den Nieuwenhuijzen J.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Baldewijns E., Hostekint R., Laridon A., Ramaekers J., Van der Niepen P.
- plaatsvervangers : Nauwelaerts-Thues J., Seeuws W., Sleenckx J.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Bonnel R., Bril L., Taelman W., Vandersmissen E.
- plaatsvervangers : Bascour J., De Croo H.

voor de VU-fractie :

- vaste leden : Capoen M., Kuijpers W.
- plaatsvervanger : Vandekerckhove R.

Commissie voor ruimtelijke ordening, leefmilieu en huisvesting

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Coppieters A., De Loore-Raeymaekers J., De Seranno J., Desutter E., Lagae A., Moors C., Smeers T., Smet M., Smets A., Tyberghien-Vandenbussche M., Van Nevel A., Van Rompaey R.
- plaatsvervangers : Cardoen G., De Mey O., Marchand C., Van den Nieuwenhuijzen J., Vankeirsbilck E., Van

Voorzitter

nieuwenhuyze R.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Boeykens G., Cools B.,
De Baere A., De Graeve J., Nyffels G.
- plaatsvervangers : Coppens E.,
Sleecx J., Vanvelthoven L.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Bonnel R., Claes Al-
bert, Van Belle I., Vreven A.
- plaatsvervangers : Pede J., Poma K.

voor de VU-fractie :

- vaste leden : Somers J., Van Ooteg-
hem O.
- plaatsvervanger : De Beul A.

Commissie voor taaldecreetgeving en
taalbescherming

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Beerden G., Cauwen-
berghs F., Cooreman E., De Kerpel P.,
Desutter E., De Weweire M., Linde-
mans L., Panneels-Van Baelen M.,
Staels-Dompas N., Tanghe F., Turf-
De Munter G., Vankeirsbilck E.
- plaatsvervangers : De Loore-Raey-
maeckers J., Deneir A., PLaackaert-
Staessens C., Van Dessel M., Verbist
A., Weckx H.

voor de SP-fractie :

- vaste leden : Bourry M., Egelmeers
I., Férier J., Nyffels G., Sleecx J.
- plaatsvervangers : De Baere A., De
Smeyter G., Van den Eynden J.

voor de PW-fractie :

- vaste leden : Février S., Kempinaire
A., Vanderpoorten H., Van Renter-
ghem W.
- plaatsvervangers : Claes Albert,
Herman-Michielsens L.

voor de VU-fractie :

- vaste leden : Anciaux V., De Rouck
G.
- plaatsvervanger : Vandezande R.

Commissie voor de verzoekschriften

voor de CVP-fractie :

- vaste leden : Deneir A., Diegenant
A., Piot F., Willems G.
- plaatsvervangers : Desutter E.,
Storme M.

voor de SP-fractie :

- vast lid : Van der Niepen P.
- plaatsvervanger : Vandenhove M.

voor de PW-fractie :

- vast lid : Duclos A.
- plaatsvervanger : De Cordier A.

voor de VU-fractie :

- vast lid : Vansteenkiste E.
- plaatsvervanger : Van Biervliet L.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, meer
bepaald ter attentie van de leden van
de zopas benoemde Commissie voor
de begroting wil ik nu reeds medede-
len dat ik deze commissie morgen om
10.30 uur in zaal 10 van de Kamer bij-
eenroep om onder mijn voorzitter-
schap de ontwerpen van decreet hou-
dende voorlopige kredieten te onder-
zoeken die morgenmiddag in openba-
re vergadering aan de orde komen.

Dames en heren, hiermede zijn wij
aan het einde gekomen van onze
werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 14.30 uur op-
nieuw bijeen. Aan de orde zullen
zijn : de twee ontwerpen van decreet
houdende voorlopige kredieten, de
hoofdelijke stemmingen hierover en
het debat over het regeerakkoord voor
de Vlaamse Executieve.

Is de Raad het daarmede eens ?
(Instemming)

Dan is aldus besloten.

De vergadering is gesloten.

**- De vergadering wordt gesloten om
16.50 uur.**

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 63)

Indiening

Schriftelijke vragen werden inge-
diend door de heren E. Baldewijns, A.
Bourgeois, P. Breyne, L. Bril, W.
Claeys, C. De Clercq, 1. Egelmeers, J.
Gerits, W. Jorissen, W. Kuijpers, W.
Peeters, W. Seeuws, J. Valkeniers, R.
Vandezande, K. Poma.

MONDELINGE VRAAG (R.v.O. art. 64)

Indiening

Een mondelinge vraag werd inge-
diend :

- door de heer C. Van Elsen tot de
Staatssecretaris voor de Vlaamse Ge-
meenschap (R. Steyaert) over de
moeilijkheden die zich op sportge-
bied te Brussel voordoen.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 65)

Indiening

Interpellaties werden ingediend :

- door de heer M. Capoen tot de Mi-
nister van de Vlaamse Gemeenschap,
Voorzitter van de Vlaamse Executie-
ve (G. Geens) over het tracé van de
zogenaamde autoweg Pecq-Armen-
tières op Vlaams grondgebied en tot
de Minister van Nationale Opvoeding
(W. Calewaert) over de Vlaamse
school in Komen ;

- door de heer J. Caudron tot de Mi-
nister van de Vlaamse Gemeenschap
(M. Galle), over het onwettig storten
en andere onregelmatigheden op het
gecontroleerd stort te Vlierzele - Sint-
Lievens-Houtem.

BIJLAGE

REGEERAKKOORD VOOR DE VLAAMSE EXECUTIEVE

Ingevolge de inwerkingtreding van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen heeft de Vlaamse Gemeenschap rechtspersoonlijkheid verworven. Voor de uitoefening van de haar toegekende bevoegdheden beschikt zij over een beraadslagende vergadering «de Vlaamse Raad», en een uitvoerend college «de Vlaamse Executieve».

Onderhavige verklaring bevat de beleidslijnen die de Vlaamse Executieve, zowel met betrekking tot de culturele, de persoonsgebonden als de plaatsgebonden aangelegenheden, wil realiseren. In elk van deze sectoren zullen bijkomende middelen bij voorkeur worden aangewend voor het behoud en de bevordering van de tewerkstelling.

In uitvoering van de wetten tot hervorming van de instellingen, zal prioritair alles in het werk worden gesteld om zo spoedig mogelijk :

- een eigen Departement van de Vlaamse Gemeenschap op te richten en uit te bouwen ;
- de thans bestaande diensten, raden, adviesorganen en instellingen van openbaar nut te herstructureren ;
- ontwerpen van decreet in te dienen met het oog op een nieuwe en aangepaste vormgeving betreffende de plaatsgebonden en persoonsgebonden aangelegenheden.

Wat echter de mogelijke raakpunten betreft met nationale materies, zal er uiteraard overleg gepleegd worden met de nationale Regering.

Anderzijds zal er voor de behandeling van de grensoverschrijdende dossiers gebruik gemaakt worden van de wettelijk voorziene overlegprocedure.

A. PLAATSGEBONDEN MATERIES

1. Expansiebeleid

Het economisch beleid zal gericht worden op fundamentele structuurverbetering van het economisch bestel zodat de economische groei op termijn maximaal verzekerd wordt en hierdoor de beste waarborg voor een

optimale tewerkstelling verleend wordt.

In het kader van de toepassing van het te vernieuwen expansiebeleid en rekening gehouden met de voorstellen van het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité (V.E.S.O.C.), alsmede met de grensoverschrijdende problematiek, zullen o.m. volgende beginselen worden gehanteerd :

- een duidelijk onderscheid zal worden gemaakt tussen herstructurering en expansie ;

- projecten aanmoedigen die een vermeerdering inhouden van toegevoegde waarde, inzonderheid in speerpuntactiviteiten, en die rechtstreeks of onrechtstreeks de consolidering of een vermeerdering van de tewerkstelling inhouden ;

- de prioriteiten worden afhankelijk gesteld van de aard van de investeringen waarbij in het raam van de contractuele planning de aandacht inzonderheid zal gaan naar de te verwezenlijken doelstellingen inzake tewerkstelling, onderzoek, leefmilieu, uitvoer, besparing en rationele aanwending van de energie ;

- de aard van de steun zal zodanig bepaald zijn dat de financiële structuur van de onderneming wordt versterkt. Ten einde de autofinanciering te bevorderen, zullen de investeringen met eigen middelen een bijzondere steun kunnen genieten, binnen het gestelde pakket.

Er zal jaarlijks een verslag worden uitgebracht over het gevoerde expansiebeleid met een evaluatie van de in het raam van de contractuele planning bereikte resultaten en met aanduiding van de sancties die werden genomen bij gebeurlijke niet naleving door de ondernemingen van de door hen aangegane verbintenissen.

2. Herstructureringsbeleid van sectoren en bedrijven in moeilijkheden

In overleg met de sociale gesprekspartners zal in het kader van het V.E.-S.O.C. een stelsel van richtlijnen voor het beroep op het Fonds voor Industriële Vernieuwing (luik regionale reconversie) worden uitgewerkt.

Inzake ondernemingen in moeilijkheden zal de Executieve in overleg met de sociale gesprekspartners in het kader van de V.E.S.O.C.-werkzaamheden, een beleid uitwerken, gericht op duurzame tewerkstelling, gesteund op een fundamentele gezondmaking van de onderneming.

3. Het KMO-beleid

De K.M.O.'s zijn voor de Vlaamse economie een bijzondere troef gebleken gelet op hun belangrijk aandeel in de tewerkstelling en hun groot aanpassingsvermogen in het licht van de gewijzigde marktomstandigheden.

De Executieve zal alles in het werk stellen om aan de maatregelen welke op nationaal niveau in het vooruitzicht worden gesteld concrete gestalte te geven, met aangepaste initiatieven en maatregelen.

Meer specifiek staat de betrachting voorop voortaan meer de nadruk te leggen op de toekenning van arbeidsplaatspremies eerder dan op toelagen of premies in functie van het bedrag van het geïnvesteerde kapitaal.

4. Arbeidsmarktbeleid

De R.V.A. moet in staat gesteld worden om beter zijn regulerende en bemiddelende taak te vervullen door :

- de aanpassing van de structuren aan de staatshervorming.

- kennisgeving van alle vacante betrekkingen aan de R.V.A. ongeacht het aantal tewerkgestelde werknemers in de onderneming ;

- de plaatsingsdiensten van de R.V.A. uit te bouwen als volwaardige uitzendbureaus, ook inzake interimarbeid ;

- controle op de personeelsadvertenties, zonder verzwaring van de administratieve formaliteiten ten laste van de onderneming en met gebeurlijke sancties.

Nopens de bovenstaande voorstellen zal het advies van het Beheerscomité van de R.V.A. worden ingewonnen.

- De nodige maatregelen zullen getroffen worden om zowel de centrale diensten als de ondergeschikte bestu-

ren in staat te stellen om hun vast personeelskader aan te vullen en aan te passen aan de huidige behoeften, zodat verholpen wordt aan de negatieve toestand, waarbij een groot aantal personen langdurig onder het statuut van tewerkgestelde werkloze blijven werken.

In de welzijnssector zal gestreefd worden naar een bestendige tewerkstelling in de gevallen waar dient te worden voorzien in de dekking van reële behoeften met een blijvend karakter.

- De herscholing van de werklozen zal worden aangemoedigd voor sectoren met grotere tewerkstellingskansen zoals de vernieuwbouw en restauratie. Zowel de centra voor beroepsopleiding van de R.V.A. als de individuele opleidingen in de ondernemingen zullen worden bevorderd.

- De subregionale tewerkstellingscomités zijn geroepen een belangrijke rol te spelen in het tewerkstellingsbeleid. Hun actie zal dan ook verder worden gestimuleerd.

- In het algemeen zal voorrang gegeven worden aan de aanwending van de begrotingsposten die de tewerkstelling bevorderen.

In overeenstemming met het sociaal-economisch herstelplan van de Regering, zal de Vlaamse Executieve streven naar meer mogelijkheden inzake voortdurende scholing, organisatie van specifieke opleidingsprogramma's voor jonge werklozen en werkloze vrouwen en nadere uitwerking op korte termijn van het industrieel leercontract.

5. Vernieuwd industrieel beleid, overheidsinitiatief, planning en overleg

De huidige langdurige crisis wordt o.m. gekenmerkt door een gestadige maar zekere verschuiving van bepaalde traditionele activiteiten van onze gewesten naar nieuwe landen.

Het antwoord op dit fenomeen is een werkelijk vernieuwend economisch beleid waarbij in belangrijke mate aandacht dient te gaan naar de promotie van economische initiatieven in sectoren van strategisch belang voor onze toekomst.

In dit verband kan men refereren naar

de beleidslijnen van het nationaal en gewestelijk plan. De Vlaamse Executieve zal in overleg met de bevoegde instanties, zoals o.m. de G.I.M.V., zo spoedig mogelijk een plan voor een concreet industrieel beleid uitwerken.

Dit plan moet, in het kader van de maximale en betere tewerkstelling, zowel sectorieel als ondernemingsgevijs worden benaderd.

Er zal moeten worden nagegaan wat de taken zijn van de privé-sektor als bijdrage in het risico-dragend kapitaal en hoe de overheid kan steunen en mits welke voorwaarden.

De Vlaamse Executieve zal in het V.E.S.O.C. dit industrieel beleid grondig bespreken.

Exploitatietzetsels.

Met het oog op een grotere doorzichtigheid o.m. inzake de verleende overheidshulp en de resultaten ervan, is het wenselijk dat een boekhouding per exploitatietzel zou worden uitgewerkt.

Daarbij aansluitend is het ook aangegeven dat de maatschappelijke zetel van een onderneming gevestigd wordt bij de belangrijkste exploitatietzel.

Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (G.I.M.V.).

Het werkingsinstrument bij uitstek van het openbaar economisch overheidsinitiatief is de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen.

Om haar functies blijvend waar te maken werden voor de G.I.M.V. de nodige middelen voorzien, daarnaast zal het protocol tussen G.I.M.V. en G.O.M.'s zo spoedig mogelijk gerealiseerd worden en zal een code worden opgesteld inzake de taakverdeling tussen G.I.M.V. en N.I.M.

Het openbaar economisch initiatief moet aldus naast de privésector een volwaardige plaats krijgen in Vlaanderen.

Deze openbare bedrijven moeten inzonderheid een grotere tewerkstelling beogen en kaderen in het vernieuwde

economisch beleid. Tevens dient de rol van deze bedrijven ook gezien te worden in het raam van het toenemend algemeen belang in het Vlaams economisch leven.

Dit alles mag echter geen bevoordeling van de openbare economische initiatieven inhouden.

Het is immers normaal dat het overheidsinitiatief in de concurrentiële sector onderworpen is aan de regels van de markt.

De G.I.M.V. heeft statutair een driedovoudige taak te vervullen. In de derde functie zal de G.I.M.V. een andere werkwijze volgen voor de bedrijven in moeilijkheden, daar dit een snel optreden onderstelt. Het Directiecomité van de G.I.M.V. zal samen met de betrokken ministers elk dossier doorlichten en oplossingen voorstellen aan de Vlaamse Executieve.

Toegepast wetenschappelijk onderzoek.

In het kader van de industriële vernieuwingspolitiek zullen de inspanningen op het vlak van het wetenschappelijk onderzoek op het niveau van de Gemeenschap gecoördineerd worden, ten einde de beschikbare middelen zo doeltreffend mogelijk in te zetten.

Tevens zal er worden overgegaan tot de oprichting van een Maatschappij voor Industrie vernieuwing, die tot taak heeft de industriële en commerciële toepassing van de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek te bevorderen.

Planning.

- Versnelde voorbereiding van het vijfjarenplan op basis van de door de G.E.R.V. geformuleerde opties. Dit plan moet de uitdrukking zijn van een samenhangend geheel waarin alle materies voorkomen die voor de Vlaamse Gemeenschap bepalend worden geacht voor haar ontwikkeling.

- Bij de herziening van de kaderwet van 15 juli 1970 houdende de organisatie van de planning en de economische decentralisatie moet een Vlaams

Planbureau bevoegd voor alle Vlaamse autonome materies, door omvorming van de regionale en sectoriële diensten van het thans bestaande Planbureau, worden opgericht.

- Daarenboven moet worden overgegaan tot de reorganisatie van de G.E.R.V. en de G.E.R.B.

Overleg.

Alle belangrijke beleidsopties voor Vlaanderen op sociaal economisch vlak zullen in het Vlaamse Economisch en Sociaal Overlegcomité worden besproken.

6. Regionale aspecten van het energiebeleid

De noodzaak dient te worden onderstreept van een reële inspraak van de deelgebieden in het energiebeleid. De concrete tenuitvoerlegging ervan behoort voor heel wat aspecten tot de bevoegdheden van deze laatste.

Energiebesparende maatregelen.

Ter bevordering van een rationeel energieverbruik zal worden overgegaan tot een inventarisatie en planning met het oog op besparing, strijd tegen verspilling, recuperatie en recycling van energie en grondstoffen, de aanwending van alternatieve energiebronnen en technieken (ook met betrekking tot de ondernemingen en de woningbouw).

7. Vervoerbeleid

De Executieve onderstreept het primordiale belang van een gecoördineerd beleid t.a.v. de verschillende vervoermodi. Deze laatste dienen dan ook over te gaan tot een betere samenwerking in de sector van het openbaar vervoer. Het beleid van de streekvervoermaatschappijen en dat van de nationale vervoermaatschappijen dient op elkaar afgestemd te worden.

8. Ruimtelijke ordening

Voor het Vlaamse Gewest werden de 25 gewestplannen alle bij koninklijk besluit vastgelegd. Een ruimtelijke ordening met als basis een structuurplan voor Vlaanderen - verder te detailleren in streekplannen - dient aan dit kader de nodige dynamiek te geven.

a) Binnen het kader van de huidige gewestplannen dienen de nodige maatregelen getroffen te worden om het bestaande uitbreidingsfenomeen te stoppen.

- De aflevering van verkavelingsvergunningen in het Vlaamse Gewest dient gekoppeld te worden aan de aantoonbare noodzaak mede op basis van de gegevens beschikbaar uit de inventaris van de bouwpercelen en in een tweede fase op basis van de opties van het structuurplan voor Vlaanderen. Deze aflevering moet kaderen binnen de beleidsaspecten van de Vlaamse Executieve.

- Een maximale bescherming van de groene ruimten dient te worden verzekerd.

- De woonuitbreidingsgebieden dienen voorbehouden te worden voor sociale en middelgrote woningen en sociale verkavelingen, door gepaste maatregelen waarbij speculatieve winsten worden uitgesloten. Er moet bovendien rekening worden gehouden met de prioriteiten die gelden m.b.t. de vernieuwbouw en de stadsvernieuwing.

De kwaliteit van deze lokale stedenbouw dient bevorderd te worden door :

- de vermenselijking van de ruimtelijke vormgeving ;

- vereenvoudiging van de procedures ;

- aanmoediging en begeleiding van de structuurplanning op gemeentelijk niveau ;

- meer verantwoordelijkheid voor het plaatselijk beleid o.a. door het inschakelen van een gemeentelijke commissie van advies, ter bevordering van de inspraak ;

- het actualiseren van het beleidsinstrument «B.P.A.» in zijn procedure, uitwerkings- en toepassingsgebieden.

b) In het kader dient een wijziging van het ruimtelijk beleid naar «inbreiding» toe te worden doorgevoerd.

- onderzoek naar de mogelijkheid tot verkaveling uit kracht van wet naar analogie met de wet op de ruilverkaveling ;

- concrete maatregelen dienen te worden genomen om leegstand en verkrotting in verstedelijkte gebieden tegen te gaan.

9. Grondbeleid

Sociaal verantwoord grondbeleid is noodzakelijk ten einde de kandidaat-bouwers en zo nodig de overheid in de gelegenheid te stellen bouwgrond te verwerven aan billijke voorwaarden.

Concrete maatregelen zullen worden getroffen met betrekking tot de volgende punten :

a) Bij de herstructurering van de huisvestingsmaatschappijen zal een Grondfonds worden opgericht, belast met beheer, studie en financiering van het grondbeleid teneinde de openbare besturen in staat te stellen een sociaal grondbeleid te voeren.

b) Een voorkeurecht zal worden beperkt tot de openbare besturen en tot die gebieden die uitsluitend op initiatief van de overheid bestemd zijn voor sociale woningbouw en stadsvernieuwing.

c) In toepassing van artikel 80 van de Huisvestingscode zullen nieuwe uitvoeringsbesluiten worden uitgevaardigd ten einde meer sociale verkavelingen tot stand te brengen.

10. Huisvesting

In overweging genomen de toestand op de kapitaalmarkt, de hoge rentevoeten en de bouwkosten dringen zich een aantal maatregelen op die een concrete impact moeten hebben op de bouwactiviteit.

In deze optiek is het noodzakelijk een algemene beleidsvisie uit te stippelen die de verschillende deelfacetten van het huisvestingsbeleid grondig toelichten en dient gestreefd naar de volledige integratie van de verschillende premierereglementeringen om te komen tot een globaal en overzichtelijk beleid, waarin eenieder een duidelijk inzicht krijgt van zijn rechten en mogelijkheden.

Het huisvestingsbeleid moet prioritair gericht blijven op het instandhouden, de sanering, de verbetering en de aanpassing van het bestaande woningpatrimonium.

In deze context dienen volgende maatregelen genomen :

- uitbreiding van het toepassingsgebied van de saneringspremie ;
- inschakeling van de openbare bouwmaatschappijen in een beleid dat prioritair **én** op de vernieuwbouw **én** op de vervangingsnieuwbouw is gericht ;
- aanpassing van de reglementering inzake huur-, installatie- en verhuistoelagen ;
- bevordering van de omschakeling van de **K.M.O.'s** uit de bouwsector en uitwerking van een belangrijk programma inzake beroepsopleiding en -omscholing waardoor nieuwe arbeidsplaatsen zullen ontstaan.

Teneinde verder versnippering van subsidiëring te voorkomen, moet een zogenaamd enig dossier worden aangelegd dat per aanvrager, een overzichtelijk beeld zou geven van de reeds genoten of mogelijk te genieten voordelen.

Ten einde enerzijds voor de gezinnen met een bescheiden inkomen de toegankelijkheid tot de sociale huurwoningen te waarborgen en anderzijds deze gezinnen de mogelijkheid te bieden het recht op een behoorlijke woning te realiseren, zal het ombouwen van het financieel stelsel van de huurwoningen en van het financieringssysteem van de huisvestingsmaatschappijen in het algemeen, verder gevolgd en bestudeerd worden.

Om de bouwsector te stimuleren dienen bovendien volgende maatregelen te worden genomen :

- voldoende kredieten moeten worden voorbehouden voor het toestaan van leningen voor sociale en middelgrote woningen tegen een aanvaardbare rentevoet ;
- daarop aansluitend zal een stelsel van woonsparen onderzocht worden, dat zal ingesteld worden met tussenkomst van de overheid met de bedoeling de weerslag van de inflatie op de spaargelden, bestemd voor de woningbouw, te ondervangen ;
- de verschillende stelsels van hypothecaire leningen in toepassing van de

huisvestingscode zullen worden herzien, ten einde ze beter in overeenstemming te brengen met het gezinsbudget ;

- bijzondere aandacht zal worden besteed aan de voorlichting van de bevolking. Deze mag niet beperkt blijven tot het administratieve vlak, maar moet evenzeer gericht zijn op het verlenen van technische bijstand en het bevorderen van de wooncultuur.

Daarbij zal er naar gestreefd worden per gemeente een voorlichtingsdienst uit te bouwen en een gemeentelijke huisvestingsambtenaar op te leiden ;

- een belangrijke inspanning dient te worden gedaan om de formaliteiten van de burgers tot een minimum te beperken. Bovendien zal ernaar gestreefd worden de behandeling van individuele dossiers dichterbij de betrokkenen te laten geschieden ;

- een vereenvoudigd en sober **type**-bestek zal worden ontworpen ;

- spoedig zullen de nodige structuurhervormingen worden doorgevoerd om de nationale parastatale instellingen te vervangen door geëigende regionale organen. Van deze gelegenheid zal gebruik worden gemaakt om de bouwmaatschappijen van openbaar nut functioneel te herstructureren, rekening houdend met de gewestvorming en met de fusies van gemeenten.

In overeenstemming met het sociaal-economisch herstelplan van de Regering, zal de Vlaamse Executieve meer inzonderheid :

- schikkingen treffen om de termijnen te verkorten inzake de procedure voor de toekenning van bouwvergunningen ;
- maatregelen nemen ter bevordering van de stadshernieuwing ;
- het bouwen van sociale woningen verder aanmoedigen.

II. Leefmilieu

- Het afvalbeheer dient in al zijn facetten (zowel gewone afvalprodukten als probleemafval) in globo aangepakt te worden.

Een snelle realisatie van een afvalwet dringt zich op waardoor o.m. de oprichting van openbare afvalmaatschappijen zal mogelijk worden met de nadruk op het recycleren van de afvalstoffen door de overheid.

- Inzake waterbeleid dient de eigen drinkwaterbevoorrading centraal te staan. Om de Vlaamse drinkwaterreserves optimaal aan te wenden moet de inspanning om de kwaliteit van de oppervlaktewateren te verbeteren verder gezet worden.

Een Vlaams luik van de wet van 26 maart 1971 (betreffende de zuivering van oppervlaktewateren) dringt zich op teneinde o.a. tot de dringende oprichting van een of meer bijkomende zuiveringsmaatschappijen te kunnen overgaan.

- Een reorganisatie en hergroepering van de waterdistributiemaatschappijen tot een beperkt aantal met een homogeen gebied, en de geleidelijke uniformisering van de watertarieven zal worden verdergezet.

- Er zal dringend werk worden gemaakt van de bestrijding van de luchtverontreiniging, evenals van de geluids- en geurhinder.

- Het gevoerde beleid i.v.m. stortterreinen en vuilverbrandingsinstallaties dient georiënteerd te worden met het oog op het beperken en centraliseren ervan. Op basis van een globale planning dient een hiërarchisch net van installaties te worden uitgebouwd.

12. Bossen, Fauna, Jacht en Visserij

Jacht.

De jacht moet in realisatie met het milieu worden gebracht. Hierbij is de bevordering van de weidelijke jacht noodzakelijk. Ten einde dit te realiseren moet een selectiever jachtexamen worden georganiseerd.

Hierbij kan gedacht worden aan de oprichting van een jachtfonds (o.a. voor de bestudering van de wildstand).

Vogels.

Een aangepast beleid zal worden gevoerd m.b.t. het behouden van het vogelbestand.

Riviervisserij.

Hierbij dringen een aantal maatregelen zich, op i.v.m. de uitbreiding van het visareaal, de oprichting van een gewestelijke viskwekerij en een doeltreffender beheer van het visserijfonds.

Bossen.

Het Boswetboek zal worden aangepast met als voornaamste opties :

- alle bossen moeten onder wetenschappelijk adviserend toezicht komen van het Bestuur van Waters en Bossen ;

- alle openbare bossen moeten opengesteld worden voor het publiek, tenzij zich specifieke problemen stellen ;

- aanmoediging voor bebossing en herbebossing ;

- het bosbeheer moet aangepast worden aan de eventuele natuurwaarde en de sociale rol van het bos.

Verder moet aandacht worden besteed aan de aankoop van bossen en de uitbouw van de bosadministratie.

13. Natuurbehoud en landschapsbescherming

Een optimale coördinatie tussen alle bevoegdheden inzake natuurbehoud, ruimtelijke ordening en landschapsbescherming is dringend noodzakelijk.

De mogelijkheid van oprichting van een instituut voor natuurbeheer zal worden onderzocht.

14. Landbouwbeleid

Een verdere versnippering en vermindering van het landbouwareaal dient vermeden te worden.

Het beleid inzake ruilverkaveling moet, vanuit de nieuwe visie die geschetst wordt in de wet van 11 augustus 1978, omgebogen worden tot een instrument van een globale landinrichting, waarbij ook zorg wordt besteed aan natuur, landschap en recreatie.

15. Gemeentelijke voogdij en financiering

De autonomie van de gemeenten

moet verder versterkt worden, wat impliceert dat het administratief toezicht nog zou worden versoepeld.

Op korte termijn zal een rationele en rechtvaardige verdeling van het Gemeentefonds worden doorgevoerd op basis van geobjectiveerde economische, culturele en sociale behoeften.

B. PERSOONSGEBONDEN MATERIES

1. Gezondheidszorg en sociale dienstverlening

a) Algemeen principe.

Evenwichtige ontwikkelingsmogelijkheden, zowel voor privé- als voor overheidsinitiatief, verzekeren samenwerking tussen alle sectoren van de sociale dienstverlening door coördinatie van de verschillende initiatieven, ten einde wildgroei te voorkomen.

Dit principe in acht genomen, zal er zorg worden voor gedragen dat de filosofische en ideologische opvattingen van de gebruikers worden geëerbiedigd.

b) Eerste lijn gezondheidszorg.

Overlappingsen, lacunes, autonome op zichzelf functionerende instellingen en een snelle stijging van de kosten, maken dat tot een betere ordening en rationalisering moet worden overgegaan.

De ordening moet op elk niveau gerealiseerd worden, te weten : het lokaal, provinciaal en gemeenschapsniveau.

De herwaardering van de rol van de huisarts verdient in dit opzicht een bijzondere aandacht.

Met het oog op de organisatie van de eerste lijn gezondheidszorg zal de Executieve een stuurgroep oprichten, die de specifieke problematiek van de eerste lijn in het kader van de aan de Gemeenschap toebedeelde bevoegdheden moet uitdiepen, met name :

- coördinatie van alle dienstverleningen in eerste lijn ;
- coördinatie van de geestelijke gezondheidszorg ;

- de echelonering van de voorzieningen ;

- het beter afstemmen van preventieve en curatieve sektor op elkaar ;

- het bevorderen van nieuwe initiatieven op het stuk van de gezondheidszorg.

c) Ziekenhuizen

1. Stop aan kwantitatieve uitbreiding van aantal actuele ziekenhuisbedden door reconversie of afbouw.

2. Integratie van de ziekenhuisvoorzieningen door fusie of samenwerkingsakkoorden ondermeer in verband met een efficiënt gebruik van gespecialiseerde medische apparatuur en diensten, waarbij o.m. voor de O.C.M.W. een bijzondere taak is weggelegd. Betere taakverdeling en hiërarchie tussen de verschillende ziekenhuizen in functie van hun opdracht op plaatselijk en subregionaal vlak.

3. Integratie van de ziekenhuisvoorzieningen in het geheel van de gezondheidsvoorzieningen : gestructureerde bindingen met extra-murale voorzieningen met het oog op een regelmatige doorstroming, o.m. naar rust- en verzorgingstehuizen voor bejaarden.

4. Humanisering van het ziekenhuiswezen.

d) Geestelijke gezondheidszorg.

Doelstellingen :

- ontsluiting psychiatrie en aanpassing van de psychiatrische instellingen aan nieuwe behandelingsprincipes ;

- opmaken van een planning om het aantal bedden in de psychiatrische instellingen tot het geprogrammeerde beddenaantal te brengen ;

- een nieuw opname- en ontslagbeleid van patiënten ;

- stimuleren van resocialisatieprojecten zowel binnen als buiten de muren van de psychiatrie, met de nodige samenwerkingsverbanden.

e) Gehandicaptenzorg.

1. Uitbreiding van voorzieningen voor volwassenen gehandicapten, in de eerste plaats door reconversies van

voorzieningen voor kinderen, en binnen de mogelijkheden van de bestaande programmatiecijfers.

2. Sensibilisering tot plaatsing van gehandicapten bij gezinnen.

3. Uitwerking van een meer selectieve opnamepolitiek in de medisch-pedagogische instellingen.

4. Aanpassing van tewerkstellingsmodaliteiten voor de minst produktieve werknemers van de beschutte werkplaatsen, door de oprichting van zogenaamde aktiviteitscentra.

5. Invoering van een strikte planning in de sector revalidatiecentra.

6. Afschaffing van dubbele erkenning revalidatiecentra voor psychisch gestoorde - centra voor geestelijke gezondheidszorg.

7. Met het oog op een betere dienstverlening en coördinatie zal een enig dossier moeten ingevoerd worden.

8. Versnelling van de procedure voor het bepalen van tegemoetkomingen voor minder-validen.

9. Algemene coördinatie van gehandicaptenbeleid door overheveling van bestaande diensten naar één bestuur voor gehandicapten.

f) Bejaardenzorg.

1. De inspanningen van familieleden die in gezinsverband hun zorgbehoevende ouders of verwanten opnemen of verzorgen, moeten aangemoedigd worden.

2. Stimulering zowel van privé- als van openbare voorzieningen die erop gericht zijn om de bejaarden zoveel mogelijk in eigen midden te laten : dienstencentra, thuisverzorging, bejaardenhulp, tijdelijke opvangstructuren.

3. Aanmoediging van de functie-verschuiving der rustoorden naar rust- en verzorgingstehuis. In de openbare en non-profitsector, aanmoediging van de formule der serviceflats voor valide bejaarden.

4. De verdere vervolmaking van de bejaardenhelpsters zal worden bevorderd.

g) Beleid inzake kinderopvang.

Inzake kinderopvang moet vóór alles gezorgd worden voor een pedagogisch verantwoord opvang die het gezinsmilieu zo goed mogelijk benadert.

Een aantal kenmerken zullen meer geaccentueerd worden in een nieuwe reglementering :

- kleinschaligheid in gepersonaliseerde kinderopvang en kinderkribben ;

- gemengde groepen van uiteenlopende leeftijd.

h) Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn.

De Executieve zal de degelijke werking van de O.C.M.W.'s bevorderen door onder andere :

- bij te dragen tot een betere afbakening van de respectieve bevoegdheden van de gemeente en het O.C.M.W. op het welzijnsvlak ;

- billijke toepassing na te streven van artikel 98 van de wet van het O.C.M.W. in verband met de alimentatieverplichting ;

- een herziening door te voeren van de praktische regeling van de beroepsprocedure inzake maatschappelijke dienstverlening van de O.C.M.W.'s.

2. Gezinsbeleid

Met het oog op een gezinsgerichte en kindvriendelijke samenleving zullen de diensten voor gezins- en bejaardenhulp een aangepaste hulpverlening moeten kunnen aanbieden aan de gezinnen die daaraan daadwerkelijk behoefte hebben.

Het gezinsbeleid moet worden afgestemd op de ontplooiingskansen van alle gezinsleden waarbij de gelijkwaardigheid van man en vrouw en hun gemeenschappelijke opdracht belangrijke elementen zijn.

De thans bestaande raden, adviesorganen en instellingen met betrekking tot het gezinsbeleid zullen worden aangepast aan de tot stand gekomen Staatshervorming.

3. Integratiebeleid ten aanzien van vreemdelingen

Het beleid ten aanzien van vreemdelingen moet gericht zijn op een har-

monieus samenleven met behoud evenwel van hun eigen identiteit. Bijzondere aandacht zal dan ook worden besteed aan de zelf-organisatie van de gastarbeiders en hun familie, de uitbouw van begeleidingsstructuren, het Nederlands taalonderricht, met bijzondere inspanningen ten gunste van de jongeren.

Een coördinatie van het integratiebeleid is noodzakelijk, door een interdepartementale Commissie met een aangepaste adviesraad.

4. Jeugdbescherming

De omvang en de kwaliteit van de preventieve jeugdbescherming dienen te worden verhoogd.

De gerechtelijke en sociale bescherming dient te worden gescheiden. De uitbouw van crisisopvangcentra en centra voor eerste onthaal dient te worden verbeterd.

De jeugdbescherming dient meer aandacht te besteden aan de structurering van diensten voor plaatsing in gezinnen en aan de evolutie van opvoedingsinstellingen naar kleinere entiteiten.

C. CULTURELE MATERIES

1. Samenlevingsopbouw

Het beleid dat sinds een aantal jaren wordt gevoerd inzake samenlevingsopbouw, moet verder worden uitgebouwd binnen het gehele welzijnsbeleid.

Prioriteit moet worden gegeven aan de meest kansarme en gemarginaliseerde bevolkingsgroepen.

De materie van samenlevingsopbouw en buurtwerk moet bij een decreet worden geregeld. De locale overheden worden bij deze materie betrokken.

2. De openbare bibliotheken

Maatregelen zullen worden genomen om de uitvoering van het bibliotheekdecreet mogelijk te maken. Dit geldt ook voor de provincies en de gemeenten. De verdere uitbouw van het bibliotheekonderwijs is dringend vereist.

3. Infrastructuur

De rationalisatie en de coördinatie van de uitbouw van de culturele infrastructuur zal worden nagestreefd.

4. Landschapszorg

Er zal dringend worden overgegaan tot het opstellen van een ontwerp van decreet op de landschapszorg, in overeenstemming met de wet op het natuurbehoud.

5. Internationale Culturele betrekkingen

Het decreet waarbij een «Commissariaat-generaal van de Nederlandse Cultuurgemeenschap in België voor de buitenlandse culturele samenwerking» werd opgericht, zal zo spoedig mogelijk ten uitvoer worden gelegd.

6. Toerisme

In het kader van de promotie van het binnenlandse toerisme zullen concrete maatregelen genomen worden ondermeer door bij komende inspanningen om naast de verblijfsinfrastructuur ook de animatie en vrijetijdsvoorzieningen te bevorderen in de vakantiehuisen van het sociaal toerisme.

Naast de verdere uitbreiding en spreiding van de recreatieve infrastructuur en de vernieuwing van de hotelnijverheid, zal een decreet een geëigend statuut moeten uitbouwen voor de ordening en de reorganisatie van de kampeerverblijfparken, die noch onder de kampeerwetgeving vallen, noch onder de wetgeving op de week-end verblijfparken. Ook voor de sector van het appartementstoerisme moet een geëigend statuut worden uitgewerkt met het oog op de valorisatie en de kwalitatieve uitbouw van deze vorm van verblijfstoerisme.

7. Brussel

Sinds meerdere jaren wordt door de Nederlandse Gemeenschap een belangrijke inspanning geleverd om het verenigingsleven van de Vlamingen te bevorderen en om de Nederlandse Cultuur te stimuleren. Deze inspanningen zullen worden voortgezet.

De reeds door de nationale overheid aangegane financiële verplichtingen

t.o.v. de N.C.C. dienen te worden nageleefd.

Het ingezette beleid, gericht op heraanpassing van de eigen gebouwen en de aanpassing van de socioculturele infrastructuur aan haar nieuwe bestemming zal worden voortgezet.

8. Media

De oprichting van een Hoge Raad voor het Mediabeleid is gewenst om o.m. de problemen van wederzijdse beïnvloeding van media te kunnen oplossen. In de Hoge Raad moet de aanwezigheid worden gewaarborgd van zowel radio, T.V. en geschreven dagelijkse, periodieke en regionale pers, als redacteurs, uitgevers, directie en de betrokken syndicale organisaties.

De Nederlandse Gemeenschap en B.R.T. moeten eveneens betrokken worden bij de besprekingen in verband met nieuwe communicatietoepassingen.

Ook de geschreven pers moet hierbij worden geraadpleegd. De problematiek van de vrije radio's zal, met inachtneming van de nationale wetgeving, aan deze Hoge Raad voorgelegd worden.

9. Centrale Raad voor Cultuurbeleid

De oprichting wordt voorgesteld van een Centrale Raad voor het Cultuurbeleid die naast onderzoek en planning, het centrale overleg kan organiseren tussen het culturele werk in zijn brede betekenis en de beleidsverantwoordelijken, zowel op het wetgevend als op het uitvoerend vlak. Met het oog op de coördinatie en rationalisatie dient de Centrale Raad o.m. ook advies uit te brengen over het globaal cultuurbeleid.

10. Bestaanszekerheid in de culturele sector

De bestaanszekerheid van de tewerkgestelden in de culturele sector kan beter gevrijwaard worden o.a. door een snellere uitbetaling van de diverse toelagen, met prioriteit voor de weddetoelagen, ondermeer voor de bij decreet verplichte tewerkgestelden.

II. Nederlandstalige Jeugdraad

Het overleg met de betrokken kringen zal worden voortgezet met het oog op een degelijke werking van de Nederlandstalige Jeugdraad.

12. sport

Het statuut van de niet betaalde sportbeoefenaar moet worden aangepast.

De nodige maatregelen zullen worden genomen opdat inzake gebruik van de onderwijsinfrastructuur van alle netten voor culturele en sportdoel-einden, een vlotte samenwerking zou tot stand komen tussen de onderwijssector en de culturele sector. In dezelfde geest wordt **aangedrongen** op een coördinatie tussen steden, provincies, gemeenten, onderwijsnetten en cultuur inzake de planning van sport- en culturele infrastructuur.

13. Volksontwikkelingswerk

De voorbereiding van het decreet op het volksontwikkelingswerk zal worden geactiveerd.

14. Cultuurpactcommissie

De administratie van de Cultuurpactcommissie zal niet onder de bevoegdheid blijven van de ministers van de Gemeenschappen.

15. Onderwijs

Het onderwijs en de opvoeding zijn een recht voor allen : de gemeenschap heeft als plicht elk lid door passende begeleiding maximale kansen op ontplooiing te bieden.

Maar de opvoeding moet niet alleen worden gezien als een plicht van elke persoon, maar is tevens een dienst van en voor de gemeenschap.

De onderwijsvormen moeten dan ook aangepast zijn aan de behoeften van de moderne mens in de snel evoluerende maatschappij.

Het onderwijs moet jongens en meisjes voorbereiden op een **evenwaardige** rol in de samenleving.

Initiatieven zullen genomen worden om de reële vrije toegang van de meisjes tot de diverse studie- en beroepsoriënteringen te bevorderen.

Daarenboven moeten rol en imago van vrouw en man in de schoolboeken en in het onderricht aangepast worden aan de hedendaagse opvattingen.

De school op welk niveau ook, moet – onverminderd haar onmiddellijke opdracht – bijdragen tot en voorbereiden op de permanente vorming.

Dit betekent vooral dat de leerdoelen, leerinhouden en leermethoden van het onderwijs harmonisch binnen het kader van de permanente opvoeding worden geïntegreerd.

Bijzondere aandacht dient te worden geschonken aan de kansarme kinderen ; aldus dienen de inspanningen inzonderheid gericht te worden op :

– het beroepsonderwijs, dat de jongeren niet alleen moet voorbereiden op de inschakeling in het beroepsleven, maar ook moet bijdragen tot hun persoonlijkheidsontplooiing ;

– de para- en postscolaire opvang van kinderen van immigranten.

Het stelsel der studietoelagen en sociale voorzieningen voor studenten moet worden herzien, opdat de beschikbare middelen vooral ten goede zouden komen aan hen die er het meest zijn op aangewezen.

Nieuwe formules moeten verder worden uitgewerkt om de nadelen in het huidige systeem t.a.v. studenten uit het niet-universitair hoger onderwijs, geleidelijk af te bouwen.

16. Middenstandsopleiding

De middenstandsopleiding moet in staat worden gesteld te voldoen aan haar verschillende opdrachten.

Tevens is het nodig de morele en sociale begeleiding van de leerlingen met leercontract te verbeteren.

De bestaande **K.B.**'s en **M.B.**'s moeten hiervoor worden gewijzigd, zodat een volwaardig statuut voor de leersecretariaten kan uitgewerkt worden.
